

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om försäkringsbolag, 3 § lagen om pension för arbetstagare och 5 § patientskadelagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om försäkringsbolag, lagen om pension för arbetstagare och patientskadelagen anpassas till de EG-direktiv om försäkringsbranschen till vilka hänvisas i bilagan till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

De risker som kan försäkras föreslås bli indelade i försäkringsklasser i enlighet med direktivens bestämmelser.

Koncession för bedrivande av försäkringsrörelse skall enligt förslaget beviljas för vissa försäkringsklasser och klassgrupper. Det grundkapitalbelopp som krävs av försäkringsbolaget höjs så att det motsvarar utvecklingen av den allmänna prisnivån. Dessutom föreslås grundkapitalkravet för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring rörelse bli höjt till 30 miljoner mark.

De stadganden i lagen om försäkringsbolag som begränsar utländskt ägande och utlåningens rätt att använda sin bestämmanderätt i försäkringsbolag föreslås bli upphävda. De begränsningar som gäller försäkringsbolags placeringsverksamhet föreslås bli lindrade så att ett försäkringsbolag ensamt eller tillsammans med andra försäkringsbolag eller försäkringsföreningar utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd får äga högst 50 procent av en sammanslutning som bedriver annan verksamhet än försäkringsrörelse i stället för nuvarande 20 procent. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar dessutom föreskrifter om begränsning av riskkoncentrationer.

Det föreslås att stadgandena om försäkringsbolags verksamhetskapital anpassas till kraven i direktiven. I detta sammanhang föreslås också att ett system i två faser för övervakningen över försäkringsbolagens solvens tas i bruk.

Finländska försäkringsbolag får enligt förslaget rätt att fritt tillhandahålla försäkringstjän-

ster i övriga EES-stater. Försäkringsbolagen får också i fall som stadgas genom förordning överlåta sitt försäkringsbestånd, helt eller delvis, till utländska försäkringsbolag eller överta utländska försäkringsbolags försäkringsbestånd helt eller delvis.

De i lagen om försäkringsbolag stadgade medborgarskapskraven för stiftarna, bolagsledningen och revisorerna föreslås bli slojade. Minst hälften av stiftarna, styrelsens och förvaltningsrådets medlemmar samt verkställande direktören skall dock vara bosatta eller ha hemort i en EES-stat. Försäkringsbolags revisorer förutsätts vara godkända av Centralhandelskammaren eller en handelskammare.

Finländska livförsäkringsbolag får rätt att bevilja försäkringar av s.k. unit-linked typ (*fondförsäkringar*).

Försäkringsbolagen åläggs dessutom att anmäla om sådana omständigheter som bedöms kunna ha samband med tvättning av pengar.

Lagen om pension för arbetstagare föreslås bli så ändrad att lagstadgad pensionsförsäkring får bedrivas endast av försäkringsbolag som är specialiserade på denna verksamhet.

Försäkringsverksamhet som avses i patientskadelagen föreslås bli tillåten också för utländska försäkringsbolag, som är etablerat i Finland.

Propositionen har samband med propositionen med förslag till lag om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster samt till vissa lagar som har samband med den.

Propositionen ansluter sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) och avsikten är att de föreslagna lagarna skall träda i kraft samtidigt som avtalet. Om tidpunkten för ikraftträdandet skall stadgas genom förordning.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
ALLMÅN MOTIVERING	3	2.1. Lagen om försäkringsbolag	32
1. Propositionens samhälleliga betydelse	3	2.2. Lagen om pension för arbetstagare	33
1.1. Mål	3	2.3. Patientskadelagen	33
1.2. Medel	4	LAGTEXTER	34
1.3. De i lagförslagen beaktade direktiven ...	5	1. Lag om ändring av lagen om försäkringsbolag	34
1.4. Huvudpunkterna i de föreslagna ändringarna	7	2. Lag om ändring av 3 § lagen om pension för arbetstagare	47
2. Nuläge och ärendets beredning	8	3. Lag om ändring av 5 § patientskadelagen	48
2.1. Nuläge	8	BILAGA 1	49
2.2. Ärendets beredning	9	Parallelltexter	49
2.3. Utlåtanden	9	1. Lag om ändring av lagen om försäkringsbolag	49
3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar	9	2. Lag om ändring av 3 § lagen om pension för arbetstagare	81
4. Andra omständigheter som inverkat på propositionen	10	3. Lag om ändring av 5 § patientskadelagen	82
DETALJMOTIVERING	11	BILAGA 2 Utkast för förordning om poster som skall hänföras till försäkringsbolags verksamhetskapital ..	83
1. Motivering till lagförslagen	11	BILAGA 3 De av EG fastställda försäkringsklasserna	84
1.1. Lagen om försäkringsbolag	11		
1.2. Lagen om pension för arbetstagare	32		
1.3. Patientskadelagen	32		
2. Ikraftträdande	32		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Propositionens samhälleliga betydelse

1.1. Mål

Europeiska gemenskaperna (EG) har godkänt 21 direktiv om försäkringsverksamhet och ändringar av dessa. Enligt bilaga IX i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) skall EG:s 17 försäkringsdirektiv och kommissionens trafikförsäkringsbeslut tillämpas inom EES och således även i Finland.

EG har som mål att försäkringstjänster fritt skall kunna tillhandahållas inom EG så att ett försäkringsbolag som är etablerat i ett EG-land på basis av en koncession som dess hemland beviljat skall kunna tillhandahålla försäkringstjänster i samtliga EG-länder, antingen genom att i respektive land etablera en fast verksamhetsställe eller genom att erbjuda försäkringstjänster direkt från sitt hemland.

I fråga om de direktiv som hör till EES-avtalets regelverk har detta mål hittills nåtts endast med avseende på stora skaderisker och sådana livförsäkringar som försäkringstagaren på eget initiativ skaffat i någon annan EG-stat. Till övriga delar är en koncession som beviljats av respektive lands nationella myndigheter fortfarande en förutsättning för tillhandahållande av försäkringstjänster.

För att målet skall kunna nås också i övriga avseenden har inom EG godkänt det tredje rådets direktiv om samordning av lagar och andra författningar angående annan direkt försäkring än livförsäkring, och med ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (92/49/EEG), nedan det tredje skadeförsäkringsdirektiv samt det tredje livförsäkringsdirektiv. Dessa ingår emellertid inte i EES-avtalets bilaga IX, och EES-avtalet förpliktar således inte till iakttagande av de nya direktivens principer i Finlands lagstiftning.

Finlands försäkringslagstiftning avviker i vissa avseenden från de EG-bestämmelser som nämns i EES-avtalets bilagan. Syftet med denna proposition är att samordna Finlands lagstiftning med de i bilaga IX till EES-avtalet uppräknade EG-direktiven om försäkringsverksamhet. Dessutom föreslås vissa med nationella behov sammanhängande ändringar som framförallt syftar till att beakta de prin-

ciper som finansgruppskommittén framför i sitt betänkande (kommittébetänkande 1991:36).

Integrationen kommer sannolikt att leda till att utländska försäkringsbolag etablerar sig på den finländska försäkringsmarknaden, med skärpt konkurrens som följd. I gengäld kommer de finländska försäkringsbolagen att få bättre möjligheter att etablera sig på den europeiska marknaden. Det nya konkurrensläget kommer antagligen att leda till ökad effektivitet, kostnadsbesparingar, bättre produktutveckling inom försäkringsskyddet och följaktligen till ändamålsenligare försäkringar. Konkurrensen kommer sannolikt att ha en gynnsam inverkan också på försäkringars prisnivån.

Utvecklingen kan också föra med sig fenomen som är negativa från konsumentens synpunkt. De försäkringsprodukter som de utländska bolagen tillhandahåller kan vara av en annan karaktär än de inhemska. De kan t.ex. erbjuda ett betydligt snävare skydd än motsvarande finländska produkter. Följaktligen blir det eventuellt ännu svårare att göra jämförelser mellan olika försäkringar. Försäkringstagaren kan ha svårigheter att ta reda på det verkliga innehållet i försäkringar som han köpt. Framförallt kan det vara svårt att ta reda på vilken ersättningspraxis ett utländskt bolag tillämpar. Det kan också vara förenat med problem att sköta sina mellanhavanden med ett försäkringsbolag som inte har kontor i Finland.

I fråga om ett sådant försäkringsbolags solvens som har sin hemort i någon annan EES-medlemsstat blir det nödvändigt att förlita sig på tillsynsmyndigheterna i bolagets hemland. Den finländska försäkringsinspektionens och överhuvudtaget de finländska myndigheternas möjligheter att ingripa i ett utländskt försäkringsbolags verksamhet blir i så fall sämre än när det är fråga om inhemska försäkringsbolag.

Försäljning av försäkringar över gränserna kan innebära svårigheter för den finländska livförsäkringsverksamheten bl.a. av den anledningen att det utomlands under benämningen livförsäkring erbjuds produkter som till sin faktiska karaktär är placeringar och som finländska livförsäkringsbolag inte får sälja enligt de nu gällande föreskrifterna. En förutsättning för att de inhemska bolagen skall kunna garanteras ett jämlikt utgångsläge i konkurren-

sen är att de ges möjligheter att utvidga sitt produktsortiment på motsvarande sätt. Det föreslås i propositionen att också finländska livförsäkringsbolag skall få sälja livförsäkringar av s.k. unit-linked typ. Benämningen fondförsäkring föreslås bli använd hos oss.

De finländska försäkringsbolagen kan på det hela taget anses ha relativt goda möjligheter att klara den utländska konkurrensen i Finland. De kan falla tillbaka på sin marknadskänedom, sitt utbyggda kontorsnät och sitt språkliga övertag. De största finländska bolagen kan väl mäta sig med medelstora mellaneuropeiska och de har dessutom en stark och väletablerad ställning på den inhemska marknaden. Rörelsekostnadsjämförelser ger vid handen att i synnerhet de finländska skadeförsäkringsbolagen är konkurrenskraftiga. De största europeiska försäkringsbolagen är dock klart större än de finländska och de har således också större resurser för bl.a. företagsförvärv. Utländska försäkringsbolag kommer antagligen inte att i vårt land bygga upp distributionsnät speciellt för konsumentförsäkringar — det är sannolikare att de köper in sig i befintliga nät eller ingår samarbetsavtal. En annan möjlighet är att mäklarverksamheten aktiveras i större skala än nuförtiden.

De finländska försäkringsbolagens möjligheter att erövra marknadsandelar inom EG måste anses vara relativt små. En bidragande orsak till detta är att försäkringsprodukterna i de flesta länder är synnerligen likartade. Det är svårt att erbjuda sådana specialförmåner som skulle få människor i ett annat land att välja ett finländskt försäkringsbolag framom sina nationella bolag eller kända internationella bolag. De finländska bolagen torde åtminstone i dagens läge ha en i detta avseende otillräcklig marknadskänedom.

1.2. Medel

Finlands försäkringslagstiftning måste i och med att EES-avtalet träder i kraft samordnas med de EG-regelverk som nämns i EES-avtalalets bilaga IX. Detta förutsätter ändringar framförallt i lagen om försäkringsbolag (1062/79) och lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland (635/89). Ändringar måste dessutom göras i lagen om pension för arbetstagare (395/61), patientskadlagen (585/86), lagen om försäkringsföreningar

(1250/87) samt trafikförsäkringslagen (259/59). Stadganden som måste ändras är bl.a. de som gäller bildande av försäkringsbolag, beviljande av koncession, verksamhetskapitalet i försäkringsbolag samt stadgandena om samarbete mellan olika länders tillsynsmyndigheter.

Särskilda propositioner skall avlåtas om ändring av lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland, lagen om försäkringsföreningar samt trafikförsäkringslagen. Dessutom föreslås att stadgas helt nya lagar om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster (RP 286/1992 rd) och om försäkringsmäklarna (RP 323/1992 rd).

EG-direktiven om skadeförsäkring skall enligt vad som förskrivs i dem inte tillämpas på lagstadgad socialförsäkring, vilket innebär att de finländska försäkringsbolagen i samband med sin övriga rörelse bedrivna lagstadgade olycksfallsförsäkring faller utanför tillämpningsområdet för skadeförsäkringsdirektiven.

Den lagstadgade socialförsäkringen hör till tillämpningsområdet för EG:s livförsäkringsdirektiv, i det fall att det är fråga om verksamhet som enskilda försäkringsbolag bedriver på sitt eget ansvar. Enligt EES-avtalet får emellertid sådan lagstadgad pensionsförsäkring som enskilda finländska försäkringsbolag sköter på eget ansvar fortfarande regleras i Finlands interna lagstiftning.

Av det som anförts ovan följer att lagstadgad pensionsförsäkring och olycksfallsförsäkring, oavsett EES-avtalet, alltså kommer att få bedrivas endast av inhemska försäkringsbolag som beviljats koncession i Finland. Det blir således inte möjligt att sälja lagstadgade pensions- och olycksfallsförsäkringar från andra länder som hör till EES. Inte heller lagstiftningen om arbetspensionsanstalter behöver samordnas med direktiven.

Följden av att begränsningarna i fråga om utländskt ägande av försäkringsbolag avvecklas blir emellertid att också utlänningar kan bilda sådana försäkringsbolag i Finland som bedriver lagstadgad olycksfalls- och pensionsförsäkring.

Eftersom lagstadgad pensionsförsäkring enligt EES-avtalet faller utanför direktivens tillämpningsområde är det ändamålsenligt att denna typ av försäkringsrörelse, från bolag som bedriver annan slags försäkringsrörelse överförs på särskilda bolag.

1.3. De i lagförslagen beaktade direktiven

I EES-avtalets bilaga IX har försäkringsdirektiven i enlighet med sin karaktär indelats i skadeförsäkrings-, trafikförsäkrings- och livförsäkringsdirektiv samt i övriga direktiv om försäkringsverksamhet. Tio EG-direktiv och direktiv som ändrar dessa gäller skadeförsäkring i EES-avtalets bilagan IX. De viktigaste är det första skadeförsäkringsdirektivet (73/239/EEG) och det andra skadeförsäkringsdirektivet (88/357/EEG).

1) *Rådets första direktiv av den 24 juli 1973 om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring*, nedan det första skadeförsäkringsdirektivet

Syftet med det första skadeförsäkringsdirektivet är att underlätta start och bedrivande av annan direktförsäkringsrörelse än livförsäkring genom att harmonisera lagstiftningen inom EG:s medlemsstater.

Direktivet tillämpas på sådana försäkringsföretag som bedriver direkt försäkringsrörelse och som har driftställe i en medlemsstat eller ämnar etablera driftställe i en medlemsstat. Direktivet gäller dock inte liv- eller pensionsförsäkring, och inte heller försäkring baserad på lagstadgat socialskydd, såsom lagstadgad olycksfallsförsäkring.

Bestämmelserna i direktivets avdelning II tillämpas på sådana försäkringsföretag vilkas stadgeenliga hemort är belägen inom EG-territoriet. Det första skadeförsäkringsdirektivet innehåller bestämmelser bl.a. om förutsättningarna för beviljande och återkallande av koncession, det verksamhetskapital som ett försäkringsbolag förutsätts ha och om etablering av agentur eller filial.

Övervakningen av solvensen av försäkringsföretagets hela affärsverksamhet hör till den medlemsstats övervakningsmyndighet där företagets huvudkontor är beläget. Ett försäkringsföretag bör skapa en tillräcklig försäkringsteknisk ansvarsskuld i varje medlemsstat där det bedriver verksamhet. Denna ansvarsskuld skall täckas med likvärdiga och kongruenta tillgångar. Dessutom skall företaget ha ett med hänsyn till sin totala verksamhet tillräckligt verksamhetskapital (solvency margin). Enligt direktivet kan bestämmelserna om ansvarsskulden utformas i respektive lands interna lagstift-

ning, men medlemsstaterna åläggs att samordna sina bestämmelser om verksamhetskapitalet med direktivet.

Samordningen av stadgandena om finländska skadeförsäkringsbolags verksamhetskapital med direktivets bestämmelser leder till att verksamhetskapitalets minimibelopp stiger med 50—100 procent. De minimikrav som stadgas i 11 kap. 2 § lagen om försäkringsbolag (solvenstest) överskrider emellertid de krav på verksamhetskapitalet som EG-direktiven ställer. De finländska skadeförsäkringsbolagen kan således på det hela taget uppfylla de krav som direktiven ställer. Svårigheter i detta avseende kan närmast sådana bolag få som uppfyller kraven i 11 kap. 2 § lagen om försäkringsbolag med hjälp av utjämningsbeloppet, ty detta räknas inte in i det verksamhetskapital som direktivet avser.

2) *Rådets andra direktiv av den 22 juni 1988 om samordning av lagar och andra författningar angående annan direkt försäkring än livförsäkring och med bestämmelser för att underlätta det effektiva utnyttjandet av friheten att tillhandahålla tjänster, och med ändring av direktiv 73/239/EEG*, nedan det andra skadeförsäkringsdirektivet

Det andra skadeförsäkringsdirektivet innehåller bestämmelser om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster. Vidare innehåller det bestämmelser om vilken stats lag som skall tillämpas på skadeförsäkringsavtal som har beröringspunkter med flera än en stat. En särskild proposition skall avlåtas också om lagvalet. Det andra skadeförsäkringsdirektivet innehåller dessutom bestämmelser om överföring av försäkringsbestånd mellan EG-stater.

Enligt det andra skadeförsäkringsdirektivet kan ett försäkringsföretag som har sin stadgeenliga hemort inom EG-området fritt börja tillhandahålla försäkringstjänster efter att företaget innan det startar försäkringsverksamheten lämnar in en anmälan såväl till myndigheterna i företagets hemstat som till myndigheterna i den stat där risken är belägen och verksamheten sker, om det är fråga om så kallade stora risker. I fråga om övriga risker får verksamhet inte startas förrän verksamhetsstatens behöriga myndighet har givit särskilt tillstånd.

De andra direktiv som gäller skadeförsäkring är:

3) *rådets direktiv av den 25 februari 1964 om avskaffande av inskränkningar i etableringsfrihe-*

ten och friheten att tillhandahålla tjänster avseende återförsäkring och retrocession (64/225/EEG), nedan det återförsäkringsdirektivet,

4) rådets direktiv av den 24 juli 1973 om avskaffande av inskränkningar i etableringsfriheten för verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/240/EEG),

5) rådets direktiv av den 29 juni 1976 med ändring av direktiv 73/239/EEG om samordning av lagar och andra författningar om rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (76/580/EEG),

6) rådets direktiv av den 30 maj 1978 om samordning av lagar och andra författningar som avser koassuransverksamhet inom gemenskapen (78/473/EEG), nedan det koassuransdirektivet,

7) rådets direktiv, av den 10 december 1984 om ändring, speciellt med avseende på reserisker, i första direktivet 73/239/EEG om samordning av lagar och andra författningar om rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (84/641/EEG), nedan det turistassistansdirektivet,

8) rådets direktiv av den 22 juni 1987 om ändring, såvitt avser kreditförsäkring och borgensförsäkring, av första direktivet 73/239/EEG om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att etablera och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (87/343/EEG), nedan det kreditförsäkringsdirektivet,

9) rådets direktiv av den 22 juni 1987 om samordning av lagar och andra författningar angående rättsskyddsförsäkring (87/344/EEG), nedan det rättsskyddsförsäkringsdirektivet,

10) rådets direktiv av den 8 november 1990 med ändring, särskilt såvitt avser ansvarförsäkring för motorfordon, av direktiv 73/239/EEG och direktiv 88/357/EEG, vilka avser samordning av lagar och andra författningar om annan direkt försäkring än livförsäkring (90/618/EEG).

Dessa direktiv har beaktats i denna proposition.

I EES-avtalets bilagan IX nämns två direktiv som gäller livförsäkring.

1) Rådets första direktiv av den 5 mars 1979 om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG), nedan det första livförsäkringsdirektivet

Syftet med det första livförsäkringsdirektivet är att harmonisera medlemsstaternas bestä-

melser om övervakning av försäkringsrörelse, för att sålunda underlätta start och bedrivande av livförsäkringsrörelse.

Direktivet tillämpas förutom på livförsäkring även på pensionsförsäkring och på övriga personförsäkringar som livförsäkringsföretag beviljar, såsom privat sjuk- och olycksfallsförsäkring. Direktivet tillämpas dessutom under vissa förutsättningar på tontiner, på s.k. kapitalisationsavtal och på förvaltning av pensionsfonder. Direktivet gäller den lagstadgade pensionsförsäkringen bara till den del som privata försäkringsföretag sköter den på egen risk.

Livförsäkringsdirektivet har i övrigt till stor del likartade bestämmelser som det första skadeförsäkringsdirektivet.

Enligt direktivet är det förbjudet att bilda ett sådant försäkringsföretag som bedriver både livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse.

EG:s krav på lägsta verksamhetskapital vid livförsäkring är högre än de krav som ställs i Finland. Om direktiven genomförs hos oss betyder det att kapitalkraven blir flerfaldigt högre. De finländska livförsäkringsbolagen kommer emellertid i allmänhet inte att ha några svårigheter att uppfylla dessa krav, bl.a. därför att begreppet solvensmarginal som används i EG-direktiven är mera omfattande än begreppet verksamhetskapital i vår gällande lagstiftning. Direktivbestämmelserna om verksamhetskapital föreslås inte oförändrade bli tillämplade på försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring, utan ändringar som följer av denna försäkringstyps speciella karaktär föreslås bli gjorda i de stadganden i lagen om försäkringsbolag som gäller livförsäkringsbolagens verksamhetskapital.

2) Rådets andra direktiv av den 8 november 1990 om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring, och med bestämmelser för att underlätta det effektiva utnyttjandet av friheten att tillhandahålla tjänster, och om ändring av direktiv 79/267/EEG (90/619/EEG), nedan det andra livförsäkringsdirektivet

Det andra livförsäkringsdirektivet gäller fritt tillhandahållande av livförsäkringstjänster från en medlemsstat till en annan, lagval samt överföring av försäkringsbestånd mellan EG-staterna.

Direktivet indelar försäljning av livförsäkringar över gränserna i s.k. aktivt och passivt tillhandahållande. Tillhandahållandet anses vara passivt när försäkringsavtalet har ingåtts på

försäkringstagarens initiativ. Varje EG-stat har rätt att bestämma att endast försäkringsbolag som beviljats koncession har rätt att aktivt tillhandahålla livförsäkringar. Vid aktivt tillhandahållande är det verksamhetslandets behöriga myndighet som övervakar verksamheten med tillämpning av verksamhetslandets normer, bl.a. om beräkning och täckning av den försäkringstekniska ansvarsskulden samt om täckningens lokalisering. I fråga om passivt tillhandahållande skall tillsynsmyndigheten och de tillämpliga normerna bestämmas enligt det land varifrån bolaget tillhandahåller försäkringar.

I skade- och livförsäkringsdirektiven behandlas också verksamhet som tredje länders försäkringsbolag bedriver inom EG:s territorium via där etablerade dotterbolag eller genom att köpa andelar i försäkringsbolag som redan är etablerade inom EG. Detta föreslås vara möjligt endast för utländska bolag, vilkas hemländer iakttar ömsesidighetsprincipen med EG.

I denna proposition beaktas även EG-rådets direktiv av den 10 juni 1991 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (91/308/EEG), vilket gäller såväl banker som livförsäkringsbolag.

1.4. Huvudpunkterna i de föreslagna ändringarna

Avsikten med direktiven om försäkringsverksamhet är att erbjuda medlemsstaternas medborgare och företag jämbördiga möjligheter att bedriva försäkringsverksamhet i medlemsländerna. Det största ändringsbehovet gäller således framförallt sådana lagstadganden som hindrar genomförandet av denna princip.

Medborgarskapskraven för försäkringsbolags stiftare, styrelsens och förvaltningsrådets medlemmar, verkställande direktören och revisorerna föreslås bli slojade. Verkställande direktören samt minst hälften av stiftarna och styrelse- och förvaltningsrådsmedlemmarna samt en av revisorerna förutsätts ha bostadsort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Det blir förbjudet att anlita lekmannarevisorer. Vissa behörighetsvillkor uppställs för styrelsemedlemmarna och verkställande direktören.

En ändring som inte sammanhänger med EES-avtalet är att stadgandena om val av

försäkringsbolags ledning och dennas verksamhetsperiod föreslås bli ändrade i överensstämmelse med lagen om aktiebolag (734/78). Dessutom föreslås att till lagen fogas ett stadgande om att kreditinstitut och försäkringsbolag skall ha separata ledningar.

De begränsningar som gäller utlåningars rätt att äga aktier och garantiandelar i försäkringsbolag samt utöva beslutanderätt i försäkringsbolag avvecklas.

Stadgandena om beviljande av koncession föreslås bli ändrade bl.a. så att av koncessionen skall framgå de i bilagorna till skade- och livförsäkringsdirektiven angivna klassificeringarna av försäkringar som respektive försäkringsbolag har rätt att bedriva.

Det föreslås att grundkapitalkravet för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring skall höjas till 30 miljoner. Förhöjningen anses nödvändig för att säkerställa att bolag som bildas har tillgångar som räcker för initialkostnaderna (t.ex. för anskaffning av datorsystem). Grundkapitalkraven för försäkringsbolag som bedriver annan försäkringsrörelse skall höjas i motsvarighet till den utveckling som skett i den allmänna prisnivån.

Direktiven förutsätter att stadgandena om försäkringsbolagens verksamhetskapital samordnas. Vidare föreslås i överensstämmelse med direktiven att ett övervakningssystem i två faser för bolagens solvens tas i bruk.

Det för försäkringsbolagen stadgade förbudet att utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd äga mer än 20 % av aktiekapitalet eller av röstetal i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse föreslås bli så ändrat att ett försäkringsbolag inte ensamt eller tillsammans med andra försäkringsbolag eller försäkringsföreningar utan särskilt tillstånd får inneha aktiemajoriteten eller en majoritet av röstetalen i aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse. Ytterligare är det meningen att med hjälp av s.k. solvenstest begränsa riskkoncentring i försäkringsbolagens placeringsverksamhet.

Stadgandena om s.k. kvalitativ innehavarkontroll föreslås bli så ändrade att lagstadgad anmälan måste göras också om ett indirekt förvärvat, tillräckligt stort innehav i ett försäkringsbolag. Social- och hälsovårdsministeriet föreslås bli bemyndigat att vägra en ägare, vars innehav efter ett förvärv av aktier eller garantiandelar äventyrar de försäkrade förmånerna, rätt att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

Dessutom ges social- och hälsovårdsministeriet rätt att avkräva var och en vars innehav i ett försäkringsbolag överstiger 10 procent av dess aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som samtliga aktier eller garantiandelar medför, de uppgifter som behövs för konstaterande av försäkringsbolagets solvens.

De finländska försäkringsbolagen bör få rätt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i EES:s övriga medlemsstater. De bör också få rätt att överlåta sitt försäkringsbestånd till utländska försäkringsbolag och överta försäkringsbestånd av utländska försäkringsbolag. Det är meningen att närmare stadganden om överlåtande och övertagande av försäkringsbestånd skall meddelas genom förordning.

I och med att försäkringstjänster får tillhandahållas fritt och på grund av principen om hemlandstillsyn, som innebär att tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där ett försäkringsbolag har sitt huvudkontor skall svara för tillsynen över soliditeten i hela dess affärsrörelse, blir det nödvändigt för ländernas tillsynsmyndigheter att samarbeta med varandra i dessa frågor. Det är därför skäl att ändra sekretesstadgandena i lagen om försäkringsbolag.

Dessutom är det skäl att i lagen om försäkringsbolag ta in specialstadganden om fondförsäkringar. Utgångspunkten föreslås vara den allmänna internationella praxis som innebär att ett och samma försäkringsbolag, till åtskillnad från vad som är fallet enligt Sveriges lagstiftning, skall kunna bevilja såväl fondförsäkringar som traditionella liv- och pensionsförsäkringar, eftersom det därigenom bli möjligt att flexiblare införa nya försäkringsprodukter till förmånligare kostnader.

Eftersom fondförsäkringar kan vara förenade med placeringsrisker som avviker från traditionellt försäkringssparande, föreslås det att försäkringsbestånd med fondanknytning skall hållas i sär från övriga försäkringsbestånd, för att det skall kunna säkerställas att inte de placeringsrisker som sammanhänger med ett försäkringsbestånd skall äventyra de förmåner som hänför sig till ett annat bestånd. En förutsättning för inledande av försäkringsverksamhet med fondanknytning är att koncessionen utvidgas och att en verksamhetsplan utarbetas i samband därmed. I detta sammanhang kan social- och hälsovårdsministeriet säkerställa att utvidgningen inte äventyrar de förmåner som hänför sig till tidigare beviljade förmåner,

t.ex. att det solvenskapital som försäkringsformen förutsätter uppställs närmast genom ägarernas försorg. Ett sådant försäkringsbolag, som redan har en koncession att bedriva livförsäkringsrörelse när ändring av lagen om försäkringsbolag träder i kraft, kan ändå på grund av denna koncession inleda att bedriva fondförsäkringsrörelse om vissa föruttsättningar är uppfyllda.

Vidare föreslås det att lagen om pension för arbetstagare ändras så att försäkringsbolag som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring skall inrikta sig enbart på denna verksamhet.

Koncessionsstadgandena i patientskadlagen föreslås bli så ändrade att också utländska försäkringsbolag, som har koncession för ansvarsförsäkringsrörelse i Finland, skall få rätt att bedriva patientförsäkring.

2. Nuläge och ärendets beredning

2.1. Nuläge

Lagen om försäkringsbolag stadgar om försäkringsbolags bildande, koncession, förvaltning, delägarnas rättigheter, revision, bokföring, tillsynen över försäkringsbolag samt om livförsäkring och annan långtidsförsäkring. Lagen om försäkringsbolag gäller såväl försäkringsaktiebolag som ömsesidiga försäkringsbolag.

Ett försäkringsbolags stiftare skall vara en i Finland bosatt finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse. Också rätten att vara medlem av ett försäkringsbolags styrelse eller verkställande direktör har inskränkts till i Finland bosatta finska medborgare. Utlänningar får i aktier eller garantiandelar äga högst två femtedelar av ett försäkringsbolags aktie- eller garantikapital. Med stöd av de aktier och garantiandelar som ägs av utlänningar får vid bolagsstämman röstas med högst en fjärdedel av det röstetal som med stöd av övriga aktier och garantiandelar kan användas vid stämman.

Ett försäkringsbolag skall ha en bolagsordning vari det finns närmare föreskrifter om bolagets verksamhetsområde, förvaltning, delägare och dessas deltagande i förvaltningen. Vad som stadgas i lagen om aktiebolag gäller också försäkringsbolag, om inte annat stadgas i lagen om försäkringsbolag.

Utöver lagen om försäkringsbolag finns det

ett flertal lagar om särskilda försäkringslag, t.ex. lagen om pension för arbetstagare och de övriga lagarna om lagstadgade pensioner, lagen om olycksfallsförsäkring (608/48), patientskadelagen och trafikförsäkringslagen.

Enligt lagen om försäkringsbolag får försäkringsrörelse bedrivas endast av försäkringsbolag, om inte annat stadgas annorstädes i lag. Sådana andra lagar som avses här är bl.a. lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland samt lagen om försäkringsföreningar. Avgränsningen av verksamheten gäller dels verksamhet som är främmande för försäkringsrörelse och dels innehav av en betydande andel (över 20 %) eller motsvarande bestämmanderätt i någon annan rörelse eller verksamhet. Däremot är det tillåtet att bedriva verksamhet som har samband med försäkringsrörelse och är ändamålsenlig med avseende på den. Ett försäkringsbolag får även äga bostads- och fastighetsföretag. Ett liv- och pensionsförsäkringsföretag får inte bedriva annan rörelse än personförsäkring och återförsäkring av personförsäkring.

Försäkringslagstiftningen skall se till att förmånstagarna och försäkringstagarna får de ersättningar som tillkommer dem. Denna s.k. trygghetsprincip kommer till synes i alla de viktigaste stadgandena i lagen om försäkringsbolag, bl.a. de som gäller koncessionskrav, grunderna för premierna och ansvarsskulden, kraven på verksamhetskapalet, solvenstest, placeringstillsyn och tryggande av de försäkrade förmånerna när ett försäkringsbolag har trätt i likvidation.

Den skälighetsprincip som gäller inom försäkringsverksamheten förutsätter, i synnerhet när det gäller att fastställa beräkningsgrunderna, att också skälighetssynpunkter beaktas vid sidan av trygghetssynpunkterna. Premierna får, med hänsyn till tryggheten, inte vara oskäliga i förhållande till den försäkrade risken.

Enligt lagen om försäkringsbolag ankommer tillsynen över försäkringsbolag på social- och hälsovårdsministeriet. Det är ministeriets försäkringsavdelning som fastställer premiegrunderna för lagstadgade försäkringar, liv- och pensionsförsäkringar samt försäkringar som tagits för längre tid än tio år. Dessutom fastställer avdelningen de beräkningsgrunder som gäller ansvarsskulden i samband med all slags försäkringsverksamhet. I enlighet med offentlighetsprincipen skall ministeriet publicera officiell statistik med detaljerade uppgifter

om de enskilda försäkringsbolagens verksamhet. Bolagen skall årligen i enlighet med ministeriets anvisningar göra upp en berättelse över sin verksamhet.

2.2. Ärendets beredning

Social- och hälsovårdsministeriet tillsatte den 7 januari 1991 en arbetsgrupp med uppgift att reda ut vilka ändringar det blir nödvändigt att göra i lagen om försäkringsbolag och lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland samt i lagstiftningen om annan privatförsäkring, såvida Finland i enlighet med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet måste samordna sin lagstiftning med EG:s lagstiftning, dock med beaktande av att de frågor som gäller trafikförsäkring samt bokslut och bokföring skall utredas särskilt. Denna proposition bygger på de förslag som lagts fram av arbetsgruppen.

2.3. Utlåtanden

Utlåtanden om den för revidering av försäkringslagstiftningen tillsatta EES-arbetsgruppens promemorior I och II begärdes från handels- och industriministeriet, justitieministeriet, inrikesministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet, Finlands Bank, länsstyrelsen i Nylands län, Pensionsskyddscentralen, Centralhandelskammaren, Konsumentombudsmannen, Konsumenternas försäkringsbyrå, Patientförsäkringsföreningen, Finska Försäkringsbolagens Centralförbund, Industrins Centralförbund och Arbetspensionsanstaltens Förbund. Utlåtanden kom in från alla utom från handels- och industriministeriet. Propositionen beaktar de i utlåtandena framförda synpunkterna, i den mån det varit möjligt.

3. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar

För tillsynen över försäkringsbolagen och tillämpningen av lagen om försäkringsbolag föreslås inga nya myndigheter eller organ bli inrättade. Försäkringsverksamheten skall fortfarande övervakas av social- och hälsovårdsministeriet. Försäkringsverksamhetens internationalisering ökar emellertid behovet av kontakter

med de myndigheter i EES-staterna som sköter försäkringsinspektionen. Detta kommer att försaka vissa tilläggskostnader.

I och med att det tredje livförsäkringsdirektivet och det tredje skadeförsäkringsdirektivet godkända kommer försäkringsinspektionens arbetsbörda att öka så pass mycket att den behöver mera personal. En omständighet som särskilt kommer att öka personalbehovet är att solvenskontrollen, från att ha gjorts på förhand, kommer att börja utföras i efterhand, i och med att de enskilda bolagen själva inom vida gränser får sköta prissättningen och uppskatta ansvarsskulden. I fråga om privatförsäkringar skall de med tillsynen sammanhängande kostnaderna dock uppbäras hos respektive försäkringsanstalt i form av inspektionsavgifter. Staten kommer således inte att åsamkas några extra kostnader för detta.

4. Andra omständigheter som inverkat på propositionen

Justitieministeriet bereder som bäst ändringar i lagen om aktiebolag. Eftersom på försäkringsbolag skall tillämpas lagen om aktiebolag till den del annat inte stadgas i lagen om försäkringsbolag, skall de ändringar som görs i lagen om aktiebolag beaktas i ett senare förslag till ändringar i lagen om försäkringsbolag.

Med stöd av det till EES-avtalets bilagan IX nämnda EG-rådets direktiv av den 13 december 1976 om åtgärder för att underlätta det effektiva utnyttjandet av etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster såvitt avser försäkringsagenters och försäkringsmäklares verksamhet (ex ISIC Grupp 630) och särskilt övergångsbestämmelser rörande sådan verksamhet (77/92/EEG), nedan det försäkringsförmedlaredirektivet och EG-kommissionens rekommendation om försäkringsförmedlare (92/48/EEG) har av låtits en särskild proposition med förslag till lag om försäkringsmäklare och lag om ändring av 3 § lagen angående rättighet att idka näring (RP 323/1992 rd).

Särskilda propositioner kommer att avlåtas om de ändringar som med anledning av direktiven förutsätts i trafikförsäkringslagen, lagen

om försäkringsföreningar och lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland samt om fritt tillhandahållande av försäkringstjänster. Om lagval har avlåtits regeringens proposition med förslag till lag om tillämplig lag vid vissa försäkringsavtal av internationell karaktär inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (RP 235/1992 rd).

EG-rådets direktiv om försäkringsföretags årsredovisning och koncernbokslut (91/674/EEG) föranleder ändringar också i Finlands lagstiftning samt i de bokföringsföreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelat försäkringsbolagen. Senast år 1995 blir det uppenbarligen aktuellt att göra upp bokslut i enlighet med direktivet, vilket innebär att det knappast är ändamålsenligt att inom försäkringsbranschen tidigare börja tillämpa den i regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av bokföringslagen, 11 och 12 kap. lagen om aktiebolag samt lagen om andelslag (RP 111/1992 rd) föreslagna ändringen av bokföringslagen.

Vidare bereds ett direktiv om likvidation av försäkringsbolag.

I propositionen beaktas också de ändringar som finansgruppskommittén, kommissionen för revidering av finansieringslagstiftningen (kommittébetänkande 1992:13) och kommissionen för utvecklande av revisionssystemet (kommittébetänkande 1992:14) föreslagit i sina betänkanden.

Det tredje livförsäkringsdirektivet och det tredje skadeförsäkringsdirektivet innebär att betydande ändringar måste göras i stadgandena om försäkringsverksamhet. De föreslagna direktiven kommer inom EG att innebära en övergång till ett system med hemlandskoncession och hemlandstillsyn. Därmed utsträcks möjligheten att tillhandahålla försäkringar utan koncessioner av de nationella myndigheterna till att gälla samtliga typer av försäkringar, oberoende av riskens storlek. Tillsynsmyndigheterna kommer då inte heller längre att fastställa grunderna för premierna, försäkringsvillkoren och beräkningen av ansvarsskulden. Bestämmelserna om ansvarsskulden kommer att harmoniseras och övre gränser fastställas för olika placeringstyper.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lagen om försäkringsbolag

1 kap. Allmänna stadganden

3 §. Enligt artikel 8. 1 b i det första skadeförsäkringsdirektivet skall försäkringsbolag begränsa sin affärsverksamhet till försäkringsrörelse och sådan verksamhet som är direkt anknuten till denna rörelse, med uteslutande av all annan affärsverksamhet. Detta stadgande motsvaras i den gällande lagen om försäkringsbolag av 1 kap. 3 § 1 mom. första meningen, enligt vilken ett försäkringsbolag inte får bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse. Momentet förslås inte bli ändrat till denna del.

Enligt artikel 13. 1 i det första livförsäkringsdirektivet får inget företag, med de undantag som särskilt nämns i artikeln, samtidigt bedriva både liv- och skadeförsäkring. Av artikel 8. 1 b i det första livförsäkringsdirektivet följer att koncession för försäkringsrörelse kan beviljas endast företag som uteslutande bedriver antingen skadeförsäkring eller livförsäkring.

Ett stadgande om särskiljande av liv- och skadeförsäkringsrörelse finns i gällande 3 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag. Enligt det får ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse inte bedriva annan försäkringsrörelse än personförsäkring och återförsäkring i fråga om denna. Med personförsäkring avses dels en försäkring som tecknats för försäkringsstagarens eller en tredje mans livsfall eller dödsfall (livförsäkring), dels annan försäkring vars objekt är en fysisk person, t.ex. pensionsförsäkring, olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring och arbetslöshetsförsäkring. Ett försäkringsbolag anses emellertid bedriva livförsäkringsrörelse endast i det fall att liv- och pensionsförsäkringar av ovan nämnt slag ingår i dess produktsortiment.

Indelningen i liv- respektive skadeförsäkringsrörelse föreslås kvarstå oförändrad i 2 mom., som föreslås bli ändrat. I momentet definieras vad som avses med livförsäkringsbolag och skadeförsäkringsbolag enligt denna lag. Det är nödvändigt att definiera liv- och skadeförsäkringsbolag eftersom minimibeloppet av verksamhetskapalet bestäms på basis av vilkendera försäkringstypen försäkringsbolaget bedriver.

Enligt paragrafens 2 mom. får ett livförsäk-

ringsbolag bedriva endast livförsäkring och återförsäkring i fråga om denna, medan ett skadeförsäkringsbolag får bedriva endast skadeförsäkring.

I paragrafens 3 mom. definieras vad som i lagen avses med liv- och skadeförsäkring, genom en hänvisning till liv- och skadeförsäkringsklasserna i de första liv- och skadeförsäkringsdirektivens bilagor. Återförsäkring anses som skadeförsäkring.

Livförsäkringsbegreppet föreslås i fråga om denna lag bli så utvidgat att såsom livförsäkring, utöver traditionell livförsäkring skall betraktas även annan personförsäkring som beviljas av ett livförsäkringsbolag och som hör till någon av de livförsäkringsklasser 1—4 som räknas upp i det första livförsäkringsdirektivets bilaga (livförsäkring, pensionsförsäkring, av livförsäkringsbolag beviljad annan personförsäkring, försäkring som utfaller vid äktenskaps ingående och försäkring som utfaller vid födelsen, fondförsäkring, permanent sjukförsäkring).

Till sådan livförsäkring som ett livförsäkringsbolag tillåts bedriva skall enligt förslaget däremot inte räknas verksamhet som hör till de i det första livförsäkringsdirektivets bilaga uppräknade försäkringsklasserna 5—9.

De verksamhetsformer som avses i livförsäkringsklasserna 5—8 skall enligt förslaget falla utanför lagens tillämpningsområde, eftersom sådan verksamhet inte motsvarar det försäkringsbegrepp som Finlands lagstiftning omfattar. Eftersom denna verksamhet inte heller på det sätt som avses i artikel 1 punkt 2 i det första livförsäkringsdirektivet är föremål för tillsyn av de myndigheter som svarar för tillsynen av privat försäkringsverksamhet i Finland och någon koncession för den inte har beviljats i Finland, innebär det första livförsäkringsdirektivet inte någon förpliktelse att tillåta denna verksamhet.

Livförsäkringsklass 5 innefattar tontiner, som innebär inrättande av medlemssammanslutningar för gemensam kapitalisering av bidragen och för fördelning av därigenom uppbyggda medel bland de överlevande eller förmanstagare till den avlidne.

Till livförsäkringsklass 6 hör på försäkrings-tekniska beräkningar baserade avtal om återbetalning av kapital. Sådana avtal anses enligt vår lagstiftning inte som försäkringar utan

snarare som placeringar jämförliga med bankdepositioner, eftersom ett sådant avtal inte är förenat med ett tillräckligt försäkringsinnehåll av det slag som förutsätts i social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter.

Livförsäkringsklass 7 omfattar förvaltning av pensionsfonder. De försäkringar som hör till klass 8 definieras i Frankrikes försäkringslagstiftning.

Till livförsäkringsklass 9 hör sådan verksamhet avseende livslängden, som regleras i lagstiftningen rörande socialförsäkring och som förvaltas på egen risk av försäkringsföretag. Den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen är det enda finländska försäkringslaget som kan anses höra till den nionde försäkringsklassen. I EES-avtalets bilaga IX har för Finlands vidkommande dock tagits in ett undantag som innebär att det första livförsäkringsdirektivet inte tillämpas på Finlands lagstadgade pensionsförsäkring, varmed avses i lagen om pension för arbetstagare och i annan därtill ansluten finländsk lagstiftning stadgad pensionsförsäkringsverksamhet som bedrivs av pensionsförsäkringsammanslutningar. Lagstiftningen om lagstadgad arbetspensionsförsäkring behöver således inte anpassas till direktiven.

Av paragrafens 3 mom. följer att ett sådant livförsäkringsbolag som avses i 2 mom. inte kan bedriva lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse, medan å andra sidan ett försäkringsbolag som vill bedriva lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse skall inrikta sig enbart på denna verksamhet. Enligt detta lagförslag skall 3 § 2 mom. lagen om pension för arbetstagare ändras så att ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse inte får bedriva annan än sådan verksamhet som avses i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare samt med den direkt förknippad återförsäkring.

Skadeförsäkringsklasserna är sammanlagt 18 till antalet, i enlighet med det första skadeförsäkringsdirektivets bilaga och det tillägg till denna som gjorts i turistassistansdirektivet.

Social- och hälsovårdsministeriet skall enligt förslaget meddela närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

Enligt artikel 18 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 21. 1 i det första livförsäkringsdirektivet får medlemsstaterna reglera försäkringsföretagens val av tillgångar endast till den del som det är fråga om tillgångar som utgör täckning av den försäk-

ringstekniska ansvarsskulden eller bevarande av solvensen. Som en följd av de ovan nämnda direktivbestämmelserna föreslås försäkringsbolags rätt att äga aktier eller andra andelar i en sammanslutning som verkar inom en främmande bransch bli utvidgad från nuvarande 20 %.

I paragrafens 4 mom. föreslås ett stadgande om att ett försäkringsbolag inte ensamt eller tillsammans med andra försäkringsbolag eller försäkringsföreningar, utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd får inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av det röstetal som samtliga aktier medför i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse. Tillstånd behövs också för förvärv av mot aktie- eller röstmajoritet svarande bestämmanderätt i en annan sammanslutning.

Enligt huvudregeln får således inte ett eller flera försäkringsbolag och inte heller försäkringsbolag och försäkringsföreningar tillsammans utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd förvärva sådan bestämmanderätt i en sammanslutning som verkar inom en främmande bransch, att de i strid med den i 1 mom. nämnda begränsningen kan anses bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse.

Utöver en lindring av innehavs begränsningen föreslås således att det tidigare 2 mom. också ändras så att vid tillämpningen av begränsningen sammanräknas alla försäkringsbolags och försäkringsföreningars ägarandelar i sammanslutningar som verkar inom främmande branscher. Genom stadgandet ersätts sista meningen i nuvarande 3 mom., enligt vilken social- och hälsovårdsministeriet har kunnat bestämma att vid tillämpningen av ägarbegränsningen skall beaktas också de aktier och den bestämmanderätt som innehas av andra försäkringsbolag i samma samarbetsgrupp. Avsikten med den föreslagna ändringen är att samtliga försäkringsbolag och grupper av sådana skall behandlas så opartiskt som möjligt.

Såsom fallet är enligt den gällande lagen begränsas enligt det föreslagna 4 mom. inte ägande i bostads- eller fastighetsbolag eller i sammanslutningar vilkas verksamhet kan anses hänföra sig till försäkringsrörelsen och således vara ändamålsenlig med tanke på denna. Till denna del har lagens ordalydelse tolkats så att endast sådan verksamhet har ansetts ansluta sig till försäkringsrörelsen och vara ändamålsenlig med avseende på denna, där den ägda sammanslutningens tjänster inte har marknadsförts till utomstående. Även om det inte föreslås

någon ändring i lagens ordalydelse föreslås tolkningen bli så tillvida lindrigare att tillstånd inte skall krävas i det fall att sammanslutningens verksamhet klart har samband med försäkringsverksamheten och är till nytta för denna, även om sammanslutningens tjänster erbjuds också till andra än ägarbolagen eller ägarföreningarna. Det skall således inte behövas något tillstånd för att äga t.ex. sådana sammanslutningar vilkas bransch är att inspektera eller förebygga skador.

Som en följd av förslaget till 4 mom. kommer försäkringsbolag och försäkringsföreningar tills vidare att behöva tillstånd för förvärv av aktiemajoriteten eller röstmajoriteten i kreditinstitut, till åtskillnad från vad finansgruppskommittén föreslår i sitt betänkande. Till denna del blir det möjligt att i ett senare skede slopa ägarbegränsningen, efter att det har framgått hur finansgruppskommitténs förslag kommer att förverkligas i sin helhet.

Med kreditinstitut avses i denna proposition, i enlighet med det lagförslag till lagstiftning om kreditinstitut och finansiella institut och deras verksamhet (RP 295/1992 rd), sådana depositionsbanker och andra aktiebolag, andelslag och hypoteksföreningar, som från allmänheten yrkesmässigt tar emot depositioner och andra tillgångar som skall betalas tillbaka samt som för egen räkning erbjuder krediter och därmed jämförbar finansiering. Depositionsbanker är affärsbankerna, sparbankerna, andelsbankerna och Postbanken Ab.

Tidigare innehav i företag som verkar inom främmande branscher föreslås emellertid inte bli avvecklade. Enligt ikraftträdelsestadgandet får ett eller flera försäkringsbolag eller försäkringsbolag och försäkringsföreningar tillsammans alltjämt äga sådana aktier och garantiandelar som de har ägt redan före lagens ikraftträdande. Utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd får de emellertid inte utöka sin andel.

Paragrafens 5 mom. motsvarar i sak första meningen i gällande 3 mom., dock så att det i momentet föreslås att vid beräkandet av innehavets storlek också skall beaktas de aktier och den äganderätt som tillhör en pensionskassa som har grundats av ett aktiebolag, av bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen eller av försäkringsbolagets sidobolag eller som verkar i anslutning till dem. Andra meningen i den gällande paragrafens 3 mom. om samar-

betsgrupper föreslås bli upphävd som en följd av den ändring som görs i 4 mom.

3 a §. En frivillig pensionsförsäkring betraktas enligt det ovan relaterade förslaget till 3 § 3 mom. som en livförsäkring. På grund av att 13 kap. 1 § upphävs är det emellertid skäl att särskilt nämna att lagstadgad pensionsförsäkring och bolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse skall likställas med livförsäkring och bolag som bedriver livförsäkringsrörelse. Avsikten med paragrafen är att förtydliga att tidigare praxis till denna del skall fortgå oförändrad.

2 kap. Försäkringsbolags bildande

1 §. Artikel 52 i Romfördraget som gäller etableringsfrihet samt det därpå baserade EG-rådets direktiv om avskaffande av inskränkningar i etableringsfriheten för verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/240/EEG) förpliktar EG:s medlemsstater att avskaffa sådana författningar och administrativa bestämmelser som hindrar andra medlemsstaters medborgare och företag med hemort i andra medlemsstater att etablera sig på samma villkor och med samma rättigheter som gäller för det mottagande landets medborgare och företag. Samma princip om etableringsfrihet och nationellt bemötande framgår av bestämmelserna i del III kapitel 2 i EES-avtalet.

Av den anledningen är det nödvändigt att också i Finlands lagstiftning upphäva de stadganden som ställer medborgare i andra EES-medlemsstater eller juridiska personer som har sin hemort i någon EES-medlemsstat i en annan position än finska medborgare eller finska juridiska personer.

Det föreslås att 1 mom. ändras så att medborgarskapskraven i sin helhet slopas för stiftarna, i överensstämmelse med de ändringar som föreslås i de övriga sammanslutningslagarna (Regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av medborgarskaps- och bosättningskraven i lagen om aktiebolag, lagen om bostadsaktiebolag, lagen om öppna bolag och kommanditbolag, lagen om andelslag, prokuralagen lagen om stiftelser samt vattenlagen, RP 236/1992 rd). Några medborgarskapskrav skall således inte längre ställas upp heller för medborgare i andra än EES-stater.

För en del av stiftarna föreslås emellertid i 2 mom. ett bosättningskrav som innebär att

minst hälften av stiftarna skall ha bostadsort eller om det är fråga om en juridisk person hemort i någon EES-stat.

Bosättningskraven förslås på enahanda sätt gälla såväl finska medborgare och medborgare i andra stater. För att en person skall anses ha sin bostadsort inom EES, förutsätts hans boende där ha en viss varaktighet. Om t.ex. en person som är bosatt utanför EES tillfälligt vistas i sin fritidsbostad inom EES, kan han inte anses ha bostadsort inom EES. Enbart en tillfällig vistelse i en viss stat t.ex. i samband med semester, ett enskilt arbetsuppdrag eller studier, räcker inte för att uppfylla bosättningskravet.

Enligt paragrafens 3 mom. anses en juridisk person ha hemort i en EES-stat om den har bildats enligt lagstiftningen i någon EES-stat och om den juridiska personen har antingen sin stadgeenliga hemort, sin centralförvaltning eller sin huvudsakliga verksamhet i en EES-stat.

Social- och hälsovårdsministeriet kan enligt förslaget bevilja tillstånd till avvikelse från det i 2 mom. stadgade bosättningskravet.

Paragrafens 4 mom. motsvarar gällande 2 mom.

2 §. I artikel 6 i det första skadeförsäkringsdirektivet och det första livförsäkringsdirektivet föreskrivs att varje företag som bedriver direkt försäkring och som etablerar sitt huvudkontor inom en medlemsstats territorium behöver auktorisation, dvs. koncession av behörig myndighet. Enligt artikel 7. 1 i det första skadeförsäkringsdirektivet och det första livförsäkringsdirektivet skall koncessionen vara gällande inom medlemsstatens hela territorium, såvida inte sökanden ansöker om koncession att bedriva verksamheten endast inom en del av medlemsstatens territorium.

De artiklar som nämns ovan innebär att det fortfarande kan behövas koncession för att etablera ett försäkringsbolag, vilket också är fallet enligt förslaget till 1 mom. Det är alltjämt statsrådet som är behörigt att bevilja koncession.

Såsom redan konstateras i motiveringen till 1 kap. 3 § förutsätter det första skadeförsäkringsdirektivet och det första livförsäkringsdirektivet att de försäkrade riskerna indelas i försäkringsklasser. Enligt direktiven är det nödvändigt att klassificera riskerna för att det skall vara möjligt att bestämma omfattningen av den verksamhet som koncessionen avser och garantibeloppet för respektive försäkringsklass.

Av denna anledning föreslås en sådan ändring i 1 mom. att ett försäkringsbolag skall beviljas koncession för vissa försäkringsklasser och klassgrupper. Varje försäkringsbolags koncession skall således innehålla en utredning om riskklassificeringen av bolagets verksamhet enligt direktiven. För närvarande beviljas antingen koncession för vissa försäkringsslag eller en s.k. generalkoncession, som inbegriper alla försäkringsslag med de undantag som koncessionen uttryckligen anger.

Det föreslås därför att till ikraftträdelsestadgandena fogas bestämmelser om hur redan fungerande försäkringsbolags koncessioner skall ändras så att de motsvarar de föreslagna kraven.

Till koncessionsansökan för ett försäkringsbolag i etableringsskedet skall, liksom för närvarande, fogas en plan för den tilltänkta verksamheten, dvs. i artikel 8. 1 c och artikel 9 i det första skade- och livförsäkringsdirektivet angiven verksamhetsplan om vars innehåll social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter.

Verksamhetsplanen skall bl.a. innehålla utredning om arten av de risker som företaget avser att täcka, de allmänna och speciella försäkringsvillkor som det avser att tillämpa, premiegrunderna för de enskilda affärsverksamhetsgrenar, grundprinciperna för återförsäkringen, utredning om de poster som minimibeloppet av garantibeloppet består av och utredning om anläggningskostnaderna samt vissa uppskattningar av utvecklingen i fråga om de tre första räkenskapsårens utgifter, inkomster, tillgångar och ansvarsförbindelser.

Enligt paragrafens 3 mom. behöver ett försäkringsbolag tillstånd också för att utvidga sin verksamhet.

Det andra skade- och livförsäkringsdirektivet förutsätter att försäkringsbolag med hemort i en EG-stat skall få tillhandahålla försäkringstjänster i andra EG-länder utgående från sitt hemland eller verksamhetsland, utan att etablera något fast verksamhetsställe. Denna möjlighet bör medges också finländska försäkringsbolag.

Enligt förslaget skall till paragrafen i överensstämmelse med artikel 14 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och artikel 11 i det andra livförsäkringsdirektivet fogas ett 5 mom., som innebär att ett finländskt försäkringsbolag som önskar bedriva fritt tillhandahållande av försäkringstjänster enligt förslaget till lag om

fritt tillhandahållande av försäkringstjänster i någon annan EES-medlemsstat, innan det inleder verksamheten skall underrätta social- och hälsovårdsministeriet om saken och till meddelandet bifoga den verksamhetsplan som avses i 1 mom.

4 §. Eftersom ett försäkringsbolags koncession enligt förslaget till ändring av 2 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag skall gälla bestämda försäkringsklasser och klassgrupper, föreslås att ordalydelsen i 1 mom. 3 punkten ändras i överensstämmelse med det nämnda ändringsförslaget. Redan verksamma försäkringsbolag skall enligt förslaget ändra sin bolagsordning i överensstämmelse med ändringsförslaget.

5 §. Enligt artikel 8. 4 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 10. 4 i det första livförsäkringsdirektivet får en ansökan om koncession inte behandlas med hänsyn till marknadens ekonomiska behov.

I gällande 2 kap. 5 § lagen om försäkringsbolag stadgas om förutsättningarna för beviljande av koncession. Enligt lagrummet skall koncession beviljas om de i paragrafen angivna kraven på grundkapitalet är uppfyllda och om den planerade försäkringsrörelsen inte bedöms äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Paragrafen föreslås inte bli ändrad i detta avseende, men i enlighet med tidigare praxis föreslås den bli så tolkad att statsrådet inte när det beviljar koncession kan utöva sådan ändamålsenlighetsprövning som enligt direktivet är förbjuden.

Såsom konstateras i motiveringen till 1 kap. 3 §, kommer lagstadgad pensionsförsäkring fortfarande att regleras genom Finlands nationella lagstiftning. För att säkerställa verksamhetsförutsättningarna för nya arbetspensionsbolag föreslås att 5 § 1 mom. ändras så att kravet på grundkapital för försäkringsbolag som ämnar bedriva lagstadgad pensionsförsäkring höjs till 30 miljoner mark. I praktiken kommer kostnaderna för att bilda ett nytt pensionsbolag att bli ännu högre än detta grundkapitalkrav, t.ex. till följd av de ADB-program som behövs. Som jämförelseobjekt anses det krav på grundkapital av kreditinstitut, som det föreslås i förslag till kreditinstitutslag.

I detta sammanhang föreslås också minimibeloppet av det grundkapital som krävs för bedrivande av annan försäkringsrörelse bli höjt i överensstämmelse med den allmänna prisnivåns utveckling. Dessutom föreslås minimikra-

ven på grundkapitalet för bedrivande av skadeförsäkringsrörelse bli ändrad så att det motsvarar den indelning i skadeförsäkringsklasser som framgår av det första skadeförsäkringsdirektivets bilaga och det tillägg som senare gjorts till det. Direktiven om försäkringsverksamhet hindrar inte Finland att hålla grundkapitalkraven på en högre nivå än EG:s minimikrav.

Vad som stadgas i 1 mom. om grundkapitalets minimibelopp skall enligt förslaget inte tillämpas på försäkringsbolag som har registrerats före den nya lagens ikraftträdande, vilket innebär att ett sådant försäkringsbolag inte behöver öka sitt grundkapital att motsvara de nya kraven. Grundkapitalet får emellertid inte genom bolagsstämmans beslut sänkas så länge det inte når upp till det föreslagna minimibeloppet. Däremot skall en koncessionsansökan som är anhängig när den nya lagen träder i kraft kompletteras så att den motsvarar den nya lagens krav också i fråga om grundkapitalet.

Eftersom förslaget till 2 kap. 2 § redan innehåller stadganden som svarar mot artikel 7 i det första skadeförsäkringsdirektivet och det första livförsäkringsdirektivet om att koncessionen endast på sökandens begäran kan begränsas till att gälla en del av en försäkringsklass eller endast en del av Finlands territorium, kan paragrafens 3 mom., som stadgar om begränsad koncession, upphävas såsom obehövt.

5 a §. Enligt artikel 12 i det första skadeförsäkringsdirektivet och det första livförsäkringsdirektivet skall varje beslut om avslag på en ansökan om koncession åtföljas av en närmare motivering och ges företaget till känna. Varje medlemsstat skall tillåta sökanden att till domstol överklaga ett beslut om avslag på en ansökan om koncession.

När det gäller besvärsförfarandet gäller hos oss lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50), vilket innebär att några särskilda stadganden om ändringssökande inte behöver fogas till lagen om försäkringsbolag. Eftersom statsrådet inte när det beviljar koncession kan utöva ändamålsenlighetsprövning, återstår alltid möjligheten att överklaga statsrådets avslagsbeslut hos högsta förvaltningsdomstolen.

Enligt artikel 12 i det första skadeförsäkringsdirektivet och det första livförsäkringsdirektivet skall sådan rätt till överklagande även

finnas i de fall där behöriga myndigheter inte behandlat en ansökan om koncession inom sex månader från den dag ansökan mottogs.

Det föreslås därför att till 2 kap. fogas en ny 5 a §, enligt vilken social- och hälsovårdsministeriet skall meddela sitt beslut inom sex månader efter det att ansökan anhängiggjorts och de handlingar och utredningar som behövs för att ärendet skall kunna avgöras har tillställts ministeriet.

Enligt paragrafens 2 mom. skall den som söker koncession ha rätt att överklaga ärendet hos högsta förvaltningsdonstolen, i enlighet med lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden, om beslutet inte meddelats inom den i 1 mom. föreskrivna tiden. Med meddelande av beslut avses att beslutet har fattats inom inom föreskriven tid och då är tillgängligt för parten. I stället förutsätts det inte, att beslutet skall ha delgetts parten inom utsatt tid. Besvaren anses då gälla ett avlagsbeslut med anledning av ansökan.

Denna besvärsmöjlighet meddelas inte sökanden separat, utan han skall begära en utredning av ministeriet, när ministeriet har fått hans ansökan eller en utredning som kompletterar den.

Besvaren kan anföras så länge som något beslut i ansökan inte givits. Statsrådet skall meddela besvärsmyndigheten om ett beslut som givits efter att besvaren anhängiggjorts. Besvärsmyndigheten skall beakta beslutet vid behandlingen av saken.

Det föreslagna stadgandet innebär inte att man inte under tjänsteansvar behöver meddela beslut på en ansökan inom sex månader. Om ett beslut inte meddelas inom denna tid, kan sökanden i stället för att anföra besvär invänta beslutet, eftersom statsrådet fortfarande är skyldigt att meddela det.

3 kap. Delägarskap i försäkringsbolag

2 a §. Trots att det tredje skadeförsäkringsdirektivet samt det tredje livförsäkringsdirektivet inte hör till EES-avtalets regelverk, och avtalet således inte ännu i detta skede innebär någon förpliktelse att överföra dessa direktivs bestämmelser till den nationella lagstiftningen, är det ändamålsenligt att bereda sig på den kommande utvecklingen genom att redan i detta skede beakta dessa direktivs principer.

I lagen om försäkringsbolag togs våren 1991

in stadganden om s.k. kvalitativ innehavar kontroll. I detta sammanhang föreslås att dessa stadganden till vissa delar preciseras i överensstämmelse med det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet samt de förslag som finansgruppkommittén har lagt fram i sitt betänkande.

Paragrafens 1 mom. motsvarar i stort sett gällande 2 a § 1 mom. Stadgandet föreslås bli ändrat endast så att också indirekt ägande skall beaktas när en fysisk eller juridisk persons innehav i ett försäkringsbolag räknas ut.

I paragrafens 2 mom. föreslås, i syfte att effektivisera tillsynen, att en sådan anmälan som avses i 1 mom. skall göras också i det fall att innehavet i försäkringsbolaget sjunker under någon av de gränser som stadgas i 1 mom.

Paragrafens 3 mom. motsvarar i stort sett 2 a § 3 mom. i den gällande lagen. Paragrafens tillämpningsområde föreslås emellertid bli så utvidgat att också innehav av bolag som står i ett annat beroendeförhållande än ekonomiskt beroendeförhållande som kan jämföras med en koncern skall räknas samman vid tillämpningen av denna paragraf. Dessutom föreslås tredje meningen i gällande 3 mom., vari hänvisas till sådana samarbetsgrupper som nämns i 1 kap. 3 § 3 mom., bli upphävd på grund av att 1 kap. 3 § ändras.

2 b §. Finansgruppskommittén anser i sitt betänkande det vara nödvändigt att det i lagstiftningen om banker och försäkringsanstalter säkerställs att tillsynsmyndigheten av samtliga de företag som hör till samma koncern som en bank eller en försäkringsanstalt kan få alla de uppgifter som behövs för tillsynen över banken eller försäkringsanstalten.

Av denna anledning föreslås att 2 b § ändras så att social- och hälsovårdsministeriet ges rätt att av var och en som av ett försäkringsbolags aktier eller garantiandelar äger en mängd som utgör mer än en tiondedel av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som samtliga aktier eller garantiandelar medför, få de uppgifter som behövs för övervakning av försäkringsbolagets solvens.

Den valda innehavsgränsen motsvarar qualifying holding-definitionen i det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet, vilken anses ge ägaren en möjlighet att utöva ett betydande inflytande på försäkringsbolagets ledning.

Uppgifter kan enligt paragrafen krävas t.ex.

av ett holdingbolag (financial holding company) som är moderbolag för en koncern och vars dotterbolag antingen uteslutande eller huvudsakligen är försäkringsbolag.

Uppgifter som är behövliga för övervakning av försäkringsbolagets solvens föreslås vara t.ex. holdingbolagets bokslutsuppgifter samt uppgifter om sådana beslut av holdingbolagets styrelse som gäller dotterbolagen.

Om en ägare vägrar ge social- och hälsovårdsministeriet de uppgifter som avses i denna paragraf, gör han sig enligt 18 kap. 5 § 7 punkten skyldig till försäkringsbolagsförseelse.

2 c §. Paragrafens 1 mom. stämmer överens med gällande 2 a § 2 mom.

Paragrafens 2 mom. gäller den situation då aktier eller garantiandelar i och för sig har förvärvats på ett lovligt sätt, men social- och hälsovårdsministeriet efter förvärvet märker att ägaren genom sina åtgärder äventyrar de försäkrade förmånerna. Ministeriet kan i så fall förbjuda denne att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

Paragrafens 3 mom. motsvarar gällande 3 kap. 2 b §.

Innehållsmässigt motsvarar paragrafen de principer som framgår av det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet.

3 a kap. Utlänningars rätt att äga aktier och garantiandelar samt utöva beslutanderätt i försäkringsbolag

Utgångspunkten för begränsningarna i fråga om utländskt ägande är artikel 7 i Romfördraget, enligt vilken all diskriminering på grund av nationalitet är förbjuden, om inte annat föreskrivs i de detaljerade avtalsbestämmelserna. Diskriminering på grund av nationalitet när det gäller rätten att förvärva och utnyttja egendom i en annan medlemsstat strider mot de fyra grundläggande EG-principer som blir gällande i och med EES-avtalet (fri rörlighet för arbetskraft, frihet att etablera företag, frihet att tillhandahålla tjänster och fri rörlighet för kapital).

Stadgandena i 3 a kap. lagen om försäkringsbolag, som begränsar utländska medborgares och bolags rätt att äga aktier och garantiandelar samt att utöva beslutanderätt i finländska försäkringsbolag, måste på grund av EES-avtalet upphävas, åtminstone till den del kapi-

tlet gäller medborgare i EES-medlemsstater samt företag som har sin hemort i någon annan EES-medlemsstat.

Till 3 kap. lagen om försäkringsbolag har fogats stadganden om tillsyn över förvärv av betydande aktie- och garantiandelsinnehav (kvalitativ innehavarkontroll) som i detta förslag föreslås bli preciserade. Denna tillsyn gäller på enahanda sätt finska och utländska medborgare som ämnar förvärva aktier eller garantiandelar i försäkringsbolag och den strider således inte mot det ovan relaterade diskrimineringsförbudet.

Det kan därför inte med anledning av dessa stadganden anses vara behövligt att genom 3 a kap. begränsa innehav som andra än medborgare i EES-medlemsstater eller som företag med hemort utanför EES har.

Också kommittén för utlänningars äganderätt föreslog i sitt betänkande (1991:23) att 3 a kap. i lagen om försäkringsbolag upphävs. I regeringens proposition med förslag till lagstiftning om utlänningars företagsköp och fastighetsförvärv (RP 120/1992 rd) som bygger på de förslag som lagts fram av kommittén föreslås, att ett försäkringsbolag inte skall vara föremål för tillsyn över utlänningars företagsköp därför att den kvalitativa innehavarkontrollen är avsevärt mycket mer omfattande än tillsynen enligt förslaget, och tillsyn därför inte anses vara nödvändig. I det ovan nämnda förslaget föreslås också att lagen om utlänningars samt vissa sammanslutningars rätt att äga och besitta fast egendom och aktier (219/39) upphävs, på vilken 3 a kap. lagen om försäkringsbolag bygger.

I 3 kap. 2 c § 1 mom. stadgas att aktie- eller garantiandelsförvärv kan förbjudas om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Detta stadgande ger tillsynsmyndigheterna en möjlighet att på det sätt som det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet förutsätter övervaka försäkringsbolagens ägarstruktur och vid behov förhindra sådana förvärv som anses äventyra en sund och förnuftig ledning av försäkringsbolag (sound and prudent management).

I ikraftträdelsestadgandet föreslås för tydlighetens skull att de bestämmelser i försäkringsbolagens bolagsordningar samt de anteckningar i aktie- eller garantiandelsbok, aktie- eller garantiandelsbrev, interimbevis, aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningar, i talonger

som hör till aktier eller garantiandelar samt i vänteförteckningar och på emissionkonton som tillåter utländskt ägande, och som bygger på det upphävda 3 a kap. blir ogiltiga när lagen träder i kraft. Samtliga aktier och garantiandelar blir således fritt överlåtbara.

För att utlänningsklausulerna skall bli ogiltiga förutsätts således inte någon ändring av bolagsordningen eller dess anteckning i handelsregistret. Inte heller behöver nya aktie- eller garantiandelsbrev utfärdas.

Samtidigt föreslås att de stadganden som hänvisar till 3 a kap. lagen om försäkringsbolag upphävs, dvs. 18 kap. 4 § 6 punkten och 18 kap. 5 § 9 punkten.

7 kap. Bolagets ledning

1 §. Såsom en ändring som inte ansluter sig till EES-avtalet föreslås att 7 kapitlets stadganden om val av styrelse, förvaltningsråd och verkställande direktör och dessas mandatperiod ändras i överensstämmelse med lagen om aktiebolag.

Till paragrafens 2 mom. skall enligt förslaget fogas en mening om att det kan föreskrivas i bolagsordningen att en del av styrelsemedlemmarna inte väljs av bolagsstämman. Detta kan emellertid gälla färre än hälften av styrelsemedlemmarna. Stadgandet motsvarar 8 kap. 1 § 2 mom. lagen om aktiebolag.

Paragrafens 3 mom. föreslås bli ändrad i överensstämmelse med 8 kap. 1 § 3 mom. lagen om aktiebolag, så att styrelsen kan väljas endast för en viss tid. Styrelsemedlemmarnas mandatperiod skall anges i bolagsordningen — den skall löpa ut senast den fjärde räkenskapsperioden efter valet.

I paragrafens 4 mom. konstateras att vad som i denna lag stadgas om styrelsemedlemmar på motsvarande sätt gäller suppleanter.

2 §. Paragrafen föreslås bli ändrad i överensstämmelse med 8 kap. 3 § 2 mom. lagen om aktiebolag, dvs. så att det inte längre kan föreskrivas i bolagsordningen att verkställande direktören väljs av bolagsstämman, utan valet av verkställande direktör ankommer antingen på styrelsen eller på förvaltningsrådet.

3 §. Såsom framgår ovan i motiveringen till 2 kap. 1 § är det enligt EG:s grundprinciper, vilka skall tillämpas i och med att EES-avtalet träder i kraft, förbjudet att bemöta medborgare i andra EES-medlemsstater eller juridiska perso-

ner med hemort inom EES annorlunda än finska medborgare eller inhemska juridiska personer.

Paragrafens 1 mom. föreslås följaktligen bli så ändrat att medborgarskapskraven slopas i fråga om styrelsens och förvaltningsrådets medlemmar samt verkställande direktören.

Dessutom kommer den gällande lagens bösättningskrav att utvidgas så att minst hälften av styrelsens eller förvaltningsrådets medlemmar samt verkställande direktören skall vara bosatta inom EES, om inte social- och hälsovårdsministeriet i varje enskilt fall beviljar undantag.

Bosättningskraven gäller också vice verkställande direktören (7 kap. 2 § 2 mom.), styrelsens suppleanter (7 luku 1 § 4 mom.), samt likvidatorer (15 kap. 3 § 3 mom.) Om bolaget har ett förvaltningsråd skall på detta enligt 7 kap. 7 § 2 mom. tillämpas samma stadganden som på bolagets styrelse. Också en firmatecknare som inte är styrelsemedlem eller verkställande direktör skall ha bostadsort inom EES (1 kap. 1 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag, 8 kap. 12 § 2 mom. lagen om aktiebolag).

Enligt artikel 8. 3 i det första livförsäkringsdirektivet och artikel 9. 2 i det andra skadeförsäkringsdirektivet är det tillåtet att ställa krav på styrelsemedlemmarnas och verkställande direktörens yrkeskvalifikationer.

På denna grund föreslås i 2 mom. ett stadgande om att styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara väl ansedda och ha en sådan allmän kännedom om försäkringsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av bolagets verksamhet. Den som är omyndig, i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktör.

Den kan inte betraktas som väl ansedd som t.ex. har dömts för så betydande ekonomiska brott att han på grund av sin tidigare verksamhet är uppenbart olämplig i ledningen för ett försäkringsbolag.

Försäkringsbolaget ansvarar enligt förslaget för övervakningen av att styrelsemedlemmarna och verkställande direktören uppfyller de krav som nämns i paragrafens 2 mom. Om tillsynsmyndigheten anser att de ovan nämnda kraven inte uppfylls för någons vidkommande, kan den anlita något av de i 14 kap. nämnda tvångsmedlen för att rätta till saken.

3 a §. Den föreslagna paragrafen baserar sig

på finansgruppskommitténs förslag enligt vilka till en och samma koncern hörande kreditinstitut och försäkringsbolags funktionella ledning och styrelser skall hållas i sär från varandra. I synnerhet inom holding-bolag kan en gemensam funktionell ledning för parallella dotterbolag leda till beslut som går emot de till gruppen hörande enheternas intressen. Ett liknande stadgande ingår också i det lagförslag till lagstiftning om kreditinstitut och finansiella institut och deras verksamhet.

I paragrafens 1 mom. föreslås ett stadgande om att försäkringsbolagets verkställande direktör och vice verkställande direktör, i det fall att ett försäkringsbolag och ett kreditinstitut hör till samma koncern, inte kan vara verkställande direktör eller vice verkställande direktör också för kreditinstitutet.

Vad som avses med ett kreditinstitut utreds i motiveringen till 1 kap. 3 §.

I paragrafens 2 mom. begränsas dessutom styrelsemedlemmarnas och suppleanternas behörighet så att endast färre än hälften av styrelsemedlemmarna eller suppleanterna samtidigt kan vara styrelsemedlemmar, suppleanter, verkställande direktör eller vice verkställande direktör för ett kreditinstitut som hör till samma koncern som försäkringsbolaget, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag.

4 §. Paragrafen föreslås bli ändrad endast för att den inte skall stå i konflikt med de ändrade 1 och 2 §§.

I paragrafens 3 mom. föreslås ett slopande av omnämmandet om att ministeriet skall sammankalla bolagsstämman för att välja verkställande direktör, eftersom valet av verkställande direktör enligt 2 § 1 mom. inte längre skall ankomma på bolagsstämman.

Enligt paragrafens 4 mom. skall social- och hälsovårdsministeriet såsom ställföreträdare för styrelsemedlem utse en syssloman att handha bolagets angelägenheter i det fall att en styrelsemedlem som i enlighet med 1 § 2 mom. borde ha valts på något annat sätt än genom bolagsstämmans eller förvaltningsrådets beslut, inte har tillsatts i enlighet med bolagsordningen och styrelsen inte är behörig. Enligt 8 kap. 2 § 3 mom. lagen om aktiebolag ankommer denna uppgift i ett aktiebolag på domstolen, men eftersom det redan enligt den gällande lagen ankommer på social- och hälsovårdsministeriet att se till att styrelsens sammansättning är korrekt och att utse eventuella sysslomän, är

det ändamålsenligt att ministeriet är behörigt också i det fall som avses i momentet.

Paragrafens 5 mom. motsvarar till sitt innehåll 4 mom. i den gällande paragrafen. Momentets hänvisning har ändrats i överensstämmelse med paragrafens nya innehåll.

7 §. Också 7 § 2 mom. har ändrats i överensstämmelse med 8 kap. 11 § 3 mom. lagen om aktiebolag, enligt vilket det kan föreskrivas i bolagsordningen att en minoritet av förvaltningsrådets medlemmar inte väljs av bolagsstämman. Till momentet har dessutom fogats mot lagen om aktiebolag svarande hänvisningar till 1 § 3 och 4 mom. och till 4 §.

I ikraftträdelsestadgandena föreslås att om det i ett före den nya lagens ikraftträdande registrerat försäkringsbolags bolagsordning ingår stadganden som strider mot denna lag, skall i stället för dem tillämpas denna lag efter att denna har trätt i kraft. Vid valet av styrelsemedlemmar och verkställande direktör skall således iakttas denna lag. En före denna lags ikraftträdande för en obestämd tid vald styrelsemedlem kan kvarstå i sitt uppdrag till dess att nyval förrättats, dock högst för fyra år efter lagens ikraftträdande.

Försäkringsbolag som har registrerats innan lagen trätt i kraft skall enligt förslaget också vidta åtgärder för att ändra sina bolagsordningar i överensstämmelse med denna lag. För ändringar i bolagsordningen skall inom två år efter att denna lag har trätt i kraft utverkas social- och hälsovårdsministeriets fastställelse. Ändringarna skall anmälas för registrering inom tre månader efter ministeriets godkännande.

8 kap. Bolagsstämma

2 §. I samband med upphävandet av 3 a kap. lagen om försäkringsbolag upphävs också de för utlåningar uppställda begränsningarna i fråga om utövande av rösträtt vid försäkringsaktiebolags bolagsstämma. Det är nödvändigt att upphäva motsvarande begränsningar i fråga om ömsesidiga försäkringsbolag. Kravet att minst fyra femtedelar av de representanter som i stället för delägare utövar beslutanderätt vid bolagsstämman skall vara finska medborgare föreslås bli slopat. Vidare föreslås att den begränsning skall slopas som innebär att utlåningar vid bolagsstämman får rösta med högst en fjärdedel av det röstetal som de finska

representanterna kan använda vid stämman. I övrigt föreslås inga ändringar i 2 §.

12 §. Paragrafen föreslås bli ändrad endast i det avseendet att hänvisningen till 11 kap. korrigeras i överensstämmelse med ändringsförslaget. Till sitt sakinnehåll föreslås paragrafen vara oförändrad.

9 kap. Revision och särskild granskning

Kommissionen för utvecklande av revisionsystemet föreslår i sitt betänkande att en allmän revisionslag stiftas om godkända av revisorer, skyldigheten att anlita godkända revisorer, revisionsförfarandet och revisionssystemet. Det föreslås att de principer som framförs i betänkandet skall beaktas i denna proposition.

I och med EES-avtalet förbinder sig Finland att anpassa sin lagstiftning till principerna i de bolagsrättsliga direktiven, således också till principerna i de direktiv som gäller revision. Utgångspunkten för EG:s bolagsrättsliga direktiv om revision är att endast godkända revisorer och sammanslutningar får sköta revisionen av bokslut som kan hänföras till direktivens tillämpningsområde. Lekmannarevisorer får således anlitas endast när det är frågan om mindre företag. Av de allmänna principer som framgår av EES-avtalet och som refereras ovan följer också att medborgarskapskraven för revisorer måste slopas.

2 §. Paragrafen kan upphävas såsom obehövlig, eftersom medborgarskapskraven för revisorer föreslås bli slopade och dessutom en del av paragrafens stadganden överförs till 3 §, som föreslås bli ändrad.

3 §. I det ovan nämnda kommissionsbetänkandet föreslås som en följd av EG:s bolagsrättsliga direktiv att i den föreslagna revisionslagen tas in stadganden om skyldighet att anlita godkända revisorer när det är fråga om sådana bokföringsskyldiga som avses i bokföringslagen (655/73). I företag som överskrider den storleksgräns som definieras i lagen är det obligatoriskt att anlita enbart godkända revisorer. I företag av en viss storlek måste på motsvarande sätt anlitas minst en revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren. Kommissionen anser att det är skäl att revidera försäkringslagstiftningen så att revisorerna förutsätts ha samma behörighet som i de största

sammanslutningarna enligt förslaget, oberoende av försäkringsbolagets omsättning, balansomslutning eller antal anställda.

På denna grund föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att som revisor för ett försäkringsbolag, oberoende av dess storlek, kan verka endast en av Centralhandelskammaren godkänd revisor (CGR) eller en av en handelskammare godkänd revisor (GRM). Således får enligt förslaget inte längre lekmannarevisorer anlitas. Liksom för närvarande skall minst en av de revisorer som bolagsstämman väljer vara CGR-revisor.

Enligt förslaget skall i ikraftträdelsestadgandena tas in en paragraf enligt vilken en före lagens ikraftträdande utsedd revisor som inte uppfyller den nya lagens krav dock kan kvarstå i sitt uppdrag till dess att nyval förrättats, dock högst till den 1 januari 1997, då ett stadgande som förbjuder anlitan av lekmannarevisorer i stora företag skall träda i kraft, enligt vad kommissionen för utvecklande av revisionssystemet föreslår.

Enligt paragrafens 2 mom. skall minst en revisor vara bosatt inom EES, om det inte är fråga om en sådan sammanslutning som avses i 3 mom. Bosättningskravet gäller således uteslutande fysiska personer. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller meddelats näringsförbud får således inte vara revisor.

Paragrafens 3 mom. motsvarar innehållsmässigt gällande 2 § 3 mom. utom i det avseende att stadgandena lindras så att såsom revisor, utöver en revisionssammanslutning som godkänts av Centralhandelskammaren, kan väljas också en revisionssammanslutning som har godkänts av en handelskammare. Såsom konstateras i 1 mom. skall visserligen en av revisorerna vara godkänd av Centralhandelskammaren.

1 § 4 mom, 4 och 6 §§. Dessa paragrafers hänvisningar har ändrats som en följd av att 2 § har upphävts och 3 § ändrats.

10 kap. Bokslut

3 §. Enligt artikel 15. 2 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 17. 2 i det första livförsäkringsdirektivet skall den försäkrings tekniska ansvarsskulden täckas av likvärdiga och kongruenta tillgångar som är belägna i det land där verksamheten bedrivs.

Det föreslås därför att paragrafen ändras så

att till 1 mom. fogas ett förtydligande stadgande om att den ansvarsskuld som avses i 2 § skall täckas.

I övrigt föreslås i paragrafen närmast vissa preciseringar som föranleds av ändringar i annan lagstiftning.

Paragrafens 2 mom. motsvarar till sitt sak-innehåll gällande 3 § i mom.

Eftersom begreppet livförsäkring utvidgas i enlighet med 1 kap. 3 § 3 mom. föreslås det inledande stycket i paragrafens 2 mom. bli så preciserat att det till sitt innehåll motsvarar tidigare praxis. Försäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c är sådana övriga personförsäkringar som beviljas av livförsäkringsbolag vid sidan av liv- eller pensionsförsäkringsrörelse.

Ordet "bankinrättning" i 2 mom. 2 och 3 punkten föreslås bli utbytt mot ordet "depositionsbank", som motsvarar den term som används i förslaget till kreditinstitutslag. Depositionsbanker är affärsbankerna, sparbankerna, andelsbankerna och Postbanken Ab.

Paragrafens 3 mom. motsvarar i stort sett gällande 2 mom. Lagrummet föreslås bli så ändrat att utländska återförsäkringsgivare likställs med finländska med avseende på den utsträckning i vilken en återförsäkringsgivares andel av ansvarsskulden skall godkännas som täckning för ansvarsskulden. Momentet är också baserat på artikel 15. 3 i det första skadeförsäkringsdirektivet och på artikel 17. 3 i det första livförsäkringsdirektivet. Enligt dessa skall en medlemsstat, som tillåter att den försäkringstekniska ansvarsskulden täcks av fordringar på återförsäkringsgivare, fastställa det procenttal som tillåts.

Momentets 4 mom. överensstämmer till sitt innehåll med gällande 3 mom.

Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 5 mom. enligt vilket social- och hälsovårdsministeriet håller kvar rätten att meddela närmare föreskrifter om tillämpning av paragrafen. Ministeriet kan i sina föreskrifter närmare definiera t.ex. hur ansvarsskulden skall beräknas, hur tillgångar som motsvarar ansvarsskulden skall värderas och med hurudana tillgångar ansvarsskulden skall täckas, ty enligt direktiven får de nationella myndigheterna besluta om sådana regleringar.

3 a §. Enligt förslaget skall till 10 kap. lagen om försäkringsbolag fogas ett nytt 3 a § om försäkring av s.k. unit-linked typ. I lagrummets första moment definieras denna försäkrings-

form genom en hänvisning till livförsäkringsklass 3 som nämns i det första livförsäkringsdirektivets bilaga. Till denna klass hör sådana försäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 a och 1 b (liv- och pensionsförsäkringar) och där de försäkrade förmånerna i försäkringsavtalen har anknutits till vissa investeringars utveckling. Som benämning på denna försäkringsform föreslås fondförsäkring.

För att fondförsäkringarna skall kunna hållas i sär från de övriga försäkringar som ett bolag beviljar, föreslås täckningen av den försäkringstekniska ansvarsskulden för fondförsäkringarna bli avskild från täckningen för den övriga ansvarsskulden. De investeringar som utgör täckning för den ansvarsskuld som hänförs sig till fondförsäkringar skall således behandlas som en självständig täckningsdel, fristående från de övriga investeringstillgångarna.

På grund av fondförsäkringsverksamhetens karaktär föreslås dessutom att det som i 10 kap. 3 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag stadgas om ansvarsskuldens täckning inte skall tillämpas på fondförsäkring.

Fondförsäkringars värdeutveckling bestäms på basis av avkastningen av de placeringsobjekt som försäkringstagaren väljer. En förutsättning för att detta skall kunna ske på basis av dessa försäkringars egna avkastningar är att de investeringstillgångar som utgör täckning för bolagets fondförsäkringsbestånd tillräckligt väl svarar mot de investeringsobjekt som är utslagsgivande för värdeutvecklingen. Enligt paragrafens 2 mom. kan ministeriet meddela föreskrifter om denna motsvarighet.

Det föreslås att i ikraftträdelsestadgandena tas in en paragraf enligt vilken ett försäkringsbolag som har koncession för att bedriva livförsäkringsrörelse, när denna lag träder i kraft, på grund av denna koncession inom tre år efter att lagen har trätt i kraft får börja bedriva fondförsäkringsrörelse. Detta förutsätter ändå att social- och hälsovårdsministeriet har godkänt bolagets verksamhetsplan, att ministeriet på ansökan har fastställt grunderna för försäkringen och att den ändring av bolagsordningen som på bolagets ansökan har fastställts av ministeriet har registrerats.

5 §. Ändringen i denna paragraf föranleds inte av EES-avtalet. Paragrafen motsvarar innehållsmässigt den gällande lagen utom i det avseendet att till det bundna egna kapitalet också hänförs uppskrivningsfonden. Den föreslagna ändringen är en följd av att uppskriv-

ningsfonden också i fråga om försäkringsaktiebolog räknas höra till det bundna egna kapitalet. Det finns inga grunder för att iakttä en annan bokföringspraxis för ömsesidiga försäkringsbolags uppskrivningsfond än för försäkringsaktiebologs.

6 §. Paragrafen föreslås bli upphävd såsom obehövlig till följd av de ändringar som görs i stadgandena om verksamhetskapital i 11 kap. och till följd av det system i två faser för övervakning av försäkringsbolags solvens som föreslås i 14 kap. 5 a § och 15 kap. 1 § 2 mom. Ett försäkringsbolag vars verksamhetskapital inte längre uppfyller kraven i 11 kap. 2 eller 4 § måste senast i samband med den saneringsplan som skall föreläggas social- och hälsovårdsministeriet börja öka sitt verksamhetskapital till den lagstadgade nivån.

7 §. Paragrafen föreslås bli så ändrad att hänvisningen till 11 kap. korrigeras i överensstämmelse med ändringsförslaget och att hänvisningen till 6 § stryks, eftersom den paragrafen föreslås bli upphävd. Till sitt sakinnehåll förblir paragrafen oförändrad.

11 kap. Verksamhetskapital

Allmänt. I kapitlet föreslås stadganden om de krav som ställs på försäkringsbolags solvens, dvs.

— minimikraven (2 § — 5 §) på det s.k. verksamhetskapitalet (1 §) som hänförs till de egna tillgångarna,

— minimikravet på det egna kapitalet enligt balansräkningen (6 §) samt

— de krav på verksamhetskapitalet, ansvarsskulden och placeringsverksamheten som sammanhänger med den försäkringstekniska risktäckningskapaciteten (7 §).

Stadgandena om verksamhetskapitalets minimibelopp och om garantibeloppet, som i regel utgör en tredjedel därav, bildar tillsammans med stadgandena om tillsynen över försäkringsbolag (14 kap.) samt stadgandena om likvidation och upplösning (15 kap.) ett tillsynssystem i två faser för de egna tillgångarna.

Om verksamhetskapitalet sjunker under minimibeloppet, skall försäkringsbolaget enligt den 5 a § som föreslås bli fogad till 14 kap utan dröjsmål till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande överlämna en plan för att återställa en sund finansiell ställning (artikel

20. 1 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 24. 2 i det första livförsäkringsdirektivet).

Om verksamhetskapitalet sjunker under garantibeloppet skall bolaget enligt föreslagna 15 kap. 1 § 2 mom. träda i likvidation och upplösas, om inte de nämnda kraven kan uppfyllas inom utsatt tid. Bolaget skall vidare omedelbart tillställa social- och hälsovårdsministeriet en i de nämnda direktiven (artikel 20. 3 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 24. 3 i det första livförsäkringsdirektivet) nämnd plan avseende kortfristig finansiering.

Om minimikraven på det egna kapitalet inte uppfylls föreslås konsekvenserna bli desamma som i det fall att verksamhetskapitalet underskrider garantibeloppet.

Kraven på den försäkringstekniska risktäckningskapaciteten föreslås, liksom för närvarande, grunda sig på de närmare föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar.

Trots att de första skade- och livförsäkringsdirektiven inte gäller återförsäkring, skall dessa solvensstadganden enligt förslaget tillämpas också på försäkringsbolag som bedriver enbart återförsäkring. Bolag som bedriver enbart återförsäkring anses vid fastställandet av kraven på verksamhetskapitalet som skadeförsäkringsbolag.

1 §. I paragrafen föreslås stadganden om ett försäkringsbolags egna tillgångar (verksamhetskapital). Paragrafen är baserad på artikel 16. 1 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 18 i det första livförsäkringsdirektivet. Om de poster som skall hänföras till verksamhetskapitalet skall enligt förslaget, på grund av deras försäkringstekniska natur, stadgas närmare genom förordning.

Bilaga 2 till detta förslag är ett förordningsutkast.

Dessutom föreslås det att social- och hälsovårdsministeriet skall meddela närmare föreskrifter om verksamhetskapitalet.

Verksamhetskapitalet motsvarar i stort sett den gällande lagens definition. Såsom tillgångar skall emellertid inte längre lämnas obeaktade sådana aktier och andelar som bolaget äger i ett annat försäkringsbolag. Möjligheten att i ett sådant fall uppta samma kapital i flera försäkringsbolags verksamhetskapital föreslås bli begränsad i grunderna för den försäkringstekniska risktäckningskapaciteten (7 §).

Enligt förordningsutkastet kan på ansökan

av ett livförsäkringsbolag till verksamhetskapalet med social- och hälsovårdsministeriets samtycke under vissa förutsättningar hänförs också kalkylmässiga poster (1 §, 9 och 10 punkterna) bestående av s.k. framtida överskott och partiell zillmering (icke amorterade försäljningskostnader), vilka nämns i artikel 18. 3 a och b i det första livförsäkringsdirektivet. Social- och hälsovårdsministeriet skall enligt förslaget meddela föreskrifter om överskott som avses i 9 punkten samt sådan zillmering som med beaktande av de rörelsekostnadsgrunder som avses i 10 punkten skall anses uppgå till fullt belopp och om det maximibelopp därav som får hänföras till verksamhetskapalet. Till den del som anskaffningsutgifterna i stället för att zillmeras har aktiverats i balansräkningen skall de dras av som en post som minskar den partiella zillmeringen enligt 10 punkten.

Aktiverade poster av kostnaderna för förvärv annan än egentlig egendom, av anläggningsutgifter och övriga utgifter med lång verkningstid kan som s.k. immateriella poster inte anses ha karaktären av verksamhetskaptal, vilket innebär att de vid beräkningen av verksamhetskapalet inte kan hänföras till bolagets tillgångar (den föreslagna förordningens 1 § 2 mom.).

Till verksamhetskapalet skall enligt förslaget hänföras också lånekapital av det slag som avses i förordningens 1 § 6 punkten, dvs. lånekapital med sämre förmånsrätt än försäkringsbolagets övriga skulder. Även om denna post finns med först i det tredje skadeförsäkringsdirektivet och i det tredje livförsäkringsdirektivet föreslås det, med föregripande av den internationella praxis som håller på att utformas, att det redan i detta skede skapas förutsättningar för att beakta eventuellt lånekapital. Eftersom lånekapital kan ha drag av både främmande och eget kapital, kan det hänföras till verksamhetskapalet endast med social- och hälsovårdsministeriets samtycke och på de villkor det bestämmer, vilka utöver förmånsrättsordningen föreslås gälla lånets löptid och återbetalningstid samt överhuvudtaget lånevillkoren. Detta arrangemang motsvarar bestämmelserna i det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet.

Det utjämningsbelopp som enligt lagens 10 kap. 2 § ingår i ersättningsansvaret och den i premieansvaret ingående reservering för extra förmåner som gjorts i enlighet med lagens 13

kap. 3 § kan enligt den tolkning som omfattats inom EG, på grund av att de ingår i ansvarsskulden, inte till någon del hänföras till verksamhetskapalet. Utjämningsbeloppets tillräcklighet som en del av ansvarsskulden skall enligt förslaget, liksom för närvarande, anges i enlighet med 7 § som gäller risktäckningskapaciteten.

2 §. Det minimibelopp som i paragrafen föreslås för ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskaptal grundar sig på artikel 16. 2 och 16. 3 i det första skadeförsäkringsdirektivet.

Paragrafens bokföringstekniska begrepp definieras närmare i ministeriets föreskrifter.

3 §. Det föreslagna lagrummet om ett skadeförsäkringsbolags garantibelopp är baserat på artikel 17 i det första skadeförsäkringsdirektivet. Återförsäkringsverksamhet föreslås bli jämställd med skadeförsäkringsklass 13.

4 §. Förslaget till det lägsta beloppet av ett livförsäkringsbolags verksamhetskaptal är baserat på artikel 19 i det första livförsäkringsdirektivet.

Minimikraven på ett livförsäkringsbolags verksamhetskaptal erhålls genom sammanräkning av de minimikrav på verksamhetskapalet som gäller försäkringarna i de försäkringsklasser som bolaget bedriver.

De i paragrafens 1 mom. nämnda försäkringarna motsvaras i Finland närmast av de traditionella frivilliga liv- och pensionsförsäkringarna. De krav på verksamhetskapalet som gäller i fråga om dessa försäkringar baserar sig artikel 19. a.

Grupplivförsäkring för arbetstagare och annan grupplivförsäkring bör på grund av sin karaktär anses som sådana i 1 mom. 2 punkt nämnda försäkringar som beviljas för högst tre år.

De krav på verksamhetskapalet som gäller andra försäkringar än de som nämns ovan föreslås bli beräknade i enlighet med de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar. Kraven på verksamhetskapalet i fråga om dessa försäkringar, bl.a. av livförsäkringsbolag beviljade tilläggförsäkringar för olycksfall, sjukdom och arbetsoförmåga, framgår av artikel 19. b i livförsäkringsdirektivet och i fråga om fondförsäkring av artikel 19. e.

Kraven på verksamhetskapalet i fråga om ett livförsäkringsbolags återförsäkringsverksamhet skall beroende på rörelsens karaktär beräknas i enlighet med 1 mom. eller i enlighet

med de särskilda föreskrifter om återförsäkring som social- och hälsovårdsministeriet skall meddela i enlighet med 3 mom.

Begreppet "mathematical reserve" i artikel 19. a avser en försäkringsteknisk reservering som räknas ut på sådana exakta faktorer som ränta, dödlighetsintensitet och motsvarande. Premieansvaret utökat med ersättningsansvaret för löpande pensioner (tid- och livräntor) anses med tillräcklig noggrannhet motsvara en sådan reservering (1 mom. 1 punkten).

Försäkringsrörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare är till en betydande del och försäkringsrörelse som avses i lagen om pension för företagare är i sin helhet sådan som de pensionsanstalter, dvs. pensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser och pensionskassor som bedriver verksamhet i enlighet med dessa lagar, svarar för gemensamt. Lagen om pension för arbetstagare innehåller också stadganden enligt vilka det, om beräkningsgrunderna för ansvarsskulden motsvarande den rörelse som anstalten själv ansvarar för visar sig vara otillräckliga, är möjligt att erlägga differensen som en s.k. fondkomplettering som i så fall bekostas gemensamt. Den andel av invalid-, arbetslöshets- och familjepensionerna som bolaget ansvarar för skall fonderas först i samband med pensionsfallet och därvid används avkastningen av riskkomponenten i det ifrågasvarande årets premie. Komponentens nivå kan årligen korrigeras i det fall att pensionernas begynnelseintensitet visar sig avvika från den beräknade.

I 12 § 4 mom. lagen om pension för arbetstagare stadgas dessutom att om en pension i sin helhet eller till en del inte längre är tryggad, till följd av att en pensionsanstalt gått i konkurs, skall pensionsanstalterna ansvara för den gemensamt. Ersättningstagarens ställning är således redan enligt detta stadgande tryggad också i den situationen att den pensionsanstalt som normalt svarar för pensionen skulle bli insolvent.

Det ställs stränga krav på säkerheten i ett sådant försäkringsbolags placeringsverksamhet som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring. Om placeringsverksamheten trots allt är förlustbringande innebär den ovan nämnda gemensamma garantin att pensionstagarnas ställning tryggas också i den situationen.

Dessa stadgandens betydelse för tryggheten understryks av det faktum att det ansetts vara möjligt att ordna arbetspensionsskyddet med

hjälp av pensionsstiftelser eller pensionskassor, utan några krav beträffande verksamhetskapitalet.

Som det konstateras i 1 kap. 3 a §, är huvudprincipen att vad denna lag stadgar om försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse gäller även försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionförsäkringsrörelse. Eftersom ett sådant försäkringsbolags kapitalbehov som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring i fråga om denna försäkringsrörelse ligger på en väsentligt lägre nivå än när det är fråga om frivillig liv- och pensionsförsäkring förelås att till paragrafen fogas ett 4 mom. i vilket de specialstadganden har samlats som gäller uträkning av minimibeloppet av ett sådant försäkringsbolags verksamhetskapital, som bedriver lagstadgad pensionförsäkringsrörelse. Till andra delar än vad som nämns i detta moment tillämpas vad som stadgas om livförsäkringsbolag vid uträkningen av minimibeloppet för verksamhetskapitalet och garantibeloppet för försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionförsäkringsrörelse.

I paragrafens 4 mom. föreslås att minimibeloppet för ett sådant försäkringsbolags verksamhetskapital som bedriver lagstadgad pensionförsäkringsrörelse annars beräknas på samma sätt som minimibeloppet för ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital, men att i fråga om den invalid-, arbetslöshets- och familjepensionrörelse som hänför sig till grundpensionsförsäkring enligt lagen om pension för arbetstagare skall tillämpas 2 § 1 mom. 1 punkten, eftersom det förfarande som där avses lämpar sig bättre för dessa rörelser än förfarandet enligt 4 § 1 mom. 2 punkten. Ytterligare föreslås det att det när det minimibeloppet av verksamhetskapitalet beräknas för ett försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkring inte skall fästas något avseende vid sådan rörelse som avses i lagen om pension för företagare, medan beträffande sådan rörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare skall beaktas endast 10 procent, vilket i stort sett motsvarar den nivå som för närvarande krävs. Relationerna mellan de olika gränserna är enligt förslaget, i likhet med påföljderna för att gränserna underskrids, dock desamma som i fråga om annan försäkringsrörelse.

Paragrafens boksluts- och försäkringstekniska begrepp definieras närmare i de föreskrifter som ministeriet meddelar.

5 §. Stadgandet om livförsäkringsbolags ga-

rantibelopp bygger på artikel 20. 1 och 20. 2 a i det första livförsäkringsdirektivet.

6 §. I denna paragraf uppställs i enlighet med den gällande lagen ett särskilt minimikrav beträffande det egna kapitalet, för att förhindra att verksamhetskapitalet i alltför hög grad består av värderingsdifferenser och andra sådana till verksamhetskapitalet hänförliga, kalkylerade poster.

När det gäller livförsäkringsbolag kan minimikravet i fråga om det egna kapitalet härledas från artikel 20. 1 och 20. 2 d i det första livförsäkringsdirektivet.

Det egna kapitalet skall enligt förslaget utgöra minst hälften av försäkringsbolagets garantibelopp, vilket utgör en tredjedel av minimibeloppet av verksamhetskapitalet. Enligt den gällande lagen skall det egna kapitalet uppgå till minst en tredjedel av verksamhetskapitalets minimibelopp.

Eftersom minimibeloppet av ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskapital har beräknats att stiga till ca 50—100 procent, innebär ändringsförslaget en viss genomsnittlig sänkning av kravet på ett skadeförsäkringsbolags eget kapital. I sådana exceptionella situationer där ett bolags försäkringsrörelse är så liten att garantibeloppet är lika med det i mark angivna garantibeloppets minimibeloppet, kan det hända att kravet på det egna kapitalet ökar.

När kravet på ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital ökar jämfört med vad det är för närvarande skall enligt förslaget också det minimikrav öka som gäller livförsäkringsbolagets eget kapital.

7 §. Denna paragraf motsvarar 11 kap. 2 § i den gällande lagen. Paragrafen föreslås innehållsmässigt bli så utvidgad att säkerställandet av risktäckningskapaciteten i överensstämmelse med dagens krav också i en vidsträcktare bemärkelse inbegriper faktorer som påverkar bolagets solvens. Enligt paragrafen får social- och hälsovårdsministeriet befogenheter att kräva att ett försäkringsbolag tryggar de försäkrade förmånerna, inte bara med beaktande av sannolika växlingar i ansvarsutgifterna utan också när det gäller de risker som är förenade med placeringsverksamheten och återförsäkringsskyddet. Till denna del blir det bl.a. fråga om att säkerställa att både placeringsrisken och återförsäkringsskyddet är betryggande spridda och att försäkringsbolagets likviditet räcker för att det skall klara av sina förpliktelser.

I förslaget till 1 kap. 3 § 4 mom. föreslås att

den nuvarande 20 procents ägandebegränsningen av ägandet inom en främmande branch höjs till 50 procent. Utöver omfattningen av ägandet inom en främmande bransch är det skäl att bedöma placeringsriskerna i förhållande till sådana riskkoncentrationer som äventyrar försäkringsbolagets solvens.

Vid sidan av den ändring som föreslås i fråga om innehavsbegränsningen skall social- och hälsovårdsministeriet med stöd av denna paragraf samtidigt meddela föreskrifter om begränsning av riskkoncentrationer inom placeringsverksamheten. Avsikten är att säkerställa att försäkringsbolagets tillgångar inte i alltför stor utsträckning koncentreras till något visst egendomslag eller placeringsobjekt och att försäkringsbolagets likviditet inte äventyras till följd av placeringarna. Utgångspunkten är härvid, utöver vad som i det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet bestäms om placering av de tillgångar som utgör täckning för ansvarsskulden, också de förslag som finansgruppskommittén lägger fram i sitt betänkande.

8 §. Om det senare som en följd av förändringar i prisnivån eller valutakurserna uppkommer behov av att höja de i detta kapitel nämnda marktillgångarna kan detta ske genom en förordning, utan att lagen behöver ändras. Det blir aktuellt med ändringar t.ex. i det fall att de belopp som i direktiven anges i ecu ändras genom EG:s försorg.

12 kap. Vinstutdelning och annan användning av bolagets tillgångar

4 och 5 §§. Paragrafens 4 § 2 mom. föreslås bli ändrat endast i det avseendet att hänvisningen till 11 kap. korrigeras i överensstämmelse med ändringsförslaget och 5 § 1 mom. så att hänvisningen till 10 kap. motsvarar ändringsförslaget. Till sitt sakinnehåll förblir paragraferna oförändrade.

6 §. Såsom en ändring som inte står i samband med EES-avtalet föreslås att till paragrafen fogas en ny 6 § som motsvarar principerna i finansarbetsgruppens betänkande. Enligt paragrafen skall viktiga och principiella beslut om intern kreditgivning och placering vilka avser ett bolag som hör till samma concern fattas av försäkringsbolagets styrelse. Avsikten med stadgandet är att med avseende på de personer som är ansvariga för försäk-

ringsbolagets verksamhet garantera informationen om och fattandet av beslut som är av betydelse för försäkringsbolagets risker.

13 kap. Livförsäkring och annan långtidsförsäkring

1 §. Paragrafen föreslås bli upphävd såsom obehövlig, till följd av de ändringar som föreslås i 1 kap. 3 § 2 och 3 mom. och den 3 a § som föreslås bli fogad till 1 kap.

2 och 7 §§. Eftersom livförsäkringsbegreppet enligt föreslagna 1 kap. 3 § 3 mom. skall utvidgas till verksamhet som avses i livförsäkringsklasserna 1—4 i det första livförsäkringsdirektivets bilaga, är det skäl att på motsvarande sätt precisera 13 kap. 2 och 7 §§. Enligt föreslagna 2 § 1 mom. skall de där uppräknade grunderna inte fastställas för sådana för högst tio år beviljade tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c och enligt 7 § inte heller för skadeförsäkringar som beviljas för högst tio år.

Har för dessa försäkringar före denna lags ikraftträdande fastställts sådana grunder som avses i 13 kap., skall de alltjämt iaktas och vid ändring av dem skall iaktas denna lags stadganden om ändring av grunderna.

8 §. För tryggheten av försäkringstagarnas förmåner är det ändamålsenligt att social- och hälsovårdsministeriet i enlighet med vad som föreslås i 1 mom. meddelar föreskrifter om placeringsverksamhet i samband med fondförsäkring. Föreskrifterna kan gälla dels enstaka egendomslag och dels av sådana bildade investeringskomplex.

I fråga om fondförsäkringar har försäkringstagaren i allmänhet rätt att byta ut investeringsobjekt som är av utslagsgivande betydelse för hans försäkrings värdeutveckling. Om ett bolags till antalet eventuellt synnerligen begränsade fondförsäkringsbestånd innehåller enstaka stora försäkringar, kan en sådan utbytesrätt leda till investeringsförluster som drabbar övriga försäkringstagare. Därför föreslås i 2 mom. att utbytesrätten skall definieras i beräkningsgrunderna medan grunden skall utformas på ett betryggande sätt. Detta betyder i praktiken att försäkringstagaren i fråga om stora försäkringar skall reservera en så lång tid för utbyte av investeringsobjekt att försäkringsbolaget inom denna hinner realisera den före-

gående investeringen. Det därvid erhållna priset kan då läggas till grund för den nya investeringen.

I 13 kap. 2—5 §§ lagen om försäkringsbolag stadgas om grunderna för livförsäkring. Utgångspunkten är den att dessa stadganden skall tillämpas också på fondförsäkring. Som en följd av att den fondförsäkringen till sin karaktär avviker från övrig liv- och pensionsförsäkring kan det emellertid vara ändamålsenligt att det i fråga om fondförsäkringar finns en möjlighet att avvika från de ovan nämnda stadgandena. Av denna anledning föreslås i 3 mom. att social- och hälsovårdsministeriet ges rätt att bevilja sådan undantag.

14 kap. Tillsynen över försäkringsbolag

4 §. I och med godkännandet av det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet kommer försäkringsinspektionens roll att ändras så till vida att förhandsgranskningen av grunderna och försäkringsvillkoren byts ut mot övervakning i efterhand. Det är ändamålsenligt att lagstiftningen redan nu utformas med tanke på variationerna i försäkringsinspektionens arbetskrävsbehov, genom att den gällande lagens kvantitativa begränsning av antalet särskilda sakkunniga slopas.

5 §. Paragrafen stadgar om de tvångsmedel som social- och hälsovårdsministeriet kan använda mot försäkringsbolag. Avsikten är att öka social- och hälsovårdsministeriets tillbudsstående medel i synnerhet när det gäller relativt lindriga förseelser. Om ett försäkringsbolag underlåter att iaktta lag, sin koncession, sin bolagsordning, de för försäkring fastställda grunderna eller de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet har meddelat med stöd av denna lag eller om det inte längre finns lagliga grunder för bolagets verksamhet eller om bolaget trots ministeriets varning har förfarit i strid med god försäkringssed, skall ministeriet enligt 1 mom. i det första skedet uppmana försäkringsbolaget att rätta till saken inom utsatt tid. Denna får inte utan tvingande skäl överstiga sex månader.

En nyhet jämfört med den gällande lagen är att ministeriet enligt 2 mom. har rätt att förbjuda verkställighet av beslut som gäller ovan nämnda omständigheter eller, i det fall att

beslutet redan hunnit verkställas, att yrka att försäkringsbolaget vidtar åtgärder för åstadkommande av rättelse.

Om det kan befaras att försäkringsbolaget inte rättar sig efter ministeriets uppmaning eller förbud, kan ministeriet enligt 3 mom. förena sitt beslut med vite. Vite kan föreläggas i det fall att det felaktiga förfarandet eller försummelsen är så ringa att det på grund därav inte finns något behov att tillgripa strängare tvångsmedel. I de flesta fall räcker det sannolikt att vite föreläggs.

Länsstyrelsen i Nylands län skall besluta om utdömande av vite, eftersom det med tanke på en enhetlig praxis är ändamålsenligt att en enda länsstyrelse, oberoende av försäkringsbolagets hemort, behandlar vitesärenden. Om föreläggande och utdömande av vite gäller i övrigt vad som stadgas i viteslagen (1113/90).

I det fall att ett försäkringsbolag inte iakttar ministeriets uppmaning eller förbud, kan ministeriet liksom för närvarande enligt förslaget till 4 mom. förbjuda bolaget att bevilja nya försäkringar till dess att saken rättats till.

Ett förbud att fortsätta verksamhet kan däremot inte förenas med vite. Också i övrigt är nämnda förbud och vite i den bemärkelsen alternativa att endast endera åtgärden kan användas i gånge.

Enligt artikel 22 i det första skadeförsäkringsdirektivet och i artikel 26. 1 c i det första livförsäkringsdirektivet kan en behörig myndighet återkalla en koncession som den beviljat endast om företaget allvarligt åsidosätter de förpliktelser som det skall uppfylla enligt nationella bestämmelser. Av denna anledning föreslås att 4 mom. ändras i överensstämmelse med direktiven. Enligt förslaget kan endast statsrådet återkalla en koncession.

Stadgandet i 5 mom. om att statsrådet kan återkalla eller begränsa koncessionen om bolaget inte inleder verksamhet som avses i dess koncession inom 12 månader efter att koncessionen beviljades eller om bolaget lägger ner sin verksamhet för minst sex månader efter att koncessionen beviljats, motsvarar innehållsmässigt bestämmelserna i det tredje skadeförsäkringsdirektivet och det tredje livförsäkringsdirektivet. Avsikten med momentet är att förhindra att koncessioner innehås också av andra än fungerande försäkringsbolag.

Enligt artikel 22 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 26. 1 a i det första livförsäkringsdirektivet kan en behörig myndig-

het i en medlemsstat återkalla den koncessionen den beviljat om företaget inte längre uppfyller villkoren för inledande av verksamhet. Ett mot dessa artiklar svarande stadgande föreslås i paragrafens 6 mom.

I enlighet med artikel 22. 3 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 26. 3 i det första livförsäkringsdirektivet är det möjligt att överklaga beslut om återkallande av koncession eller avbrytning av verksamhet i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden.

5 a §. I enlighet med denna paragraf samt i enlighet med 14 kap. 5 § och 15 kap. 1 § 2 mom. föreslås att ett sådant system i två faser för tillsyn av försäkringsbolagens solvens tas i bruk som förutsätts i artikel 20 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 24. 2 och 24. 3 i det första livförsäkringsdirektivet.

Om ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskapital sjunker under det minimibelopp som anges i förslaget till 11 kap. 2 § eller ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital sjunker under det minimibelopp som anges i förslaget till 11 kap. 4 §, skall försäkringsbolaget omedelbart till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande överlämna en sådan plan för att återställa en sund ekonomisk ställning som förutsätts i det första skade- och livförsäkringsdirektivet (artikel 20. 2 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 24. 2 i det första livförsäkringsdirektivet).

Eftersom försäkringsbolagets verksamhetskapital i de ovan nämnda situationerna inte längre uppfyller de krav som uppställs i lagen om försäkringsbolag, skall ministeriet i enlighet med 14 kap. 5 § 1 mom. lagen om försäkringsbolag uppmana bolaget att rätta till saken inom utsatt tid, som inte utan tvingande skäl får överstiga sex månader. Om försäkringsbolaget inte inom den utsatta tiden kan uppfylla de krav på verksamhetskapitalet som uppställs i förslaget till 11 kap., kan det anses vara fråga om en sådan grov försummelse av förpliktelserna på grund av vilken statsrådet i enlighet med 14 kap. 5 § 4 mom. kan återkalla bolagets koncession (artikel 22. 1 b i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 26. 1 b i det första livförsäkringsdirektivet).

8 §. Paragrafändringen har samband med förslaget till ändring av detta kapitels 4 § 1 mom., som innebär ett slopande av begränsningen av antalet särskilda sakkunniga. Eftersom kostnaderna för utseendet av de särskilda

sakkunniga i enlighet med 4 § skall betalas av försäkringsbolagens medel på det sätt som ministeriet bestämmer, föreslås paragrafens 1 mom. bli så ändrat att de sakkunniga skall kunna ge yttrande också om principerna för anställande av de särskilda sakkunniga. I övrigt föreslås momentet förbli oförändrat till sitt sakinhåll.

Paragrafens 3 mom. föreslås bli ändrat endast så att hänvisningen till 1 mom. ändras i överensstämmelse med ändringsförslaget.

15 kap. Likvidation och upplösning

1 §. Enligt förslaget till 11 kap. 3 § och 5 § 1 mom. utgörs garantibeloppet av en tredjedel av försäkringsbolagets verksamhetskaptal. I förslaget till 11 kap. 3 § 2 mom. och 5 § 2 mom. anges dessutom i mark det garantibeloppets minimibeloppet.

När ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som föreskrivs i 11 kap. 3 § eller när ett livförsäkringsbolags verksamhetskaptal underskrider det garantibelopp som föreskrivs i 11 kap. 5 § eller när försäkringsbolagets eget kapital inte längre uppfyller det minimikrav för det egna kapitalet som stadgas i 11 kap. 6 §, skall försäkringsbolaget utan dröjsmål till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande överlämna en sådan plan avseende kortfristig finansiering som nämns i artikel 20. 3 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 24. 3 i det första livförsäkringsdirektivet. Av planen skall framgå vilka åtgärder bolaget ämnar vidta för att rätta till situationen.

Försäkringsbolaget skall enligt paragrafens 2 mom. träda i likvidation och upplösas i det fall att kraven inte har uppfyllts inom tre månader efter att bolagsstämman underrättades om saken.

Jämfört med det gällande stadgandet har den tid inom vilken försäkringsbolaget skall uppfylla kraven förkortats från sex månader till tre, eftersom förfarandet i två faser innebär att den sammanlagda tid som bolaget har på sig för att uppfylla kraven blir längre. Social- och hälsovårdsministeriet har enligt förslaget fortfarande rätt att förlänga tiden upp till ett år.

2 och 20 §§. Dessa paragrafer föreslås bli ändrade endast i det avseendet att hänvisningen

till 11 kap. korrigeras i överensstämmelse med ändringsförslaget. Inga ändringar föreslås i paragrafernas sakinhåll.

10 §. Eftersom livförsäkringsbegreppet enligt 1 kap. 3 § 3 mom. skall utvidgas, föreslås paragrafens 1 och 2 mom. bli så preciserat att det till sitt innehåll motsvarar tidigare praxis. Försäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c är utöver livförsäkringsbolags liv- eller pensionsförsäkringsrörelse sådana övriga personförsäkringar som beviljas av livförsäkringsbolag.

Paragrafens 2 mom. föreslås dessutom bli så ändrad att hänvisningen till 10 kap. korrigeras i överensstämmelse med ändringsförslaget. Till ett särskilt administrationsbo skall enligt paragrafens 2 mom. överföras alla de tillgångar som hör till täckningen, dvs. i fråga om traditionella försäkringar täckningen enligt 10 kap. 3 § 2 mom. och i fråga om fondförsäkringar täckningen enligt 10 kap. 3 a § och så mycket andra tillgångar som behövs för de på försäkringarna baserade och i 1 mom. definierade fordringarna och kalkylerade likvidationskostnaderna.

14 §. Till paragrafen föreslås bli fogat ett nytt 2 mom., varvid den gällande lagens 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom.

Till sitt huvudsakliga innehåll förblir stadgandena om likvidation oförändrade också efter att fondförsäkringar tillåts.

I en situation där man inte har fått till stånd något beslut om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller om bildande av ett nytt ömsesidigt bolag som skall ta över rörelsen efter ett bolag som trätt i likvidation, blir det nödvändigt att omsätta administrationsboets egendom i pengar som fördelas mellan dem som enligt försäkringsavtal har rätt därtill. Enligt den gällande lagens 14 § 1 mom. skall delningen ske i förhållande till deras andelar i ansvarsskulden.

Fondförsäkringar skiljer sig från traditionella försäkringar i det avseendet att eventuella goda och dåliga investeringsresultat omedelbart realiserar när det är fråga om fondförsäkringar, medan resultaten när det är fråga om traditionella försäkringar realiserar först i och med att bolaget utgående från investeringsresultaten delar ut olika tilläggsförmåner på försäkringarna.

När ett försäkringsbolags tillgångar fördelas mellan olika typer av försäkringar måste denna

skillnad tas i betraktande. Ett stadgande om saken föreslås i paragrafens 2 mom.

Delningen skall enligt förslaget ske i två etapper. Först sker en fördelning mellan traditionella försäkringar och fondförsäkringar. Därefter delas tillgångar av båda försäkringsbestånd mellan respektive försäkringar.

Vid delning mellan olika typer av försäkringsbestånd skall enligt 2 mom. skälighetsprincipen beaktas. Härmed avses att delningen skall ske med beaktande av det olika förhållandet mellan respektive försäkringsbestånd och resultaten av investeringsverksamheten. När det gäller det försäkringstekniska resultatet i övrigt är de olika bestånden dock i samma utgångsläge.

Det kan bli fråga om en uppdelning mellan de traditionella och fondförsäkringsbestånden också i samband med överlåtelse av försäkringsbeståndet. Enligt lagens 16 kap. 3 § 3 mom. skall social- och hälsovårdsministeriet ge sitt samtycke om åtgärden inte kränker de förmåner som försäkringarna omfattar och om den inte anses äventyra försäkringsverksamhetens sunda utveckling. Ministeriet har rätt att förena sitt samtycke med de villkor som det anser behövliga för att trygga de försäkrade förmånernas eller försäkringsverksamhetens sunda utveckling. Enligt detta lagrum kan ministeriet bl.a. övervaka att uppdelningen mellan de traditionella försäkringarna och fondförsäkringarna sker korrekt och i tillämpliga delar med iakttagande av vad som stadgas i 15 kap. 14 § 2 mom.

16 kap. Fusion och överlåtelse av försäkringsbeståndet

5 a §. I artikel 11 i det andra skadeförsäkringsdirektivet och i artikel 6 i det andra livförsäkringsdirektivet finns bestämmelser om överlåtelse av försäkringsbestånd, helt eller delvis, från ett försäkringsbolag till ett annat i det fall att det försäkringsbestånd som överläts har anknytningar till en eller flera medlemsstater. Bestämmelserna förutsätter att varje medlemsstat på de villkor som ställts upp i nationell lag, i de fall som räknas upp i direktivet skall ge försäkringsföretag vilka är etablerade inom dess territorium tillstånd att överlåta sitt försäkringsbestånd, helt eller delvis, till andra försäkringsföretag.

Med stöd av de nämnda stadgandena skall

Finland tillåta t.ex. att ett finländskt försäkringsbolag till ett i Finland etablerat försäkringsbolag som har sin hemort i en EES-stat av sitt skadeförsäkringsbestånd överlåter en del bestående av försäkringar som täcker risker som är belägna i Finland.

I gällande 16 kap. 1, 3 och 5 §§ lagen om försäkringsbolag stadgas om överlåtelse av försäkringsbeståndet. Ett försäkringsbolag får med social- och hälsovårdsministeriets samtycke överlåta sitt försäkringsbestånd till ett annat försäkringsbolag. Eftersom de gällande stadgandena i lagen om försäkringsbolag endast gäller överlåtelser mellan inhemska försäkringsbolag, föreslås att till 16 kap. fogas en ny 5 a § som för finländska försäkringsbolag möjliggör överlåtelser av försäkringsbestånd av det slag som avses i det andra skadeförsäkringsdirektivet och det andra livförsäkringsdirektivet. I samband med en överlåtelse av försäkringsbestånd där det överlåtande eller övertagande bolaget är ett utländskt försäkringsbolag kan det bli aktuellt att utöver finsk lagstiftning tillämpa en annan stats rättsnormer om överlåtelse av försäkringsbestånd.

I förslaget anses det vara ändamålsenligt att genom förordning stadga om sådana fall där ett finländskt försäkringsbolag kan överlåta sitt försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller ta emot ett utländskt försäkringsbolags försäkringsbestånd. Förslaget innebär en möjlighet att tillåta överlåtelser mellan inhemska och utländska försäkringsföretag också i andra fall än de som avses i direktiven. Om så stadgas genom en förordning kan ett utländskt försäkringsföretag som överlåter eller övertar försäkringsbestånd vara beläget också utanför EES.

Enligt förslaget skall på överlåtelse av försäkringsbestånd mellan inhemska och utländska försäkringsföretag i tillämpliga delar iakttagas vad som i 16 kap. 1, 3 och 5 §§ lagen om försäkringsbolag är stadgat om överlåtelse av försäkringsbestånd, helt eller delvis. Ministeriet skall ge sitt samtycke om inte överlåtelserna kränker de förmåner som försäkringarna omfattar och om den inte anses äventyra en sund utveckling inom försäkringsverksamheten. Ministeriet har rätt att förena samtycket med de villkor som det anser vara behövliga för att trygga de förmåner som försäkringarna omfattar eller en sund utveckling inom försäkringsverksamheten.

Ministeriet kan i varje enskilt fall ändå

bevilja försäkringsbolag tillstånd till avvikelser från förfarande som stadgas i 16 kap. försäkringsbolagslagen till exempel om det är fråga om försäkringsbeståndet som inte hänförs sig till försäkringsrörelse som bedrivs i Finland.

18 kap. Särskilda stadganden

3 och 5 §§. Paragraferna föreslås bli ändrade endast så att hänvisningarna till 1 kap. 3 § och 3 kap. 2 a § korrigeras i överensstämmelse med ändringsförslaget. Inga ändringar görs i paragrafernas sakinnehåll.

6 a §. I paragrafen föreslås stadganden om informationsutbyte mellan finska myndigheter samt mellan finska tillsynsmyndigheter och tillsynsmyndigheter i andra stater. Enligt artikel 13 i det första skadeförsäkringsdirektivet och artikel 15 i det första livförsäkringsdirektivet skall medlemsstaterna i nära samarbete utöva tillsyn över de auktoriserade företagens finansiella situation. Social- och hälsovårdsministeriet skall därför utan hinder av 6 § ha rätt att till tillsynsmyndigheterna i andra EES-medlemsstater överlämna uppgifter som omfattas av försäkringssekretessen och som behövs för tillsynen. Eftersom det internationella samarbetet också i andra avseenden håller på att öka inom försäkringsbranschen är det skäl att tillåta att information överlämnas också till myndigheter som övervakar försäkringsverksamheten i stater som inte hör till EES. Rätt att överlämna uppgifter föreslås emellertid föreliggande endast i sådana fall där uppgifterna är sekretessbelagda också i den mottagande staten.

Enligt förslaget kan social- och hälsovårdsministeriet dessutom överlämna sekretessbelagda uppgifter till åklagar- och polismyndigheterna för brottsutredning samt till sådana myndigheter som med stöd av annan lagstiftning har rätt att få sådana uppgifter.

6 b §. Paragrafen baserar sig på rådets direktiv om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (91/308/EEG), nedan penningtvättdirektivet. Tvättning av pengar definieras i artikel 1 i direktivet. Som tvättning av pengar anses uppsätlig omvandling eller överföring av viss egendom, hemlighållande av dess rätta beskaffenhet, ursprung, belägenhet, art eller rörelser eller de rättigheter som är knutna till den, anskaffning av egendom, ägande och

förfogande samt biträdande vid nämnda funktioner, i vetskap om att egendomen härrör från brottslig verksamhet eller från medverkan till sådan verksamhet och i syfte att hemlighålla eller dölja egendomens olagliga ursprung. Om kriminalisering av tvättning av pengar har avlåtits en särskild regeringens proposition med förslag till komplettering av strafflagen med stadganden om narkotikabrott (RP 180/1992 rd).

Penningtvättdirektivet gäller i första hand kredit- och finansiella institut. Också livförsäkringsbolagen anses vara finansiella institut enligt direktivet. Eftersom tvättning av pengar kan bedrivas också genom andra typer av företagsgrupper skall direktivets bestämmelser utvidgas att antingen helt eller delvis omfatta sådana yrkesgrupper och företag vilkas verksamhet särskilt är ägnad att utnyttjas för tvättning av pengar. Bestämmelserna om att hindra tvättning av pengar föreslås därför gälla samtliga försäkringsbolag.

Det föreslås att man till denna del skall slopa sekretessplikten. I paragrafens 1 mom. skall försäkringsbolagen förpliktas att till social- och hälsovårdsministeriet anmäla om de har anledning att betvivla att de medel som används för de tjänster som begärts av bolaget har lagligt ursprung.

En sådan misstanke kan med fog uppstå om de tjänster som ett försäkringsbolag bes om klart avviker från den allmänna praxis som råder inom försäkringsverksamheten t.ex. till storleken eller om de annars inte överensstämmer med kundens finansiella läge eller affärer. Enligt artikel 5 i penningtvättdirektivet skall de finansiella instituten med särskild uppmärksamhet granska alla transaktioner som de bedömer att med stor sannolikhet kan ha samband med tvättning av pengar. Försäkringsbolagen skall sålunda i varje enskilt fall sträva efter att med de medel som står till buds utreda om det är fråga om en sådan affärstransaktion om vilken man skall göra anmälan enligt 1 mom. I stället skall det inte krävas att försäkringsbolagen har kännedom om förutläggningarna för att de gärningar som avses i strafflagen eller som annars är straffbara enligt lag.

Försäkringsbolagen skall i enlighet med artikel 7 i penningtvättdirektivet anmäla sin misstanke till social- och hälsovårdsministeriet innan affärstransaktion slutförs, eller om förhandsanmälan skulle föranleda oskäligen

het, utan dröjsmål efter att affärstransaktion har slutförts. Föremålet för anmälan får inte underrättas om saken.

Enligt den särskilda regeringsproposition som gäller kriminalisering av tvättning av pengar är det också straffbart att underlåta att göra anmälan om tvättning av pengar. Genom att göra i 1 mom. avsedd anmälan till social- och hälsovårdsministeriet undviker försäkringsbolaget de påföljder som i strafflagen stadgas i fråga om underlåtelse att göra anmälan.

Försäkringsbolag skall dessutom enligt paragrafens 2 mom. uppbevara och vid behov på begäran till ministeriet överlämna de tillbudsstående uppgifter och handlingar som kan vara av betydelse när man utreder saken.

Enligt paragrafens 3 mom. skall ministeriet på basis av de uppgifter som anmälts till det eller som det fått i samband med tillsynsverksamheten överväga om det finns grundad anledning att misstänka att det är fråga om tvättning av pengar. Ministeriet kan i motsats till försäkringsbolagen förutsättas ha kännedom om förutsättningarna för straffbar brottslig verksamhet. Om ministeriet med fog anser att det är fråga om att dölja eller utplåna medel som härrör från brott, dvs. tvättning av pengar, skall det meddela saken vidare till förundersökningsmyndigheterna. Tvättning av pengar har definierats i enlighet med den ovan nämnda ändringen av 32 kap. 1 § 2 mom. strafflagen som ingår i regeringens proposition.

För att förundersökningsmyndigheterna skall ha möjlighet att lägga beslag på medlen eller vidta andra säkerhetsåtgärder för den tid undersökningen varar, kan ministeriet enligt 4 mom. förordna att affären avbryts för högst sju dagar, om det av skäl som hänför sig till undersökningen är nödvändigt.

Enligt artikel 9 i penningtvättdirektivet skall i paragrafens 5 mom. stadgas att ministeriet eller försäkringsbolagen och deras personal befrias från det ekonomiska ansvar som förändleds av åtgärder enligt denna paragraf. Sålunda kan försäkringsbolaget eller ministeriet inte ställas till svars i det fall att dess angivelse vid närmare undersökningar visar sig vara obefogad eller i fall kunden lider en ekonomisk förlust med anledning av saken. Stadgandet behövs för att de anmälningspliktiga inte skall bli skadeståndsskyldiga för de åtgärder som denna lag och strafflagen förpliktar dem vidta.

Eftersom penningtvättdirektivet innehåller

detaljerade bestämmelser bl.a. om skyldigheten att identifiera kunderna, förvara identifikationsnerna och övriga handlingar samt om övriga förfaranden som det inte är ändamålsenligt att inkludera i lagen, föreslås i 6 mom. att social- och hälsovårdsministeriet skall meddela närmare föreskrifter som behövs för genomförande av penningtvättdirektivet.

8 a §. I försäkringsförmedlardirektivet (77/92/EEG) som nämns i EES-avtalets bilaga finns bestämmelser om hur länge och i vilken ställning ett försäkringsombud eller en försäkringsmäklare skall ha varit verksam i sitt hemland för att en annan medlemsstat skall godkänna denne som kompetent för motsvarande uppgifter i denna medlemsstat. Enligt direktivets artikel 9 skall medlemsstater utse de myndigheter och organisationer som skall ha behörighet att för landets försäkringsombud och försäkringsmäklare utfärda intyg för att driva verksamhet i någon annan medlemsstat. Inom EG finns inga enhetliga bestämmelser om yrkeskvalifikationer för försäkringsombud eller försäkringsmäklare eller om registrering av dessa, med det har angivits en EG-kommissions rekommendation om saken. Det är motiverat att i lagen om försäkringsbolag ta in vissa stadganden om dessa frågor för försäkringsombudens vidkommande.

Av denna anledning föreslås i lagens 18 kap. en ny 8 a §, enligt vilken social- och hälsovårdsministeriet har rätt att föreskriva att ett försäkringsbolag skall föra ett register över sina ombud och dem som handlar på dessas vägnar. Enligt förslaget skall intygsfrågan ordnas så att ministeriet kan förordna att Finska Försäkringsbolagens Centralförbund rf helt eller delvis skall sköta uppgiften, förutsatt att centralorganisationen samtycker till arrangemanget. Såvida utfärdandet av intyg inte åläggs den nämnda centralorganisationen, ankommer uppgiften på den myndighet som övervakar försäkringsbolagens verksamhet, dvs. ministeriet.

9 §. Enligt gällande 18 kap. 9 § 2 mom. lagen om försäkringsbolag kan social- och hälsovårdsministeriet i fråga om återförsäkring och utländsk direktförsäkring bevilja av rörelsens art föranledda undantag från stadgandena i denna lag.

Paragrafens 2 mom. föreslås bli så ändrad att ministeriet kan bevilja sådana undantag också i fråga om koassuransverksamhet, rättskydds-försäkring och turistassistans och med-

delar närmare föreskrifter om de ovan nämnda försäkringsformerna. De i EES-avtalets bilaga nämnda koassuransdirektivet, turistassistentdirektivet och rättsskyddsförsäkringsdirektivet innehåller så detaljerade bestämmelser om dessa försäkringsformer och -klasser att det vore ändamålsenligast att föga dem till den nationella lagstiftningen i form av ministeriets föreskrifter. Det är fråga t.ex. om de bestämmelser som gäller definition av koassuransverksamhet inom gemenskapen och finländska försäkringsbolags deltagande i denna verksamhet, definition av turistassistent som skall anses hänförlig till en försäkringsklass som förutsätter koncession samt val av ombud i samband med rättsskyddsförsäkring och annat skydd av den försäkrade.

10 §. Denna paragraf innehåller ett allmänt bemyndigande att genom förordning stadga om undantag från lagen om försäkringsbolag, i sådana fall då undantagen föranleds av internationella bi- eller multilaterala avtal.

1.2. Lagen om pension för arbetstagare

3 §. Enligt EES-avtalets bilaga IX om finansiella tjänster gäller livförsäkringsdirektiven inte pensionsförsäkringsverksamhet som i enlighet med lagen om pension för arbetstagare och Finlands övriga därtill anslutna lagstiftning bedrivs av pensionsförsäkringsföretag. Härvid förutsätts det emellertid att Finland ger övriga EES-medlemsstaters medborgare och företag samma rättigheter som finska medborgare och bolag att etablera och äga försäkringsbolag som bedriver sådan verksamhet. En förutsättning för att dessa tillämpningsföreskrifter skall kunna tillämpas konsekvent och ändamålsenligt är att vår lagstiftning ändras så att de försäkringsbolag som bedriver lagstadgad arbetspensionsförsäkring skall inrikta sig uteslutande på denna verksamhet.

Ändringen föreslås bli genomförd på så sätt att i 3 § lagen om pension för arbetstagare tas in ett stadgande enligt vilket ett försäkringsbolag som beviljats sådan särskild koncession som nämns i denna paragraf inte får bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i lagen om pension för arbetstagare och lagen om pension för företagare och med den direkt förknippad återförsäkring. Ändringen innebär för de försäkringsbolags vidkommande som nu är verksamma i praktiken att om ett

försäkringsbolag utöver lagstadgad arbetspensionsförsäkring bedriver t.ex. icke formbunden och individuell pensionsförsäkring eller livförsäkring, skall bolaget inom övergångsperioden överlåta det försäkringsbestånd som hänför sig till den frivilliga försäkringsrörelsen till ett annat försäkringsbolag som har beviljats koncession för den.

1.3. Patientskadelagen

5 §. Enligt den gällande lagen kan patientförsäkringar beviljas endast av inhemska försäkringsbolag. Ytterligare en förutsättning är att försäkringsbolaget har koncession för att bedriva ansvarsförsäkringsrörelse. Patientförsäkring hör till de lagstadgade försäkringarna. När det är fråga om rätten att bedriva försäkringsrörelse skiljer sig patientskadeförsäkringen från de traditionella lagstadgade försäkringarna såtillvida att det för ändamålet inte krävs någon av statsrådet beviljad särskild koncession. Beviljandet av sådana särskilda koncessioner som behövs för lagstadgad arbetspensionsförsäkring, lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring grundar sig inte uteslutande på rättslig prövning, vilket är fallet t.ex. med ansvarsförsäkringsrörelse, utan statsrådet kan beakta också ändamålsenlighetssynpunkter, t.ex. om det i vårt land redan finns tillräckligt många försäkringsbolag som bedriver den ifrågavarande typen av verksamhet. Det är meningen att med anledning av EES-avtalet avlåta en särskild proposition om ändring av trafikförsäkringslagen i bl.a. det avseendet att koncession för bedrivande av trafikförsäkring skall kunna beviljas också representationer som utländska försäkringsbolag etablerat i Finland och att koncession inte längre skall få förvägras på ändamålsenlighetsgrund.

Med stöd av det som anförs ovan föreslås att 5 § patientskadelagen ändras så att patientförsäkringar får beviljas inte bara av inhemska försäkringsbolag utan också av sådana utländska försäkringsbolag som fått koncession för ansvarsförsäkringsrörelse i Finland.

2. Ikraftträdande

2.1. Lagen om försäkringsbolag

Avsikten är att lagen skall träda i kraft

samtidigt som avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om tidpunkten för ikraftträdandet skall stadgas genom förordning.

Såsom konstateras ovan måste redan verk samma försäkringsbolags koncessioner och bolagsordningar ändras i överensstämmelse med de föreslagna stadgandena. Detta föreslås ske så att social- och hälsovårdsministeriet åläggs att i koncessionsregistret på basis av försäkringsbolagets tidigare verksamhet anteckna till vilka försäkringsklasser och klassgrupper den verksamhet hänför sig som de verk samma försäkringsbolagen får bedriva efter att ändringen införts i registret. Ministeriet skall höra försäkringsbolaget före ändringen av koncessionen.

Efter att ha fått kännedom om den i registret införda ändringen skall försäkringsbolagen hos social- och hälsovårdsministeriet inom två år efter införandet ansöka om fastställelse för de ändringar av föreskrifterna i sina bolagsordningar som gäller verksamhetsområdet.

För de övriga ikraftträdelsestadgandena redogörs i samband med de paragrafer som de hänför sig till.

Till ikraftträdelsestadgandena fogas stadganden om den verkan som upphävandet av 3 a kap. får i fråga om sådana föreskrifter i försäkringsbolagens bolagsordningar som tillåter utländskt ägande samt i fråga om sådana påskrifter på aktie- och garantiandelsbok, aktie- och garantiandelsbrev, interimsbevis, aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningar, till aktier eller garantiandelar hörande talonger samt i vänteförteckningar och på emissionkonton, vilka tillåter överlåtelser till utlänningar. För dessa verkningar redogörs ovan i motiveringen till att 3 a kap. upphävs.

2.2. Lagen om pension för arbetstagare

Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om tidpunkten för

ikraftträdandet skall stadgas genom förordning.

Enligt 2 mom. i ikraftträdelsestadgandet till det lagförslag som gäller ändring av 3 § lagen om pension för arbetstagare skall den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen inom två år efter lagens ikraftträdande överföras på försäkringsbolag som uteslutande sköter detta slags verksamhet.

De berörda försäkringsbolagen skall före utgången av denna tid både ändra sin bolagsordning i överensstämmelse med lagens krav och ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för ändringen. En registreringsanmälan om ändringen skall göras inom tre månader efter ministeriets beslut. För att stadgandena skall kunna tillämpas på ett smidigt sätt och med beaktande av skälighetssynpunkter föreslås att ministeriet av särskilda skäl skall kunna förlänga de nämnda fristerna med högst sex månader.

Som påföljd för att stadgandena inte iakttas och för att förhindra att oanvända koncessioner hålls i kraft stadgas i ikraftträdelsestadgandets 3 mom. att en sådan särskild koncession förfaller som avses i lagen om pension för arbetstagare. Enligt ikraftträdelsestadgandets 4 mom. skall på tjänstens vägnar i försäkringsbolagens koncessionsregister göras anteckning om att verksamheten begränsats eller att en särskild koncession förfallit. I enlighet med allmänna förvaltningsprinciper skall de berörda försäkringsbolagen beredas tillfälle att bli hörda innan anteckningen görs.

2.3. Patientskadelagen

Avsikten är att lagen skall träda i kraft samtidigt som avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Om tidpunkten för ikraftträdandet skall stadgas genom förordning.

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79) 2 kap. 5 § 3 mom., 3 a kap., 9 kap. 2 § och 4 § 1 mom. 1 punkten, 10 kap. 6 §, 13 kap. 1 § samt 18 kap. 4 § 6 punkten och 5 § 9 punkten,

av dessa lagrum 2 kap. 5 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 7 april 1989 (318/89), 3 a kap. sådant det lyder ändrat genom lagar av den 30 juni 1989 och den 17 maj 1991 (632/89 och 837/91), 18 kap. 4 § 6 punkten sådan den lyder i nämnda lag av den 30 juni 1989 och 5 § 9 punkten i kapitlet sådan den lyder i lag av den 24 augusti 1990 (812/90),

ändras 1 kap. 3 §, 2 kap. 1 §, 2 § 1 och 3 mom., 4 § 1 mom. 3 punkten och 5 § 1 mom., 3 kap. 2 a och 2 b §§, 7 kap. 1 § 2 och 3 mom., 2 §, 3 § 1 och 2 mom., 4 § 3 och 4 mom. och 7 § 2 mom., 8 kap. 2 § och 12 § 1 mom., 9 kap. 1 § 4 mom, 3 §, 4 § 1 mom 2 punkten och 6 § 3 mom., 10 kap. 3 och 5 §§ och 7 § 1 mom., 11 kap., 12 kap. 4 § 2 mom. och 5 § 1 mom., det inledande stycket i 13 kap. 2 § 1 mom. och 7 §, 14 kap. 4 § 1 mom., 5 § 2 och 3 mom. och 8 § 1 och 3 mom., 15 kap. 1 § 2 mom., 2 § 1, 2 och 4 mom., 10 § 1 och 2 mom. och 20 § 2 mom. samt 18 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten, 5 § 6 punkten och 9 § 2 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 27 mars 1987 (328/87), 2 kap. 1 § och 8 kap. 2 § sådana de lyder i nämnda lag av den 30 juni 1989, 2 kap. 2 § 1 och 3 mom. och 5 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 7 april 1989 samt 3 kap. 2 a och 2 b §§, 14 kap. 5 § 3 mom. och 18 kap. 5 § 6 punkten sådana de lyder i lag av den 5 april 1991 (632/91), samt

fogas till 1 kap. en ny 3 a §, till 2 kap. 2 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 7 april 1989, ett nytt 5 mom. samt till kapitlet en ny 5 a §, till 3 kap. en ny 2 c §, till 7 kap. 1 § ett nytt 4 mom., till kapitlet en ny 3 a § samt till kapitlets 4 § ett nytt 4 mom., varvid den ändrad 4 mom. blir 5 mom, till 10 kap. en ny 3 a §, till 12 kap. en ny 6 §, till 13 kap. en ny 8 §, till 14 kap. 5 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 5 april 1991, nya 4—6 mom. samt till kapitlet en ny 5 a §, till 15 kap. 14 § ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till 16 kap. en ny 5 a § samt till 18 kap. nya 6 a, 6 b, 8 a och 10 §§ som följer:

1 kap.

Allmänna stadganden

3 §

Ett försäkringsbolag får inte bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse.

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse (*livförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än livförsäkring och återförsäkring av livförsäkring. Ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse (*skadeförsäkringsbolag*) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än skadeförsäkring.

Med *livförsäkring* avses verksamhet som hör till livförsäkringsklasserna 1—4 i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga IX till avtalet om Europeiska ekonomiska

samarbetsområdet (EES-avtalet). Med *skadeförsäkring* avses verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga IX till EES-avtalet samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

Ett försäkringsbolag får inte ensamt eller tillsammans med andra försäkringsbolag eller försäkringsföreningar utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av röstetalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om bolagets verksamhet inte kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen och vara ändamålsenlig för denna

eller om bolaget inte är ett bostads- eller fastighetsbolag. Vad som ovan stadgas om aktiemajoriteten och röstetalet för aktier i ett aktiebolag tillämpas även på motsvarande bestämmanderätt i en annan sammanslutning. Har försäkringsbolaget mer än hälften av det röstetal som aktierna medför i ett sådant aktiebolag eller motsvarande bestämmanderätt i en sådan annan sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, används om nämnda aktiebolag eller sammanslutning i denna lag benämningen sidobolag.

Hör ett försäkringsbolag till en försäkringsbolagskoncern, beaktas även de aktier och den bestämmanderätt som innehåses av de övriga bolagen inom koncernen, när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget. På motsvarande sätt beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehåses av försäkringsbolagets sidobolag eller av en pensionsstiftelse eller pensionskassa som grundats av eller som finns i samband med försäkringsbolaget, ett bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen eller försäkringsbolagets sidobolag.

3 a §

Vad denna lag stadgar om livförsäkring och försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse gäller även lagstadgad pensionsförsäkring och försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse.

2 kap.

Försäkringsbolags bildande

1 §

Ett försäkringsbolag kan bildas av en eller flera fysiska eller juridiska personer (*stiftare*).

Minst hälften av stiftarna skall ha sin bostadsort, eller om det är fråga om juridiska personer, sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet medger undantag.

En juridisk person har sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om den har bildats enligt lagstiftningen i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om den har sin stadgeenliga hemort, sin centralförvaltning eller sin huvudsakliga verksamhet i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud kan inte vara stiftare.

2 §

För det försäkringsbolag som skall bildas skall hos statsrådet ansökas om koncession. Koncession beviljas för bestämda försäkringsklasser och klassgrupper. Koncessionen kan på sökandens begäran begränsas till att gälla endast en del av en försäkringsklass eller en del av finska statens territorium. Till ansökningen skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten (*verksamhetsplan*). Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

Ett försäkringsbolag skall hos statsrådet ansöka om utvidgning av koncessionen, om bolaget ämnar bedriva försäkringsrörelse som inte nämns i den gällande koncessionen. Till ansökningen skall fogas den verksamhetsplan som nämns i 1 mom.

Om ett försäkringsbolag har för avsikt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall bolaget innan verksamheten inleds göra anmälan om detta till social- och hälsovårdsministeriet och till anmälan foga den verksamhetsplan som nämns i 1 mom.

4 §

I försäkringsbolags bolagsordning skall nämnas:

3) bolagets verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta;

5 §

Koncession skall beviljas, om inte den planerade försäkringsrörelsen bedöms äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garanti-kapital och grundfond sammanlagt (*grundkapital*) uppgår till minst följande belopp:

1) vid bedrivande av lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse 30 000 000 mark,

2) vid bedrivande av annan livförsäkringsrörelse än sådan som avses i 1 punkten 14 000 000 mark,

3) vid bedrivande av till skadeförsäkringsklasserna 10—16 hörande skadeförsäkringsrörelse 14 000 000 mark samt

4) vid bedrivande av annan försäkringsrörelse 7 000 000 mark.

5 a §

Statsrådet skall inom sex månader efter att ansökningen anhängiggjorts och de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna ingivits besluta om koncession skall beviljas eller förvägras.

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Statsrådet skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

3 kap.

Delägarskap i försäkringsbolag

2 a §

Den som direkt eller indirekt ämnar förvärva aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag skall anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet, om han på grund av förvärvet kommer att inneha sammanlagt mer än en tiondedel, en femtedel, en tredjedel eller hälften av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför. I anmälan skall ges tillräckliga uppgifter om anmälaren och det tilltänkta förvärvet, om anmälarens ekonomiska ställning och tidigare innehav i försäkringsbolaget samt om de avtals- och finansieringsarrangemang som gäller aktierna eller garantiandelarna. Anmälaren skall på begäran av ministeriet ge de tilläggsupplysningar som ministeriet kräver.

En anmälan som avses i 1 mom. skall göras också i det fall att det i innehavet ingående antalet aktier eller garantiandelar i försäkringsbolaget sjunker under någon av de gränser för innehav som nämns i 1 mom.

Om en anmälare som avses i 1 mom. är ett aktiebolag eller ett därmed jämförbart ut-

ländskt bolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag, beaktas vid tillämpningen av de gränser för innehav om vilka stadgas i momentet även innehaven hos andra bolag som hör till samma koncern som detta bolag och likaså innehaven hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som har grundats av dessa bolag eller som verkar i samband med dem. Vid tillämpningen av denna paragraf jämföres med en koncern de som sinsemellan står i ett sådant beroendeförhållande som kan jämföras med en koncern.

2 b §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att av den som av ett försäkringsbolags aktier eller garantiandelar äger ett antal som utgör mer än en tiondedel av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför få de uppgifter som behövs för övervakningen av försäkringsbolagets solvens.

2 c §

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efter det att den anmälan som avses i 2 a § 1 mom. jämte behövliga utredningar har inlämnats till ministeriet förbjuda aktie- eller garantiandelsförvärvet, om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Ministeriet har rätt att för innehavet ställa de villkor som ministeriet anser nödvändiga för tryggande av en sund utveckling av försäkringsväsendet.

Anses det efter ett förvärv av aktier eller garantiandelar att ett innehav som överskrider någon av de gränser som stadgas i 2 a § 1 mom. äventyrar de försäkrade förmånerna, kan social- och hälsovårdsministeriet förbjuda innehavaren av aktier eller garantiandelar att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

Den som i strid med 2 a § 1 mom. har underlåtit att göra anmälan enligt nämnda moment eller som har förvärvat aktier eller garantiandelar i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud, har i fråga om dessa aktier eller garantiandelar inte några andra rättigheter i försäkringsbolaget än rätt till vinst. Ett dylikt förvärv får inte införas i försäkringsbolagets aktie- eller garantiandelsbok och inte heller i aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningen.

7 kap.

Bolagets ledning

1 §

Styrelsen väljs av bolagsstämman. I bolagsordningen kan det bestämmas att någon eller några av styrelsens medlemmar, dock mindre än halva antalet, tillsätts i annan ordning. Om val av styrelse i de fall då bolaget har ett förvaltningsråd stadgas i 7 § 3 mom.

Mandatperioden för en medlem i styrelsen skall bestämmas i bolagsordningen. Mandatperioden skall utgå senast under den fjärde räkenskapsperioden efter valet, antingen vid avslutandet av den bolagsstämma där nyval förrättas eller vid utgången av räkenskapsperioden.

Vad denna lag stadgar om styrelsemedlem skall på motsvarande sätt tillämpas på suppleanterna.

2 §

Ett försäkringsbolag skall ha en verkställande direktör. Verkställande direktören utses av styrelsen eller, om så bestäms i bolagsordningen, av förvaltningsrådet.

Vad denna lag stadgar om verkställande direktör tillämpas på motsvarande sätt på hans suppleant (*vice verkställande direktör*).

3 §

Minst hälften av styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag. Vad som i detta moment stadgas om styrelsemedlem skall på motsvarande sätt tillämpas på medlemmarna av förvaltningsrådet.

Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara väl ansedda och de skall ha sådan allmän kändedom om försäkringsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av försäkringsbolagets verksamhet. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktör.

3 a §

Den som är verkställande direktör eller vice verkställande direktör för ett försäkringsbolag

får inte vara verkställande direktör eller vice verkställande direktör för ett kreditinstitut som hör till samma concern som försäkringsbolaget.

Majoriteten av medlemmarna och suppleanterna i ett försäkringsbolags styrelse skall bestå av personer som inte är medlemmar eller suppleanter i ett sådant kreditinstituts styrelse som avses i 1 mom. och inte heller verkställande direktör eller vice verkställande direktör för ett sådant kreditinstitut, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag för försäkringsbolagets styrelsemedlemmar eller dessas suppleanter.

4 §

Har ett försäkringsbolag inte en i handelsregistret antecknad behörig styrelse, skall ministeriet sammankalla bolagsstämman eller, om styrelsen skall utses av förvaltningsrådet, detta att utse en styrelse. Har bolaget inte en i handelsregistret antecknad verkställande direktör, skall ministeriet sammankalla styrelsen eller, om verkställande direktören skall utses av förvaltningsrådet, detta för att utse en verkställande direktör. Väljs inte någon styrelse eller verkställande direktör eller anmäls inte detta utan dröjsmål till handelsregistret, skall ministeriet förordna en eller flera syssломän att handha bolagets angelägenheter till dess styrelsen eller verkställande direktören blivit vald och antecknad i registret.

Har ett försäkringsbolag inte en i handelsregistret antecknad behörig styrelse därför att en styrelsemedlem som enligt bolagsordningen skall tillsättas i annan ordning än genom bolagsstämmans eller förvaltningsrådets beslut inte har blivit utsedd, skall social- och hälsovårdsministeriet förordna en eller flera syssломän såsom ställföreträdare för honom att handha bolagets angelägenheter till dess styrelsemedlemmen blivit vald och antecknad i registret.

Om ministeriet inte redan har vidtagit behövliga åtgärder, får i de fall som avses i 3 eller 4 mom. ansökan till ministeriet göras av en styrelsemedlem, verkställande direktören, en delägare, borgenär eller någon annan vars rätt kan vara beroende av att bolaget har en behörig styrelse och verkställande direktör.

7 §

Förvaltningsrådet väljs av bolagsstämman. I

bolagsordningen kan dock bestämmas att någon eller några av förvaltningsrådets medlemmar, dock mindre än halva antalet, tillsätts i annan ordning. Vad som i 1 § 3 och 4 mom. samt 4 § stadgas om styrelsemedlemmar och suppleanter tillämpas på motsvarande sätt på förvaltningsrådets medlemmar och suppleanter.

---

8 kap.

Bolagsstämma

2 §

I ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning kan bestämmas att beslutanderätten vid dess bolagsstämma i stället för av delägare skall utövas av representanter som delägarna har utsett bland sig. I fråga om representanter gäller i övrigt vad denna lag stadgar om delägare. Representanternas rätt att delta i en stämma får dock inte i bolagsordningen begränsas på det sätt som stadgas i 1 § 3 mom.

12 §

Har en aktieägare genom att delta i ett bolagsstämmbeslut som strider mot 9 kap. 16 § lagen om aktiebolag eller på annat sätt uppsåtligt missbrukat sitt inflytande i försäkringsbolaget, kan domstolen, om synnerligen vägande skäl därtill föreligger, på talan av en annan aktieägare och efter att ha hört social- och hälsovårdsministeriet åläggas bolaget att inom utsatt tid inlösa kärandens aktier. Inlösen kan åläggas endast om bolaget efter inlösen uppfyller kraven i 11 kap.

---

9 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

Bolagsstämman skall utse en revisor att såsom övervakningsrevisor sörja för att bolagets bokföring och förvaltning övervakas effektivt under räkenskapsperioden. Övervakningsrevisorn skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor.

3 §

Endast en revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren eller en handelskammare

kan vara revisor för ett försäkringsbolag. Minst en av bolagsstämman utsedd revisor skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor.

Minst en revisor skall vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller vara en sammanslutning som avses i 3 mom. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara revisor.

Till revisor kan utses en av Centralhandelskammaren eller av någon handelskammare godkänd revisionsammanslutning. På en sammanslutning som är godkänd av Centralhandelskammaren skall på motsvarande sätt tillämpas vad som i detta kapitel sägs om revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren och på en sammanslutning som är godkänd av en handelskammare vad som sägs om revisor som är godkänd av en handelskammare. En sammanslutning som utsetts till revisor skall meddela vederbörande försäkringsbolagets styrelse vem som är huvudansvarig för revisionen. Denne skall i en av Centralhandelskammaren godkänd sammanslutning vara godkänd av Centralhandelskammaren och i en av en handelskammare godkänd sammanslutning godkänd av Centralhandelskammaren eller en handelskammare. Stadgandena i 10 kap. 5 och 12 §§ lagen om aktiebolag skall tillämpas på honom.

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall på anmälan för bolaget förordna behörig revisor,

---

2) om revisorn inte har den behörighet som avses i 3 § eller om han är jävig enligt 10 kap. 5 § 1 eller 2 mom. lagen om aktiebolag eller

---

6 §

Vad som stadgas om revisor i 3 § och 17 kap. 2 § denna lag samt i 10 kap. 5, 8, 12 och 13 §§, 15 kap. 2 och 5—7 §§ och 16 kap. 4 § lagen om aktiebolag, skall på motsvarande sätt tillämpas på granskare som avses i denna paragraf.

---

10 kap.

Bokslut

3 §

Ett försäkringsbolag skall täcka den ansvarsskuld som avses i 2 §.

Av täckningen för premieansvaret för livförsäkring, med undantag av sådana för högst tio år tagna tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, och för längre tid än tio år meddelad skadeförsäkring samt för ersättningsansvaret för tids- och livräntor skall förtecknas ett belopp, som är minst 85 procent av det sammanlagda beloppet av nämnda ansvar. Den förtecknade täckningen skall bestå av

1) obligationer och andra skuldförbindelser som utfärdats eller garanterats av finska staten, en kommun eller ett kommunalförbund,

2) obligationer hörande till obligationslån som upptagits av en finsk hypoteksförening eller depositionsbank,

3) fordringsbevis för vilka en finsk depositionsbank är ansvarig,

4) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgörs av inteckning i fast egendom i Finland eller i anläggning på annans grund och i legorätten till själva grunden, dock så att bolagets fordran samt fordringarna med samma eller bättre förmånsrätt sammanlagt inte överstiger 70 procent eller, då det är fråga om en sådan sammanslutnings egendom, i vilken bolaget har ovillkorlig bestämmanderätt, 85 procent av det värde den intecknade egendomen enligt en kompetent fackmans uppskattning kan anses ha,

5) fast egendom i Finland, dock så att det förtecknade värdet och de fordringar till säkerhet för vilka inteckning fastställts i denna egendom får dock sammanlagt inte överstiga 85 procent av egendomens värde beräknat på det sätt som nämns i 4 punkten,

6) andra värdepapper och förbindelser som med hänsyn till beskaffenheten och tryggheten kan likställas med ovan i 1—4 punkten nämnda eller i vilka täckningen med ministeriets samtycke kan placeras, eller

7) skuldförbindelser mot pant i försäkringsbrev, utfärdade av bolaget, högst till deras återköpsvärde.

Likvärdig med förtecknad täckning anses en återförsäkringsgivares ansvarighet för en ansvarsskuld enligt 2 mom., högst till ett av ministeriet godkänt belopp, samt de delar av obetalda försäkringspremier som vid beräkningen av premieansvaret har antagits vara erlagda.

Värdepapper och förbindelser som gäller den förtecknade täckningen skall förvaras åtskilda från bolagets övriga egendom.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar

närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

3 a §

Vad som i 3 § 2 mom. stadgas om täckning av ansvarsskulden gäller inte sådan försäkring som är anknuten till vissa investeringars utveckling och som avses i livförsäkringsklass 3 (*fondförsäkring*). Täckningen av dessa försäkringsbestånds ansvarsskuld skall hållas åtskild från täckningen av den övriga ansvarsskulden.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om motsvarigheten mellan ansvarsskulden för fondförsäkringar och de täckande tillgångarna samt om förteckningen av täckningen.

5 §

Ett försäkringsbolags eget kapital skall i balansräkningen delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital. Det bundna egna kapitalet är i försäkringsaktiebolag aktiekapitalet, reservfonden och uppskrivningsfonden, samt i ömsesidiga försäkringsbolag garantikapitalet, grundfonden och uppskrivningsfonden. Övriga fonder av det egna kapitalet är fritt eget kapital. Räkenskapsperiodens vinst och vinst från föregående räkenskapsperioder anges särskilt såsom ökning av det fria egna kapitalet, samt räkenskapsperiodens förlust och förlust från tidigare räkenskapsperioder såsom minskning av detta.

7 §

Av delägarna i ett sådant ömsesidigt försäkringsbolag, där de vilka enligt bolagsordningen ansvarar för bolagets förbindelser skall, om ett skadeförsäkringsbolag på grund av uppkommen förlust eller av annan orsak har ett verksamhetskaptal som underskrider det garantibelopp som avses i 11 kap. 3 § eller ett livförsäkringsbolag har ett verksamhetskaptal som underskrider det garantibelopp som avses i 11 kap. 5 § eller om försäkringsbolagets eget kapital inte uppfyller minimikravet enligt 11 kap. 6 § eller om de tillgångar som ett bolag i likvidation eller konkurstillstånd inte förslår till betalning av skulderna, utan dröjsmål uttaxeras tilläggsavgift till minst ett så stort belopp som fordras för uppnående av dessa syften. Har delägarnas ansvarighet begränsats i bolagsordningen, skall uttaxeringen dock jämkas i enlighet härmed.

11 kap.

Verksamhetskaptal

1 §

Med ett försäkringsbolags verksamhetskaptal avses det belopp varmed bolagets tillgångar med beaktande av deras art och uppskattade enligt de grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet skall anses överstiga försäkringsbolagets skulder.

Om de poster som skall hänföras till verksamhetskaptalet stadgas närmare genom förordning.

2 §

Minimibelopp av ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskaptal är det största av de två belopp som uträknats enligt 1 och 2 punkten:

1) Uträknas 18 procent av den närmast föregående räkenskapsperiodens premieinkomst. Om premieinkomsten överstiger 60 000 000 mark skall tillägget för den överskjutande delen dock vara 16 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det tal som erhålls, när bolagets eget andel av ersättningskostnaden för den närmast föregående räkenskapsperioden jämförs med motsvarande ersättningskostnad före avdrag av återförsäkringsgivarnas andel. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

2) Uträknas 26 procent av de tre närmast föregående räkenskapsperiodernas genomsnittliga ersättningskostnad. Om den genomsnittliga ersättningskostnaden överstiger 42 000 000 mark skall tillägget för den överskjutande delen dock vara 23 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det enligt andra meningen i 1 punkten uträknade talet. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

Om försäkringarna huvudsakligen består av kredit-, storm-, hagel- eller frostförsäkringar, skall den i 1 mom. 2 punkten nämnda genomsnittliga ersättningskostnaden beräknas för sju räkenskapsperioder.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 och 2 mom.

Ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskaptal skall alltid uppgå till minst det minimigarantibelopp som avses i 3 § 2 mom.

3 §

Ett skadeförsäkringsbolags garantibelopp utgörs av en tredjedel av det i 2 § 1 och 2 mom.

föreskrivna minimibeloppet av verksamhetskaptalet.

Minimigarantibeloppet är

1) 8 400 000 mark, om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklass 14 och om försäkringsbolagets premieinkomst inom denna försäkringsklass under var och en av tre närmast föregående räkenskapsperioderna har överstigit 15 000 000 mark eller 4 procent av försäkringsbolagets totala premieinkomst,

2) 2 400 000 mark, om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklassen 10—15, såframt något annat inte följer av 1 punkten,

3) 1 800 000 mark, om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklassen 1—8, 16 eller 18,

4) 1 200 000 mark, om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklassen 9 eller 17.

Återförsäkringsverksamhet jämställs med skadeförsäkringsklass 13. Om ett skadeförsäkringsbolags försäkringsverksamhet täcker flera olika risker eller försäkringsklasser, skall endast den risk eller försäkringsklass som förutsätter det högsta minimibeloppet beaktas.

4 §

Den andel som skall hänföras till minimibeloppet av ett livförsäkringsbolags verksamhetskaptal skall i fråga om försäkringar som hör till livförsäkringsklasserna 1 och 2, med undantag av sådana tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, bestämmas genom sammanräkning av de belopp som avses i 1 och 2 punkterna.

1) Uträknas 4 procent av summan av premieansvaret och ersättningsansvaret för de pensioner som löper vid utgången av den närmast föregående räkenskapsperioden. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det tal som erhålls, när bolagets eget andel av summan av den närmast föregående räkenskapsperiodens premieansvar och ersättningsansvaret för de pensioner som börjat löpa jämförs med motsvarande summa före avdrag av återförsäkringsgivarnas andel. Relationstalet får inte vara lägre än 0,85.

2) Uträknas 0,3 procent av risksumman vid utgången av den närmast föregående räkenskapsperioden av de försäkringar vilkas risksumma är större än noll. När det gäller dödsfallsförsäkring som tecknats för högst tre

år är andelen i stället för 0,3 procent dock 0,1 procent och, när det gäller försäkring som tagits för flera än tre men för högst fem år, är andelen 0,15 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det tal som erhålls, när bolagets eget andel av risksumman av ifrågakarande försäkringar för den närmast föregående räkenskapsperioden jämförs med motsvarande risksumma före avdrag av återförsäkringsgivarnas andel. Relationstalet får inte vara lägre än 0,5.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 mom.

I fråga om andra försäkringar än sådana som hör till de livförsäkringsklasser som nämns i 1 mom. samt i fråga om de tilläggförsäkringar som nämns i 1 mom. bestäms den andel som hänförs sig till minimibeloppet av ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital i enlighet med de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar.

Minimibeloppet av ett sådant försäkringsbolags verksamhetskapital som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse beräknas enligt 1 mom. I fråga om invalid-, arbetslöshets- och familjepensionsförsäkringsrörelse enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare (395/61) iakttas dock i stället för 1 mom. 2 punkten 2 § 1 mom. 1 punkten. Vid uträkningen av minimibeloppet av verksamhetskapital lämnas en sådan rörelse som avses i lagen om pension för företagare (468/69) i sin helhet obeaktad, och 10 procent beaktas av en sådan rörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare.

Ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital skall alltid uppgå till minst det minimigarantibelopp som avses i 5 § 2 mom.

5 §

Ett livförsäkringsbolags garantibelopp utgörs av en tredjedel av det lägsta verksamhetskapitalet enligt 4 § 1, 3 och 4 mom.

Minimigarantibeloppet är 4 800 000 mark.

6 §

Ett försäkringsbolags eget kapital skall utgöra minst hälften av dess i 3 och 5 §§ angivna garantibelopp.

Av ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital skall minst en andel som motsvarar det minimigarantibelopp som anges i 5 § 2 mom. utgöras av poster om vilka det stadgas genom förordning.

7 §

Ett försäkringsbolags verksamhetskapital, återförsäkring och övriga omständigheter som inverkar på bolagets solvens skall ordnas på ett sätt som tryggar de försäkrade förmånerna, med beaktande av sannolika växlingar i intäkterna och kostnaderna samt kalkylerbara övriga osäkerhetsfaktorer.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 mom.

8 §

De markbelopp som anges i detta kapitel kan genom förordning ändras så att de överensstämmer med den allmänna prisnivån och valutakursernas utveckling.

12 kap.

Vinstutdelning och annan användning av bolagets tillgångar

4 §

Bolagsstämman kan dock genom ett beslut, som har biträts av delägare med minst två tredjedelar av det vid stämman företrädda röstetalet, av vinsten till allmännyttigt eller därmed jämförbart ändamål anslå belopp vilka i förhållande till det i 11 kap. 6 § angivna egna kapitalet inte är av nämnvärd betydelse.

5 §

Penninglån får beviljas en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller ett annat bolag i försäkringsbolagets concern samt säkerhet ställas för deras förpliktelser endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att gäldenären ställer en säkerhet som är jämförbar med en sådan investering som avses i 10 kap. 3 § 2 mom. 1—4, 6 och 7 punkten. Detsamma gäller lån eller ställande av säkerhet för den som är make eller syskon till ovan nämnd person eller med honom i rätt upp- eller nedstigande släktskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag, att den ena är gift med den andras syskon.

6 §

Sådana viktiga eller principiella beslut som gäller kredit till bolag som hör till samma concern som försäkringsbolaget och investeringar i sådana skall fattas av försäkringsbolagets styrelse.

13 kap.

Livförsäkring och annan långtidsförsäkring

2 §

Vid livförsäkring, med undantag av sådana tillägsförsäkringar för högst tio år som avses i livförsäkringsklass 1 c, skall iakttas av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder i vilka bestäms:

7 §

På beräkning av ansvarsskuld och på skadeförsäkring som beviljas för längre tid än tio år skall vad som i 2—6 §§ stadgas om livförsäkring tillämpas på motsvarande sätt.

8 §

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om vilket slags egendom värdeutvecklingen för en fondförsäkring kan bindas till.

Vid fondförsäkring skall iakttas en av ministeriet fastställda grund i vilken det bestäms på hurdana villkor ett investeringsobjekt som är anknutet till en försäkring kan ändras på yrkande av försäkringstagaren. Denna grund skall i likhet med en grund som gäller återköp av en fondförsäkring göras upp med beaktande av att de försäkrade förmånerna tryggas och att grunden är skäligen.

Ministeriet kan i fråga om fondförsäkring medge undantag från stadganden i 2—5 §§.

14 kap.

Tillsynen över försäkringsbolag

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet får när som helst granska ett försäkringsbolags och dess sidobolags rörelse och övriga verksamhet samt delta i de sammanträden vid vilka beslutanderätten i försäkringsbolagsärenden utövas, dock inte i beslutsfattandet. För granskningen kan vid ministeriet finnas särskilda sakkunniga.

Deras löneförmåner fastställs av ministeriet och erläggs av vederbörande bolags medel på det sätt som ministeriet bestämmer.

5 §

Ministeriet har rätt att förbjuda verkställigheten av bolagsstämmans, förvaltningsrådets eller styrelsens beslut i ett ärende som nämns i 1 mom. Om beslutet redan har verkställts, kan ministeriet ålägga bolaget att vidta åtgärder för att få en rättelse till stånd.

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett beslut som avses ovan i denna paragraf inte iakttas, kan ministeriet förbjuda bolaget att bevilja nya försäkringar till dess saken rättats till. Om det är fråga om grovt åsidosättande av förpliktelserna, kan statsrådet begränsa eller återkalla bolagets koncession.

Om bolaget inte inleder sin koncessionsenliga verksamhet inom 12 månader efter att koncessionen beviljades eller om bolaget lägger ner sin verksamhet för minst sex månader efter att koncessionen beviljats, kan statsrådet begränsa eller återkalla koncessionen.

Om de förhållanden som rådde när koncessionen beviljades har förändrats så att koncession inte längre skulle beviljas, eller om förutsättningarna för inledande av verksamheten inte längre uppfylls, kan statsrådet begränsa eller återkalla koncessionen.

5 a §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 2 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 4 § skall utan dröjsmål överlämnas till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan för att återställa en sund finansiell ställning för bolaget.

8 §

De sakkunniga skall avge utlåtanden om förslag till ändring eller utvecklande av lagstiftningen om försäkringsbolag samt i ärenden som enligt denna lag eller en med stöd av den utfärdad förordning skall avgöras av statsrådet

eller av social- och hälsovårdsministeriet och som gäller

- 1) beviljande, ändring eller återkallande av koncession,
- 2) åtgärder som trots besvär kan verkställas,
- 3) fusion av försäkringsbolag, överföring av försäkringsbestånd eller ändring av ett försäkringsbolags bolagsform,
- 4) av ministeriet meddelade allmänna föreskrifter,
- 5) principerna för omställning av sakkunniga som avses i 14 kap. 4 § samt, om ärendet är av allmän betydelse,
- 6) bolagsordningen,
- 7) grunderna för försäkring och
- 7) kapital som avses i 11 kap. 1 §.

Av de i 1 mom. angivna ärendena skall de i 1—5 punkterna nämnda behandlas vid sammanträde med de sakkunniga och de övriga vid rådplägning med dessa. Ministeriet kan dock överföra ett ärende som annars borde behandlas vid rådplägning för behandling vid sammanträde. Likaså har en vid rådplägning närvarande sakkunnig rätt att till sammanträde hänskjuta ett ärende angående vilket enligt nämnda moment yttrande av sakkunniga skall inhämtas. På samma sätt kan majoriteten av de sakkunniga vid ett sammanträde yrka att ett ärende angående vars avgörande majoriteten är av annan mening än ministeriet skall hänskjutas till statsrådet för avgörande.

15 kap.

Likvidation och upplösning

1 §

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikraven i 11 kap. 6 § skall utan dröjsmål överlämna till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan avseende kortfristig finansiering. Försäkringsbolaget skall träda i likvidation och upplösas, om ovan nämnda krav som uppställs i 11 kap. inte uppfyllts inom tre månader efter det saken meddelas bolagsstämman. Social- och hälso-

vårdsministeriet får dock förlänga fristen till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna därigenom äventyras.

2 §

Om det finns skäl att anta att ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § eller att ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § eller att försäkringsbolagets eget kapital inte uppfyller det minimikrav som uppställs i 11 kap. 6 §, skall styrelsen och verkställande direktören utan dröjsmål uppgöra bokslut för den tid för vilken bokslut ännu inte framlagts vid bolagsstämman, och överlämna det till revisorerna för granskning. Härvid skall i tillämpliga delar iakttas vad som ovan stadgas om bokslut och revisionsberättelse. Omfattar tiden för bokslutet även föregående räkenskapsperiod, skall för denna räkenskapsperiod uppgöras ett särskilt bokslut.

Om ett bokslut som avses i 1 mom. utvisar att försäkringsbolaget inte uppfyller de i 1 mom. nämnda kraven på verksamhetskapitalet eller det egna kapitalet vilka uppställs i 11 kap., skall bolagsstämman hållas inom två månader efter det att revisorerna har avgivit sitt utlåtande. Styrelsen skall underrätta social- och hälsovårdsministeriet om kallelsen till bolagsstämman.

Har bolaget inte före utgången av den i 1 § 2 mom. angivna fristen eller förlängningen av denna uppfyllt de i 1 mom. nämnda fordringar som enligt 11 kap. ställs på verksamhetskapitalet eller det egna kapitalet, skall bolagsstämman besluta att bolaget skall träda i likvidation och upplösas. Fattar bolagsstämman inte detta beslut, skall ministeriet förordna att bolaget träder i likvidation och upplöses.

10 §

När ett försäkringsbolag har trätt i likvidation, har de som tagit livförsäkring, med undantag av sådana för högst tio år tagna tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, eller för längre tid än tio år gällande skadeförsäkring, för sin andel i premieansvaret gemensamt samma förmånsrätt till bolagets tillgångar som innehavare av handfången pant. Samma förmånsrätt har innehavare av sådan av annat försäkringsavtal än återförsäkringsav-

tal härflytande fordran för vilken ansvarigheten skall bokföras såsom ersättningsansvar, förutsatt att fordran, om den inte grundar sig på livförsäkring, med undantag av sådana för högst tio år tecknade tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, eller för längre tid än tio år gällande annan personförsäkring, har uppstått inom två månader från den dag då likvidationen började. Den förmånsrätt som stadgas i detta moment försämrar inte den rätt som tillkommer innehavare av handfången pant eller i egendom beviljad inteckning.

De tillgångar som avses i 10 kap. 3 § 2 mom. och 3 a § hör till ett särskilt administrationsbo. Till detta skall även utan dröjsmål överföras ett så stort belopp av bolagets övriga tillgångar, att administrationsboets tillgångar motsvarar den ansvarsskuld som avses i 1 mom. och de beräknade likvidationskostnaderna. Till det särskilda administrationsboet övergår de rättigheter och skyldighet för försäkringsgivarna som beror på livförsäkringar, med undantag av sådana för högst tio år tecknade tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, och på skadeförsäkringen som beviljats för längre tid än tio år, till dess att med försäkringarna har förfarits på det sätt som stadgas i 12—14 §§. Förslår tillgångarna inte till detta har fordringar som grundar sig på personförsäkring och personskada förmånsrätt framom andra fordringar.

14 §

Tillgångarna i ett livförsäkringsbolags särskilda administrationsbo skall före den delning av tillgångar som avses i 1 mom. först fördelas mellan fondförsäkringsbeståndet och det övriga försäkringsbeståndet. Fördelningen skall göras så att även skälighetssynpunkter beaktas.

20 §

Vad som stadgas i 1 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas, om ett bolag som trätt i likvidation på grund av att det inte längre uppfyller de krav som uppställs i 11 kap. 3, 5 eller 6 §, åter uppfyller sagda krav.

16 kap.

Fusion och överlåtelse av försäkringsbeståndet

5 a §

I de fall som stadgas genom förordning får ett försäkringsbolag med social- och hälsovårdsministeriets samtycke och på villkor fastställda av ministeriet helt eller delvis överlåta sitt försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller helt eller delvis överta ett utländskt försäkringsbolags försäkringsbestånd. Härvid skall i tillämpliga delar iakttas vad 1, 3 och 5 §§ stadgar om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller en del av det, om inte ministeriet beviljar undantag. Det överlåtande utländska försäkringsbolaget skall dock inte förpliktas att underrätta delägarna i bolaget om den kungörelse som avses i 3 § 2 mom.

18 kap.

Särskilda stadganden

3 §

Den som

1) bedriver försäkringsrörelse utan koncession eller i strid med stadgandena i 1 kap. 3 § 1 och 2 mom.; eller

skall, såframt gärningen ej är ringa, för olovligt bedrivande av försäkringsrörelse dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

5 §

Den som

6) försummar att i fall som avses i 1 kap. 3 § 4 mom. anhålla om social- och hälsovårdsministeriets tillstånd eller förvärvar aktier eller garantiandelar i strid med 3 kap. 2 a § 1 mom;

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbolagsförseelse dömas till böter.

6 a §

Utan hinder av stadganden i 6 § har social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till åklagar- och polismyndigheter för utredning av brott, till myndigheter som på annat ställe i lag berättigas att få ovan nämnda

uppgifter samt till andra stater myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet, om uppgifterna i dessa stater är sekretessbelagda.

6 b §

Utan hinder av 6 § skall ett försäkringsbolag, innan det slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligen besvär, utan dröjsmål efter det att affärstransaktion slutförts göra anmälan till social- och hälsovårdsministeriet, om det har anledning att betvivla det lagliga ursprunget hos de medel som används till de tjänster som försäkringsbolaget betts om. Den som anmälan gäller får inte underrättas om saken.

Försäkringsbolaget skall dessutom uppehålla och på begäran till ministeriet överlämna alla de tillgängliga uppgifter och handlingar som kan vara av betydelse då saken utreds.

Ministeriet skall informera den förundersökningsmyndighet som saken gäller, om ministeriet på basis av försäkringsbolagets anmälan eller de uppgifter som det fått i samband med tillsynsverksamheten anser att det finns grundad anledning att misstänka att försäkringsbolagets tjänster används eller planeras bli använda för att dölja eller utplåna den verkliga arten, det verkliga ursprunget eller den verkliga förvaringsplatsen för medel som åtkommit genom brott eller dispositioner eller rättigheter som gäller medlen.

Ministeriet har i det fall som avses i 3 mom. rätt att meddela försäkringsbolaget ett förordnande att under högst sju dagar avstå från att utföra transaktionen, om en sådan åtgärd behövs för förundersökningsåtgärderna.

För ministeriet, försäkringsbolaget eller för de personer som i god tro har vidtagit åtgärder på deras vägnar uppstår inte ansvar för den ekonomiska skada som eventuellt föranleds av åtgärderna enligt denna paragraf.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter som behövs för genomförande av EG-rådets direktiv om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för tvättning av pengar (91/308/EEG).

8 a §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att föreskriva att försäkringsbolag skall föra register över sina ombud och personer som handlar på dessas vägnar. Utfärdandet av intyg angående ombud och personer som handlar på

dessas vägnar kan genom ministeriets beslut helt eller delvis åläggas försäkringsbolagens centralorganisation, sedan denna har samtyckt därtill.

9 §

Social- och hälsovårdsministeriet kan i fråga om återförsäkring, koassuransförsäkring, rättskyddsförsäkring, turistassistans och utländsk direktförsäkring meddela av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet följande närmare föreskrifter samt bevilja av försäkringsrörelsens art eller det ovan nämnda avtalet föranledda undantag från stadgandena i denna lag.

10 §

Från denna lag kan genom förordning stadgas sådana undantag som föranleds av internationella avtal eller ömsesidiga avtal med främmande stater.

1. Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

2. På försäkringsbolag som före ikraftträdandet har beviljats koncession för bedrivande av försäkringsrörelse skall efter nämnda datum tillämpas denna lag, om inte annat följer av vad som stadgas nedan.

3. En koncessionsansökan som är anhängig när denna lag träder i kraft skall kompletteras enligt de krav som denna lag ställer.

4. Ett försäkringsbolag som är verksamt när denna lag träder i kraft har rätt att bedriva försäkringsrörelse i enlighet med den koncession som införts i social- och hälsovårdsministeriets koncessionsregister. Inom två år efter att denna lag trätt i kraft skall ministeriet dock i sitt koncessionsregister, på basis av försäkringsbolagets tidigare verksamhet och efter att ha hört bolaget anteckna de försäkringsklasser och klassgrupper i enlighet med vilka försäkringsbolaget får bedriva verksamhet efter att ha fått vetskap om anteckningen. Om det uppstår oenighet om koncessionens innebörd skall saken avgöras av statsrådet.

5. Bolaget skall på basis av den registeranteckning som nämns i 4 mom., inom två år efter att anteckningen gjorts ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för denna lagstadgade ändring av bolagsordningen och göra registreringsanmälan om ändringen

inom tre månader från ministeriets beslut om att fastställa bolagsordningen. Ministeriet får av särskilda skäl förlänga de i detta moment nämnda fristerna med högst sex månader.

6. Ett försäkringsbolag som när denna lag träder i kraft har koncession att bedriva livförsäkringsrörelse får på grundval av denna koncession inom tre år från det denna lag trätt i kraft börja bedriva fondförsäkringsrörelse, förutsatt att social- och hälsovårdsministeriet har godkänt den verksamhetsplan som bolaget har insänt, att ministeriet på ansökan har fastställt grunderna för försäkringen och att den ändring av bolagsordningen som på bolagets ansökan har fastställts av ministeriet har registrerats.

7. Utan hinder av 1 kap. 3 § 4 mom. får ett eller flera försäkringsbolag eller försäkringsbolag och försäkringsföreningar tillsammans alljämt äga de aktier eller andelar som de lagligen fick äga innan denna lag trädde i kraft. Om det antal aktier eller andelar som ett eller flera försäkringsbolag eller försäkringsbolag eller försäkringsföreningar äger tillsammans eller deras i lagen angivna bestämmanderätt när lagen träder i kraft överstiger den lagstadgade övre gränsen, får försäkringsbolagets, försäkringsbolagens eller försäkringsbolagens och försäkringsföreningarnas gemensamma andel av aktierna, andelarna eller bestämmanderätten i den sammanslutning som innehavet hänför sig till inte stiga från det den var när lagen trädde i kraft. Om försäkringsbolagets, försäkringsbolagens eller försäkringsbolagens och försäkringsföreningarnas gemensamma andel har minskat efter lagens ikraftträdande men alljämt överstiger den lagstadgade övre gränsen, får andelen inte längre stiga från detta lägre belopp. Social- och hälsovårdsministeriet kan på ansökan bevilja undantag från vad som stadgas i detta moment.

8. Vad som i 2 kap. 5 § 1 mom. i denna lag stadgas om grundkapitalets minimibelopp skall inte tillämpas på försäkringsbolag som registrerats före ikraftträdandet. Grundkapitalet får dock inte genom bolagsstämmans beslut sänkas under det angivna beloppet.

9. Om det i bolagsordningen för ett försäkringsbolag som registrerats innan denna lag trätt i kraft ingår bestämmelser som står i strid med denna lag, skall i stället för dem iaktas stadgandena i denna lag.

Om bolagsordningen för ett försäkringsbolag som registrerats innan denna lag trätt i kraft enligt denna lag är bristfällig eller innehåller stadganden som strider mot denna lag, skall bolagets styrelse för bolagsstämman föreslå att bolagsordningen ändras i överensstämmelse med denna lag. För ändringar i bolagsordningen skall inom två år från det denna lag trätt i kraft ansökas om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse och om dem skall göras anmälan för registrering inom tre månader från ministeriets beslut.

10. Efter ikraftträdandet skall denna lag iaktas vid val av styrelsemedlemmar och verkställande direktör. En styrelsemedlem som före ikraftträdandet har valts för obestämd tid kan kvarstå i uppdraget till dess att nyval har förrättats, dock högst i fyra år efter att lagen trätt i kraft.

11. En revisor som utsetts före ikraftträdandet får trots att han enligt denna lag inte skulle få sköta uppdraget kvarstå i detta till dess att nyval har förrättats, dock högst till den 1 januari 1997.

12. Även om det med stöd av denna lag inte längre är möjligt att fastställa grunder för försäkring, gäller fortfarande grunder som fastställts innan denna lag trätt i kraft, och vid ändring av dem skall iaktas denna lags stadganden om ändring av grunderna.

13. Sådana bestämmelser i ett försäkringsbolags bolagsordning samt anteckningar som tillåter utlänningarnas ägande i aktie- eller garantiandelsbok, aktieägar- eller garantiandels-ägarförteckningar, aktie- eller garantiandelsbrev, interimbevis, i talonger som hör till aktier eller garantiandelar samt i vänteförteckningar och på emissionkonton och som baserar sig på 3 a kap. vilket upphävs genom denna lag blir ogiltiga när denna lag träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 3 § lagen om pension för arbetstagare**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § 2 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61) som följer:

3 §

 Försäkringsbolag, pensionskassor och pensionsstiftelser som bedriver verksamhet som avses i denna lag benämns nedan pensionsanstalter. Försäkringsbolag skall för denna verksamhet inneha av statsrådet beviljad särskild koncession. Ett sådant försäkringsbolag får inte bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i denna lag och lagen om pension för företagare samt med den direkt förknippad återförsäkring. Pensionsanstalternas gemensamma ärenden skall i enlighet med vad som stadgas nedan handhas av en pensionsskyddscentral.

 Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt varom stadgas genom förordning.

Ett sådant försäkringsbolag som avses i 3 § 2 mom. och som är verksamt när denna lag

träder i kraft, skall anpassa sin verksamhet till denna lag inom två år efter ikraftträdandet. Bolaget skall före utgången av denna tid ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för den ändring av bolagsordningen som lagen förutsätter och göra en registreringsanmälan om ändringen inom tre månader efter att ministeriet givit sitt beslut. Ministeriet har rätt att av särskilda skäl förlänga de i detta moment nämnda fristerna med högst sex månader.

Om bolaget inte rättar sig efter vad som stadgas i 2 mom. förfaller en sådan särskild koncession som har beviljats bolaget enligt 3 § 2 mom. i denna lag.

I försäkringsbolagens koncessionsregister skall beträffande de försäkringsbolag som avses i 2 mom. göras en anteckning om att verksamheten begränsats på det sätt som stadgas i 3 § 2 mom. eller att den särskilda koncessionen har förfallit.

3.

L a g
om ändring av 5 § patientskadelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 5 § 1 mom. patientskadelagen av den 25 juli 1986 (585/86) som följer:

5 §
Försäkringsgivare

försäkringsbolag, som har koncession för ansvarsförsäkringsrörelse i Finland.

I denna lag nämnd försäkring kan beviljas av ett sådant i lagen om försäkringsbolag (1062/79) eller lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland (635/89) nämnt

-----
Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt varom stadgas genom förordning.

Helsingfors den 18 december 1992

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Social- och hälsovårdsminister *Jorma Huuhtanen*

1.

Lag**om ändring av lagen om försäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen den 28 december 1979 om försäkringsbolag (1062/79) 2 kap. 5 § 3 mom., 3 a kap., 9 kap. 2 § och 4 § 1 mom. 1 punkten, 10 kap. 6 §, 13 kap. 1 § samt 18 kap. 4 § 6 punkten och 5 § 9 punkten,

av dessa lagrum 2 kap. 5 § 3 mom. sådant det lyder i lag av den 7 april 1989 (318/89), 3 a kap. sådant det lyder ändrat genom lagar av den 30 juni 1989 och den 17 maj 1991 (632/89 och 837/91), 18 kap. 4 § 6 punkten sådan den lyder i nämnda lag av den 30 juni 1989 och 5 § 9 punkten i kapitlet sådan den lyder i lag av den 24 augusti 1990 (812/90),

ändras 1 kap. 3 §, 2 kap. 1 §, 2 § 1 och 3 mom., 4 § 1 mom. 3 punkten och 5 § 1 mom., 3 kap. 2 a och 2 b §§, 7 kap. 1 § 2 och 3 mom., 2 §, 3 § 1 och 2 mom., 4 § 3 och 4 mom. och 7 § 2 mom., 8 kap. 2 § och 12 § 1 mom., 9 kap. 1 § 4 mom, 3 §, 4 § 1 mom 2 punkten och 6 § 3 mom., 10 kap. 3 och 5 §§ och 7 § 1 mom., 11 kap., 12 kap. 4 § 2 mom. och 5 § 1 mom., det inledande stycket i 13 kap. 2 § 1 mom. och 7 §, 14 kap. 4 § 1 mom., 5 § 2 och 3 mom. och 8 § 1 och 3 mom., 15 kap. 1 § 2 mom., 2 § 1, 2 och 4 mom., 10 § 1 och 2 mom. och 20 § 2 mom. samt 18 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten, 5 § 6 punkten och 9 § 2 mom.,

av dessa lagrum 1 kap. 3 § sådan den lyder delvis ändrad genom lag av den 27 mars 1987 (328/87), 2 kap. 1 § och 8 kap. 2 § sådana de lyder i nämnda lag av den 30 juni 1989, 2 kap. 2 § 1 och 3 mom. och 5 § 1 mom. sådana de lyder i nämnda lag av den 7 april 1989 samt 3 kap. 2 a och 2 b §§, 14 kap. 5 § 3 mom. och 18 kap. 5 § 6 punkten sådana de lyder i lag av den 5 april 1991 (632/91), samt

fogas till 1 kap. en ny 3 a §, till 2 kap. 2 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 7 april 1989, ett nytt 5 mom. samt till kapitlet en ny 5 a §, till 3 kap. en ny 2 c §, till 7 kap. 1 § ett nytt 4 mom., till kapitlet en ny 3 a § samt till kapitlets 4 § ett nytt 4 mom., varvid den ändrad 4 mom. blir 5 mom, till 10 kap. en ny 3 a §, till 12 kap. en ny 6 §, till 13 kap. en ny 8 §, till 14 kap. 5 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 5 april 1991, nya 4—6 mom. samt till kapitlet en ny 5 a §, till 15 kap. 14 § ett nytt 2 mom., varvid nuvarande 2 och 3 mom. blir 3 och 4 mom., till 16 kap. en ny 5 a § samt till 18 kap. nya 6 a, 6 b, 8 a och 10 §§ som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna stadganden

3 §

Ett försäkringsbolag får icke bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse, ej heller försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse annan försäkringsrörelse än personförsäkring och återförsäkring i fråga om denna.

3 §

Ett försäkringsbolag får *inte* bedriva annan rörelse än försäkringsrörelse.

Ett försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse (*livförsäkringsbolag*) får *inte* bedriva annan försäkringsrörelse än *livförsäkring* och

Gällande lydelse

Ett försäkringsbolag får inte utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd äga en större del av aktiekapitalet i ett aktiebolag, som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, än ett belopp som motsvarar 20 procent av bolagets aktiekapital och röstetalet för alla aktier, om bolagets verksamhet inte kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen och vara ändamålsenlig för denna eller bolaget inte utgör ett bostads- eller fastighetsföretag. Vad som ovan sägs om ett aktiebolags aktier och det röstetal de medför tillämpas även på motsvarande bestämmanderätt i andra företag. Har försäkringsbolaget mera än hälften av det röstetal som aktierna medför i sådant aktiebolag eller motsvarande bestämmanderätt i sådant annat företag, som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, används om nämnda aktiebolag eller företag i denna lag benämningen sidobolag.

Hör ett försäkringsbolag till en försäkringsbolagskoncern, beaktas även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av de övriga bolagen inom koncernen, när den begränsning som stadgas i 2 mom. tillämpas på försäkringsbolaget. På motsvarande sätt beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av försäkringsbolagets sidobolag eller av en pensionsstiftelse som grundats av försäkringsbolaget, av ett bolag som hör till försäkringsbolags-

Föreslagen lydelse

återförsäkring av livförsäkring. Ett försäkringsbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse (skadeförsäkringsbolag) får inte bedriva annan försäkringsrörelse än skadeförsäkring.

Med livförsäkring avses verksamhet som hör till livförsäkringsklasserna 1—4 i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar angående rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse (79/267/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga IX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet). Med skadeförsäkring avses verksamhet som hör till skadeförsäkringsklasserna i EG-rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva verksamhet med annan direkt försäkring än livförsäkring (73/239/EEG), till vilket det hänvisas i bilaga IX till EES-avtalet samt återförsäkring. Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om försäkringsklasserna.

Ett försäkringsbolag får inte ensamt eller tillsammans med andra försäkringsbolag eller försäkringsföreningar utan social- och hälsovårdsministeriets tillstånd inneha aktiemajoriteten eller majoriteten av röstetalet för samtliga aktier i ett aktiebolag som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, om bolagets verksamhet inte kan anses ansluta sig till försäkringsrörelsen och vara ändamålsenlig för denna eller om bolaget inte är ett bostads- eller fastighetsbolag. Vad som ovan stadgas om aktiemajoriteten och röstetalet för aktier i ett aktiebolag tillämpas även på motsvarande bestämmanderätt i en annan sammanslutning. Har försäkringsbolaget mer än hälften av det röstetal som aktierna medför i ett sådant aktiebolag eller motsvarande bestämmanderätt i en sådan annan sammanslutning som bedriver annan rörelse än försäkringsrörelse, används om nämnda aktiebolag eller sammanslutning i denna lag benämningen sidobolag.

Hör ett försäkringsbolag till en försäkringsbolagskoncern, beaktas även de aktier och den bestämmanderätt som innehas av de övriga bolagen inom koncernen, när den begränsning som stadgas i 4 mom. tillämpas på försäkringsbolaget. På motsvarande sätt beaktas de aktier och den bestämmanderätt som innehas av försäkringsbolagets sidobolag eller av en pensionsstiftelse eller som finns i samband med försäkrings-

Gällande lydelse

koncernen eller försäkringsbolagets sidobolag. *Har försäkringsbolaget i betydande omfattning gemensam ledning och administration med ett annat försäkringsbolag och är verksamheten dessutom gemensamt ordnad för bolagen, kan social- och hälsovårdsministeriet bestämma att även de aktier och den bestämmanderätt som det andra försäkringsbolaget innehar i andra företag skall beaktas när den begränsning som stadgas i 2 mom. tillämpas på försäkringsbolaget.*

Föreslagen lydelse

bolaget, ett bolag som hör till försäkringsbolagskoncernen eller försäkringsbolagets sidobolag.

3 a §

Vad denna lag stadgar om livförsäkring och försäkringsbolag som bedriver livförsäkringsrörelse gäller även lagstadgad pensionsförsäkring och försäkringsbolag som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse.

2 kap.

Försäkringsbolags bildande

1 §

Ett försäkringsbolags stiftare skall vara en i Finland bosatt finsk medborgare eller en finsk sammanslutning eller stiftelse. Ett öppet bolag eller ett kommanditbolag kan vara stiftare förutsatt att de bolagsmän som personligen svarar för bolagets förpliktelser är i Finland bosatta finska medborgare. Med tillstånd av social- och hälsovårdsministeriet kan även andra personer, sammanslutningar och stiftelser vara stiftare.

Den som är omyndig eller i konkurs eller som har meddelats näringsförbud kan inte vara stiftare.

2 §

För det försäkringsbolag som skall bildas skall hos statsrådet ansökas om koncession.

1 §

Ett försäkringsbolag kan bildas av en eller flera fysiska eller juridiska personer (stiftare).

Minst hälften av stiftarna skall ha sin bostadsort, eller om det är fråga om juridiska personer, sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet medger undantag.

En juridisk person har sin hemort inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om den har bildats enligt lagstiftningen i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om den har sin stadgeenliga hemort, sin centralförvaltning eller sin huvudsakliga verksamhet i en stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Den som är omyndig, försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud kan inte vara stiftare.

2 §

För det försäkringsbolag som skall bildas skall hos statsrådet ansökas om koncession.

Gällande lydelse

Till ansökningen skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten (*verksamhetsplan*).

 Ett försäkringsbolag skall hos statsrådet ansöka om utvidgning av koncessionen, om bolaget ämnar bedriva försäkringsrörelse som inte nämns i den gällande koncessionen. Till ansökningen skall fogas en verksamhetsplan.

Föreslagen lydelse

Koncession beviljas för bestämda försäkringsklasser och klassgrupper. Koncessionen kan på sökandens begäran begränsas till att gälla endast en del av en försäkringsklass eller en del av finska statens territorium. Till ansökningen skall fogas en plan för den tilltänkta verksamheten (verksamhetsplan). Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om verksamhetsplanen.

 Ett försäkringsbolag skall hos statsrådet ansöka om utvidgning av koncessionen, om bolaget ämnar bedriva försäkringsrörelse som inte nämns i den gällande koncessionen. Till ansökningen skall fogas den verksamhetsplan som nämns i 1 mom.

Om ett försäkringsbolag har för avsikt att fritt tillhandahålla försäkringstjänster i någon annan stat som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, skall bolaget innan verksamheten inleds göra anmälan om detta till social- och hälsovårdsministeriet och till anmälan foga den verksamhetsplan som nämns i 1 mom.

4 §

I försäkringsbolags bolagsordning skall nämnas:

-----
 3) bolagets verksamhetsområde och de försäkringsgrenar verksamheten är avsedd att omfatta;

-----
 3) bolagets verksamhetsområde samt de försäkringsklasser och klassgrupper som verksamheten är avsedd att omfatta;
 -----

5 §

Koncession skall beviljas, om inte den planerade försäkringsrörelsen bedöms äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garanti-kapital och grundfond sammanlagt (*grundkapital*) uppgår till minst följande belopp:

1) vid bedrivande av livförsäkringsrörelse 12 000 000 mark,

2) vid bedrivande av kredit-, ansvars- eller avbrottsförsäkringsrörelse 12 000 000 mark,

3) vid bedrivande av brand- eller sjöförsäkringsrörelse 10 000 000 mark och

4) vid bedrivande av annan försäkringsrörelse 6 000 000 mark.

5 §

Koncession skall beviljas, om inte den planerade försäkringsrörelsen bedöms äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet och om försäkringsbolagets aktiekapital eller garanti-kapital och grundfond sammanlagt (*grundkapital*) uppgår till minst följande belopp:

1) vid bedrivande av lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse 30 000 000 mark,

2) vid bedrivande av annan livförsäkringsrörelse än sådan som avses i 1 punkten 14 000 000 mark,

3) vid bedrivande av till skadeförsäkringsklasserna 10—16 hörande skadeförsäkringsrörelse 14 000 000 mark samt

4) vid bedrivande av annan försäkringsrörelse 7 000 000 mark.

Gällande lydelse

Koncessionen kan av särskilda skäl begränsas till att gälla en viss försäkringsgren, en viss kundgrupp eller ett visst geografiskt område. Då saken prövas skall arten och omfattningen av den tilltänkta försäkringsrörelsen samt dess inverkan på utvecklingen av försäkringsväsendet beaktas.

Föreslagen lydelse

(3 mom. upphävs.)

5 a §

Statsrådet skall inom sex månader efter att ansökningsen anhängiggjorts och de för avgörandet av ärendet behövliga handlingarna och utredningarna ingivits besluta om koncession skall beviljas eller förvägras.

Om ett beslut inte har givits inom den i 1 mom. utsatta tiden, kan sökanden anföra besvär. Besvären anses då gälla ett avslagsbeslut med anledning av ansökan. Besvär kan anföras tills ett beslut med anledning av ansökan har givits. Statsrådet skall underrätta besvärinstansen om att beslutet har givits. I fråga om anförande och behandling av besvär som avses i detta moment gäller i övrigt i tillämpliga delar lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50).

3 kap.

Delägarskap i försäkringsbolag

2 a §

Den som ämnar förvärva aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag skall anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet, om han på grund av förvärvet kommer att inneha sammanlagt mer än en tiondedel, en femtedel, en tredjedel eller hälften av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför. I anmälan skall ges tillräckliga uppgifter om anmälaren och det tilltänka förvärvet, om anmälarens ekonomiska ställning och tidigare innehav i försäkringsbolaget samt om de avtals- och finansieringsarrangemang som gäller aktierna eller garantiandelarna. Anmälaren skall på begäran av ministeriet ge de tilläggsupplysningar som ministeriet kräver.

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efter att den anmälan som avses i 1 mom. jämte behövliga uppgifter har inlämnats till ministeriet förbjuda aktie- eller garantiandelsförvärvet, om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet.

2 a §

Den som direkt eller indirekt ämnar förvärva aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag skall anmäla detta till social- och hälsovårdsministeriet, om han på grund av förvärvet kommer att inneha sammanlagt mer än en tiondedel, en femtedel, en tredjedel eller hälften av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför. I anmälan skall ges tillräckliga uppgifter om anmälaren och det tilltänkta förvärvet, om anmälarens ekonomiska ställning och tidigare innehav i försäkringsbolaget samt om de avtals- och finansieringsarrangemang som gäller aktierna eller garantiandelarna. Anmälaren skall på begäran av ministeriet ge de tilläggsupplysningar som ministeriet kräver.

(Se 2 c § 1 mom.)

Gällande lydelse

Ministeriet har rätt att för innehavet ställa de villkor som ministeriet anser nödvändiga för tryggnad av sund utveckling av försäkringsväsendet.

Om en anmälare som avses i 1 mom. är ett aktiebolag eller ett därmed jämförbart utländskt bolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag, beaktas vid tillämpningen av de gränser för innehav om vilka stadgas i momentet även innehaven hos andra bolag som hör till samma koncern som detta bolag och likaså innehaven hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som har grundats av dessa bolag eller som finns i samband med dem. Vid tillämpningen av denna paragraf jämställs med en koncern de som sinsemellan står i ett sådant ekonomiskt beroendeförhållande som kan jämföras med en koncern. Om anmälaren är ett annat försäkringsbolag och detta bolag hör till en av social- och hälsovårdsministeriet bestämd samarbetsgrupp som avses i 1 kap. 3 § 3 mom., beaktas vid tillämpning av gränserna för innehav även innehaven hos de andra bolag som hör till samarbetsgruppen.

2 b §

Den som har förvärvat aktier eller garantiandelar i strid med 2 a § har inte i försäkringsbolaget andra rättigheter som grundar sig på dem än rätt till vinst. Ett dylikt förvärv får inte införas i försäkringsbolagets aktie- eller garantiebok och inte heller i aktieägar- eller garantiebok.

Föreslagen lydelse

En anmälan som avses i 1 mom. skall göras också i det fall att det i innehavet ingående antalet aktier eller garantiandelar i försäkringsbolaget sjunker under någon av de gränser för innehav som nämns i 1 mom.

Om en anmälare som avses i 1 mom. är ett aktiebolag eller ett därmed jämförbart utländskt bolag eller ett ömsesidigt försäkringsbolag, beaktas vid tillämpningen av de gränser för innehav om vilka stadgas i momentet även innehaven hos andra bolag som hör till samma koncern som detta bolag och likaså innehaven hos en pensionsstiftelse eller pensionskassa som har grundats av dessa bolag eller som verkar i samband med dem. Vid tillämpningen av denna paragraf jämställs med en koncern de som sinsemellan står i ett sådant beroendeförhållande som kan jämföras med en koncern.

2 b §

(Se 2 c § 3 mom.)

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att av den som av ett försäkringsbolags aktier eller garantiandelar äger ett antal som utgör mer än en tiondedel av försäkringsbolagets aktie- eller garantikapital eller av det röstetal som alla aktier eller garantiandelar medför få de uppgifter som behövs för övervakningen av försäkringsbolagets solvens.

2 c §

Social- och hälsovårdsministeriet kan inom tre månader efter det att den anmälan som avses i 2 a § 1 mom. jämte behövliga utredningar har inlämnats till ministeriet förbjuda

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

aktie- eller garantiandelsförvärvet, om innehavet anses äventyra en sund utveckling av försäkringsväsendet. Ministeriet har rätt att för innehavet ställa de villkor som ministeriet anser nödvändiga för tryggande av en sund utveckling av försäkringsväsendet.

Anses det efter ett förvärv av aktier eller garantiandelar att ett innehav som överskrider någon av de gränser som stadgas i 2 a § 1 mom. äventyrar de försäkrade förmånerna, kan social- och hälsovårdsministeriet förbjuda innehavaren av aktier eller garantiandelar att utöva rösträtt i försäkringsbolaget.

Den som i strid med 2 a § 1 mom. har underlåtit att göra anmälan enligt nämnda moment eller som har förvärvat aktier eller garantiandelar i strid med social- och hälsovårdsministeriets förbud, har i fråga om dessa aktier eller garantiandelar inte några andra rättigheter i försäkringsbolaget än rätt till vinst. Ett dylikt förvärv får inte införas i försäkringsbolagets aktie- eller garantiandelsbok och inte heller i aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningen.

3 a kap.

Utlänningars rätt att äga aktier och garantiandelar samt att utöva beslutanderätt i försäkringsbolag

1 §

Med utlänningar avses i denna lag personer som inte är finska medborgare, utländska bolag, andelslag, föreningar och andra sammanslutningar, utländska stiftelser och anstalter samt sammanslutningar som nämns i 2 § lagen om utlänningars samt vissa sammanslutningars rätt att äga och besitta fast egendom och aktier.

(3 a kap. upphävs)

2 §

En utlänning har rätt att äga aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag endast om en bestämmelse som tillåter detta har intagits i bolagsordningen. I bolagsordningen skall härvis bestämmas att en utlänning får äga endast sådana aktier eller garantiandelar som har försetts med en påskrift om att de kan överlåtas till en utlänning. Dessutom skall det bestämmas att de aktier eller garantiandelar som är i utländsk ägo inte får överstiga två femtedelar av försäkringsbolagets aktie- eller garantiandelskapital. De aktier eller garantiandelar som är försedda med påskrift får medföra högst samma rättighe-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ter som de aktier eller garantiandelar som saknar påskrift.

Med stöd av aktier eller garantiandelar som är i utlänningars ägo får vid bolagsstämma utövas rösträtt med högst en fjärdedel av det röstetal för vilket vid stämman kan utövas rösträtt med stöd av de övriga aktierna eller garantiandelarna. Utländska försäkringstagare som är delägare i ett omsesidigt försäkringsbolag får likaså vid bolagsstämma rösta med högst en fjärdedel av det röstetal som de finska försäkringstagarna kan använda vid stämman. Förutsätts det i ett försäkringsaktiebolag för att ett beslut av dess bolagsstämma skall vara giltigt att beslutet har biträtts av aktieägare som har en bestämd andel av de vid stämman företrädde aktierna, skall de aktier som är i utlänningars ägo beaktas till högst en fjärdedel av de vid stämman företrädde övriga aktiernas antal. Detta moment gäller inte ett försäkringsbolag, om statsrådet har givit i 3 § nämnt tillstånd till överlåtelse av aktier eller garantiandelar i bolaget.

3 §

Statsrådet kan utan hinder av 2 § meddela ett försäkringsbolag eller, om bolaget inte ännu har bildats, dess stiftare tillstånd till att en aktie eller garantiandel i bolaget vilken saknar påskrift som tillåter överlåtelse till utlänning får överlätas till en utlänning. Över ansökan om tillstånd skall utlåtande begäras av Finlands Bank. Statsrådet har rätt att till tillståndet foga de villkor som statsrådet anser att allmän fördel kräver.

På det försäkringsbolag som har fått tillståndet tillämpas vad lagen om utlänningars samt vissa sammanslutningars rätt att äga och besitta fast egendom och aktier (219/39) stadgar om utländsk sammanslutning. Anteckning om detta skall göras i handelsregistret.

4 §

Ett försäkringsbolags styrelse skall se till att till utlänningar inte utges sådana aktier, garantiandelar, interimisbevis eller talonger som utlänningar inte får äga enligt denna lag.

5 §

Om den påskrift som nämns i 2 § 1 mom. skall anteckning göras i aktieboken. Aktiebrev, interimisbevis och talonger som hör till aktien skall förses med påskriften. I fråga om garan-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

tiandelar skall motsvarande anteckning göras i garantiandelsboken samt på garantiandelsbrev, interimisbevis och talonger.

Har aktierna eller garantiandelarna överförts till värdeandelssystemet, skall anteckning enligt 1 mom. göras på det emissionskonto som nämns i 27 § lagen om värdeandelssystemet (826/91).

6 §

Överlåtelse av en aktie eller garantiandel, ett interimisbevis eller en talong till en utlänning i strid med denna lag är ogiltig.

7 §

En utlänning har utan hinder av 2 § rätt att äga sådana aktier eller garantiandelar i ett försäkringsbolag som han har fått genom arv eller testamente eller med stöd av giftorätt.

Den som har förlorat sitt finska medborgarskap får alltjämt äga de aktier eller garantiandelar utan påskrift i ett försäkringsbolag som han ägde innan han förlorade sitt medborgarskap.

8 §

En utlänning har vid ökning av ett försäkringsbolags aktiekapital utan hinder av 2 § rätt att, i förhållande till sitt tidigare innehav av motsvarande aktier i bolaget, teckna nya aktier som inte har försetts med den påskrift som nämns i 2 § 1 mom.

Vad 1 mom. stadgar om ökning av aktiekapital skall på motsvarande sätt tillämpas på ökning av garantikapital.

9 §

En utlänning får inte införas såsom aktieägare i ett försäkringsbolags aktiebok och aktieägarförteckning och får inte utöva de rättigheter som tillkommer aktieägare i bolaget, om hans innehav inte stämmer överens med denna lag.

Vad 1 mom. stadgar om aktier skall på motsvarande sätt tillämpas på garantiandelar.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap.

Bolagets ledning

1 §

Styrelsen väljes av bolagsstämman. Om val av styrelse, då bolaget har ett förvaltningsråd, stadgas i 7 § 3 mom.

I bolagsordningen kan bestämmas, att styrelsemedlemmarna kan väljas för en obestämd tid.

2 §

Försäkringsbolag skall ha en verkställande direktör. Verkställande direktören utses av styrelsen eller, om i bolagsordningen så bestämmes, av förvaltningsrådet eller bolagsstämman.

3 §

Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara i Finland bosatta finska medborgare. Social- och hälsovårdsministeriet kan bevilja undantag beträffande styrelsemedlems boningsort eller nationalitet. Undantag kan beviljas att gälla högst en tredjedel av styrelsemedlemmarna.

Den som är omyndig eller i konkurs får icke vara styrelsemedlem eller verkställande direktör.

Styrelsen väljs av bolagsstämman. I bolagsordningen kan det bestämmas att någon eller några av styrelsens medlemmar, dock mindre än halva antalet, tillsätts i annan ordning. Om val av styrelse i de fall då bolaget har ett förvaltningsråd stadgas i 7 § 3 mom.

Mandatperioden för en medlem i styrelsen skall bestämmas i bolagsordningen. Mandatperioden skall utgå senast under den fjärde räkenskapsperioden efter valet, antingen vid avslutandet av den bolagsstämma där nyval förrättas eller vid utgången av räkenskapsperioden.

Vad denna lag stadgar om styrelsemedlem skall på motsvarande sätt tillämpas på suppleanterna.

2 §

Ett försäkringsbolag skall ha en verkställande direktör. Verkställande direktören utses av styrelsen eller, om så bestäms i bolagsordningen, av förvaltningsrådet.

Vad denna lag stadgar om verkställande direktör tillämpas på motsvarande sätt på hans suppleant (vice verkställande direktör).

3 §

Minst hälften av styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara bosatta inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag. Vad som i detta moment stadgas om styrelsemedlem skall på motsvarande sätt tillämpas på medlemmarna av förvaltningsrådet.

Styrelsemedlemmarna och verkställande direktören skall vara väl ansedda och de skall ha sådan allmän kändedom om försäkringsverksamhet som kan anses vara behövlig med beaktande av arten och omfattningen av försäkringsbolagets verksamhet. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktör.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3 a §

Den som är verkställande direktör eller vice verkställande direktör för ett försäkringsbolag får inte vara verkställande direktör eller vice verkställande direktör för ett kreditinstitut som hör till samma koncern som försäkringsbolaget.

Majoriteten av medlemmarna och suppleanterna i ett försäkringsbolags styrelse skall bestå av personer som inte är medlemmar eller suppleanter i ett sådant kreditinstituts styrelse som avses i 1 mom. och inte heller verkställande direktör eller vice verkställande direktör för ett sådant kreditinstitut, om inte social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag för försäkringsbolagets styrelsemedlemmar eller dessas suppleanter.

4 §

Har försäkringsbolag icke i handelsregistret antecknad behörig styrelse, skall ministeriet sammankalla bolagsstämman eller, om styrelsen utses av förvaltningsrådet, detta att utse styrelse. Har bolaget icke i handelsregistret antecknad verkställande direktör, skall ministeriet sammankalla styrelsen eller, om verkställande direktören utses av förvaltningsrådet eller bolagsstämman, förvaltningsrådet eller bolagsstämman att utse verkställande direktör. Väljes icke styrelse eller verkställande direktör eller anmäles icke detta utan dröjsmål till handelsregistret, skall ministeriet förordna en eller flera sysloman att handha bolagets angelägenheter till dess styrelse eller verkställande direktör blivit vald och antecknad i registret.

Har ett försäkringsbolag *inte* en i handelsregistret antecknad behörig styrelse, skall ministeriet sammankalla bolagsstämman eller, om styrelsen *skall* utses av förvaltningsrådet, detta att utse en styrelse. Har bolaget *inte* en i handelsregistret antecknad verkställande direktör, skall ministeriet sammankalla styrelsen eller, om verkställande direktören *skall* utses av förvaltningsrådet, detta för att utse en verkställande direktör. *Väljs inte någon* styrelse eller verkställande direktör eller *anmäls inte* detta utan dröjsmål till handelsregistret, skall ministeriet förordna en eller flera sysloman att handha bolagets angelägenheter till dess *styrelsen* eller verkställande *direktören* blivit vald och antecknad i registret.

Har ett försäkringsbolag *inte* en i handelsregistret antecknad behörig styrelse därför att en styrelsemedlem som enligt bolagsordningen skall tillsättas i annan ordning än genom bolagsstämman eller förvaltningsrådets beslut *inte* har blivit utsedd, skall social- och hälsovårdsministeriet förordna en eller flera sysloman såsom ställföreträdare för honom att handha bolagets angelägenheter till dess styrelsemedlemmen blivit vald och antecknad i registret.

Om ministeriet icke redan har vidtagit erforderliga åtgärder, får i fall som avses i 3 mom. ansökan till ministeriet göras av styrelsemedlem, verkställande direktören, delägare, borgenär eller annan vars rätt kan vara beroende av att bolaget har en behörig styrelse eller verkställande direktör.

Om ministeriet *inte* redan har vidtagit behövliga åtgärder, får i de fall som avses i 3 eller 4 mom. ansökan till ministeriet göras av en styrelsemedlem, verkställande direktören, en delägare, borgenär eller *någon* annan vars rätt kan vara beroende av att bolaget har en behörig styrelse och verkställande direktör.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Förvaltningsrådet väljes av bolagsstämman.

Förvaltningsrådet väljs av bolagsstämman. *I bolagsordningen kan dock bestämmas att någon eller några av förvaltningsrådets medlemmar, dock mindre än halva antalet, tillsätts i annan ordning. Vad som i 1 § 3 och 4 mom. samt 4 § stadgas om styrelsemedlemmar och suppleanter tillämpas på motsvarande sätt på förvaltningsrådets medlemmar och suppleanter.*

8 kap.

Bolagsstämma

2 §

I ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning kan bestämmas att beslutanderätten vid dess bolagsstämma i stället för av delägare skall utövas av representanter som delägarna har utsett bland sig. *Minst fyra femtedelar av representanterna skall vara finska medborgare. Vid bolagsstämma får utlänningarna rösta med högst en fjärdedel av det röstetal som de finska representanterna kan använda vid stämman.* I fråga om representanter gäller i övrigt vad denna lag stadgar om delägare. Representanternas rätt att delta i stämma får dock inte i bolagsordningen begränsas på det sätt som stadgas i 1 § 3 mom.

2 §

I ett ömsesidigt försäkringsbolags bolagsordning kan bestämmas att beslutanderätten vid dess bolagsstämma i stället för av delägare skall utövas av representanter som delägarna har utsett bland sig. I fråga om representanter gäller i övrigt vad denna lag stadgar om delägare. Representanternas rätt att delta i en stämma får dock inte i bolagsordningen begränsas på det sätt som stadgas i 1 § 3 mom.

12 §

Har aktieägare genom att deltaga i bolagsstämmobeslut som strider mot 9 kap. 16 § lagen om aktiebolag eller på annat sätt uppsåtligen missbrukat sitt inflytande i bolaget, kan domstolen, om synnerligen vägande skäl därtill föreligger, på talan av annan aktieägare och efter att ha hört social- och hälsovårdsministeriet, ålägga bolaget att inom utsatt tid inlösa kärandens aktier. Inlösen kan åläggas endast om bolaget efter inlösningen uppfyller kraven i 11 kap. 1 §.

12 §

Har en aktieägare genom att deltaga i ett bolagsstämmobeslut som strider mot 9 kap. 16 § lagen om aktiebolag eller på annat sätt uppsåtligen missbrukat sitt inflytande i *försäkringsbolaget*, kan domstolen, om synnerligen vägande skäl därtill föreligger, på talan av en annan aktieägare och efter att ha hört social- och hälsovårdsministeriet ålägga bolaget att inom utsatt tid inlösa kärandens aktier. Inlösen kan åläggas endast om bolaget efter inlösningen uppfyller kraven i 11 kap.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

Revision och särskild granskning

1 §

Bolagsstämman skall utse en revisor att såsom övervakningsrevisor ombesörja att bolagets bokföring och förvaltning effektivt övervakas under räkenskapsperioden. Övervakningsrevisor skall ha i 3 § stadgad kompetens.

Bolagsstämman skall utse en revisor att såsom övervakningsrevisor *sörja för* att bolagets bokföring och förvaltning *övervakas effektivt* under räkenskapsperioden. Övervakningsrevisorn skall *vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor*.

2 §

Revisor skall vara i Finland bosatt finsk medborgare, om ej social- och hälsovårdsministeriet beviljar undantag, eller i 3 § mom. avsett samfund. Över hälften av revisorerna skall vara i Finland bosatta finska medborgare. Den som är omyndig eller i konkurs kan icke vara revisor.

Revisor skall ha den insikt i och erfarenhet av allmän redovisning och ekonomiska förhållanden, som med beaktande av arten och omfånget av bolagets verksamhet erfordras för uppdraget.

Till revisor kan utses av Centralhandelskammaren godkänt revisionssamfund. Vad i detta kapitel är sagt om revisor, godkänd av Centralhandelskammaren, skall äga motsvarande tillämpning på ett av Centralhandelskammaren godkänt samfund. Samfund som utsetts till revisor skall meddela vederbörande försäkringsbolags styrelse vem som är huvudansvarig för revisionen. Denne skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor. Stadgandena i 10 kap. 5 och 12 §§ lagen om aktiebolag skall tillämpas på den huvudansvarige.

(2 § upphävs)

(Se 3 § 3 mom.)

3 §

I försäkringsbolag skall minst en av bolagsstämman utsedd revisor vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor.

Social- och hälsovårdsministeriet kan dock av särskilda skäl på ansökan förordna, att bolaget i stället för en av Centralhandelskammaren godkänd revisor får till revisor utse en annan revisor som innehar i 2 § 2 mom. avsedd behörighet. Förordnandet gäller i högst fem år.

3 §

Endast en revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren eller en handelskammare kan vara revisor för ett försäkringsbolag. Minst en av bolagsstämman utsedd revisor skall vara av Centralhandelskammaren godkänd revisor.

Minst en revisor skall vara bosatt inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller vara en sammanslutning som avses i 3 mom. Den som är omyndig, försatt i konkurs eller meddelats näringsförbud får inte vara revisor.

Till revisor kan utses en av Centralhandelskammaren eller av någon handelskammare godkänd revisionssammanslutning. På en sammanslutning som är godkänd av Centralhandelskammaren skall på motsvarande sätt tillämpas

Gällande lydelse

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall på anmälan för bolaget förordna behörig revisor,

- 1) om revisor icke utsetts i enlighet med 3 §;
- 2) om revisor icke innehar i 2 § 1 eller 2 mom. avsedd behörighet eller han är jävig enligt 10 kap. 5 § 1 eller 2 mom. lagen om aktiebolag; eller

Vad i 2 § 1 och 3 mom. samt 17 kap. 2 § ävensom i 10 kap. 5, 8, 12 och 13 §§, 15 kap. 2 och 5—7 §§ samt 16 kap. 4 § lagen om aktiebolag är stadgat om revisor skall äga motsvarande tillämpning på granskare som avses i denna paragraf.

3 §

Av täckningen för premieansvaret för livförsäkring och för längre tid än tio år meddelad annan försäkring samt för ersättningsansvaret för tids- och livräntor skall i enlighet med social- och hälsovårdsministeriets anvisningar förtecknas ett belopp, som uppskattat enligt av ministeriet bestämda grunder är minst 85 procent av det sammanlagda beloppet av nämnda ansvar. Den förtecknade täckningen skall bestå av:

Föreslagen lydelse

vad som i detta kapitel sägs om revisor som är godkänd av Centralhandelskammaren och på en sammanslutning som är godkänd av en handelskammare vad som sägs om revisor som är godkänd av en handelskammare. En sammanslutning som utsetts till revisor skall meddela vederbörande försäkringsbolagets styrelse vem som är huvudansvarig för revisionen. Denne skall i en av Centralhandelskammaren godkänd sammanslutning vara godkänd av Centralhandelskammaren och i en av en handelskammare godkänd sammanslutning godkänd av Centralhandelskammaren eller en handelskammare. Stadgandena i 10 kap. 5 och 12 §§ lagen om aktiebolag skall tillämpas på honom.

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet skall på anmälan för bolaget förordna behörig revisor,

- (1 punkten upphävs)
- 2) om revisorn inte har den behörighet som avses i 3 § eller om han är jävig enligt 10 kap. 5 § 1 eller 2 mom. lagen om aktiebolag; eller

Vad som stadgas om revisor i 3 § och 17 kap. 2 § denna lag samt i 10 kap. 5, 8, 12 och 13 §§, 15 kap. 2 och 5—7 §§ och 16 kap. 4 § lagen om aktiebolag, skall på motsvarande sätt tillämpas på granskare som avses i denna paragraf.

10 kap.

Bokslut

3 §

Ett försäkringsbolag skall täcka den ansvars-skuld som avses i 2 §.

Av täckningen för premieansvaret för livförsäkring, med undantag av sådana för högst tio år tagna tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, och för längre tid än tio år meddelad skadeförsäkring samt för ersättningsansvaret för tids- och livräntor skall förtecknas ett belopp, som är minst 85 procent av det sammanlagda beloppet av nämnda ansvar. Den förtecknade täckningen skall bestå av

Gällande lydelse

1) obligationer och andra skuldförbindelser, som utfärdats eller garanterats av finska staten, kommun eller kommunalförbund;

2) obligationer hörande till obligationslån som upptagits av finsk hypoteksförening eller bankinrättning;

3) forskningsbevis, för vilka finsk bankinrättning är ansvarig;

4) skuldförbindelser, för vilka säkerheten utgöres av inteckning i fast egendom i Finland eller i anläggning på annans grund och i legorätten till själva grunden, dock så, att bolagets fordran samt fordringarna med samma eller bättre förmånsrätt sammanlagda icke överstiger 70 procent eller, då fråga är om sådant företags egendom, vari bolaget har ovillkorlig bestämmanderätt, 85 procent av det värde den intecknade egendomen enligt kompetent fackmans uppskattning kan anses äga;

5) fast egendom i Finland, dock så, att det förtecknade värdet och de fordringar, till säkerhet för vilka inteckning faststälts i denna egendom, sammanlagt icke överstiger 85 procent av egendomens värde, beräknat på sätt i 4 punkten nämnas:

6) andra värdepapper och förbindelser, som med hänsyn till beskaffenheten och tryggheten kan likställas med ovan i 1—4 punkterna nämnda eller i vilka täckningen med ministeriets samtycke kan placeras; eller

7) skuldförbindelser mot pant i försäkringsbrev, utfärdade av bolaget, högst till deras återköpsvärde.

Likvärdig med förtecknad täckning anses finsk återförsäkrarens ansvarighet för en i denna paragraf avsedd ansvarsskuld såframt icke återförsäkraren befinner sig i likvidation eller i nedan i 14 kap. 6 § avsedd ställning, och utländsk återförsäkrarens ansvarighet högst till ett av ministeriet godkänt belopp ävensom de delar av obetalda försäkringspremier som vid beräkandet av premieansvaret har antagits vara erlagda.

Värdepapper och förbindelser som gäller den förtecknade täckningen skall förvaras åtskilda från bolagets övriga egendom.

Föreslagen lydelse

1) obligationer och andra skuldförbindelser som utfärdats eller garanterats av finska staten, en kommun eller ett kommunalförbund,

2) obligationer hörande till obligationslån som upptagits av en finsk hypoteksförening eller *depositionsbank*,

3) fordringsbevis för vilka en finsk *depositionsbank* är ansvarig,

4) skuldförbindelser för vilka säkerheten utgöres av inteckning i fast egendom i Finland eller i anläggning på annans grund och i legorätten till själva grunden, dock så att bolagets fordran samt fordringarna med samma eller bättre förmånsrätt *sammanlagt inte* överstiger 70 procent eller, då det är fråga om *en sådan sammanslutnings* egendom, *i vilken* bolaget har ovillkorlig bestämmanderätt, 85 procent av det värde den intecknade egendomen enligt *en* kompetent fackmans uppskattning kan anses *ha*,

5) fast egendom i Finland, dock så att det förtecknade värdet och de fordringar till säkerhet för vilka inteckning faststälts i denna egendom *får dock sammanlagt inte* överstiga 85 procent av egendomens värde beräknat på det sätt *som nämns* i 4 punkten,

6) andra värdepapper och förbindelser som med hänsyn till beskaffenheten och tryggheten kan likställas med ovan i 1—4 punkten nämnda eller i vilka täckningen med ministeriets samtycke kan placeras, eller

7) skuldförbindelser mot pant i försäkringsbrev, utfärdade av bolaget, högst till deras återköpsvärde.

Likvärdig med förtecknad täckning anses en återförsäkringsgivares ansvarighet för *en ansvarsskuld enligt 2 mom.*, högst till ett av ministeriet godkänt belopp, samt de delar av obetalda försäkringspremier som vid beräkandet av premieansvaret har antagits vara erlagda.

Värdepapper och förbindelser som gäller den förtecknade täckningen skall förvaras åtskilda från bolagets övriga egendom.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av denna paragraf.

Gällande lydelse

5 §
Försäkringsbolags eget kapital skall i balansräkningen uppdelas i bundet eget kapital och fritt eget kapital. Det bundna egna kapitalet är i försäkringsaktiebolag aktiekapitalet, reservfonden och uppskrivningsfonden, i ömsesidigt försäkringsbolag garantikapitalet och grundfonden. Övriga fonder av det egna kapitalet är fritt eget kapital. Räkenskapsperiodens vinst och vinst från föregående räkenskapsperioder anges särskilt såsom ökning av det fria egna kapitalet, räkenskapsperiodens förlust och förlust från tidigare räkenskapsperioder såsom minskning av detta.

6 §
Försäkringsbolag, vars i 11 kap. 1 § 2 mom. avsedda egna kapital, ökat med nedan i 11 kap. 1 § 3 mom. 2 punkten nämnd reservering, sammanlagt understiger dubbla beloppet av verksamhetskapitalets minimibelopp, skall årligen öka sitt eget kapital med minst en tiondedel av rörelsens vinst. Till livförsäkringsbolags vinst hänföres härvid även det belopp använts för nedan i 13 kap. 3 § avsedda förmåner.

7 §
Av delägare i ömsesidigt försäkringsbolag, vilka enligt bolagsordningen ansvarar för bolagets förbindelser, skall, såframt bolaget på grund av uppkommen förlust eller av annan orsak icke längre uppfyller i 11 kap. 1 § uppställda fordringar eller om i likvidation eller konkurstillstånd varande bolags tillgångar icke förslår till betalning av skulderna, utan dröjsmål uttaxeras tilläggsavgift till minst ett så stort belopp, som fordras för ernående av dessa syften. Är delägarnas ansvarighet i bolagsord-

Föreslagen lydelse

3 a §
Vad som i 3 § 2 mom. stadgas om täckning av ansvarsskulden gäller inte sådan försäkring som är anknuten till vissa investeringars utveckling och som avses i livförsäkringsklass 3 (fondförsäkring). Täckningen av dessa försäkringsbestånds ansvarsskuld skall hållas åtskild från täckningen av den övriga ansvarsskulden.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om motsvarigheten mellan ansvarsskulden för fondförsäkringar och de täckande tillgångarna samt om förteckningen av täckningen.

5 §
Ett försäkringsbolags eget kapital skall i balansräkningen delas upp i bundet eget kapital och fritt eget kapital. Det bundna egna kapitalet är i försäkringsaktiebolag aktiekapitalet, reservfonden och uppskrivningsfonden, samt i ömsesidiga försäkringsbolag garantikapitalet, grundfonden och uppskrivningsfonden. Övriga fonder av det egna kapitalet är fritt eget kapital. Räkenskapsperiodens vinst och vinst från föregående räkenskapsperioder anges särskilt såsom ökning av det fria egna kapitalet, samt räkenskapsperiodens förlust och förlust från tidigare räkenskapsperioder såsom minskning av detta.

(6 § upphävs)

7 §
Av delägarna i ett sådant ömsesidigt försäkringsbolag, där de vilka enligt bolagsordningen ansvarar för bolagets förbindelser skall, om ett skadeförsäkringsbolag på grund av uppkommen förlust eller av annan orsak har ett verksamhetskapital som underskrider det garantibelopp som avses i 11 kap. 3 § eller ett livförsäkringsbolag har ett verksamhetskapital som underskrider det garantibelopp som avses i 11 kap. 5 § eller om försäkringsbolagets eget kapital inte uppfyller minimikravet enligt 11 kap. 6 § eller

Gällande lydelse

ningen begränsad, skall uttaxeringen dock jämkas i enlighet härmed. Tilläggsavgift får ej uttaxeras, om bolagets eget kapital är så stort, att i 6 § stadgad skyldighet att öka detta icke föreligger för bolaget.

Föreslagen lydelse

om de tillgångar som ett bolag i likvidation eller konkurstillstånd inte förslår till betalning av skulderna, utan dröjsmål uttaxeras tilläggsavgift till minst ett så stort belopp som fordras för uppnående av dessa syften. Har delägarnas ansvarighet begränsats i bolagsordningen, skall uttaxeringen dock jämkas i enlighet härmed.

11 kap.

Verksamhetskaptal

1 §

Försäkringsbolags verksamhetskaptal skall vara minst 200 000 mark, ökat med 20 procent av medeltalet av bolagets försäkringsinkomst under de tre senast förflutna åren. Om medeltalet överstiger 4 000 000 mark, är ökningen för den överskjutande delen dock 10 procent.

Försäkringsbolags eget kapital skall vara minst en tredjedel av verksamhetskaptalens minimibelopp.

Med verksamhetskaptal avses det belopp med vilket bolagets tillgångar, uppskattade enligt grunder, bestämda av social- och hälsovårdsministeriet, skall anses överstiga dess skulder, varvid

1) till ett verksamt ömsesidigt bolags tillgångar hänföres, om i bolagsordningen bestämd tilläggsavgift, som uttaxeras i enlighet med 10 kap. 7 §, är minst hälften av försäkringspremien för ett år, hälften av vad som skall anses inflyta vid uttaxering i enlighet med nämnda paragraf, dock icke mera än det femfaldiga beloppet av försäkringspremierna för ett år;

2) till livförsäkringsbolags gäld icke hänföres en i enlighet med 10 kap. 2 § 2 mom. gjord reservering för nedan i 13 kap. 3 § avsedda förmåner; denna reservering hänföres dock icke till det i 2 mom. angivna egna kapitalet; samt

3) till tillgångarna icke hänföres bolagets innehav av aktier och andelar i annat försäkringsbolag.

Med försäkringsinkomst avses beloppet av försäkringspremierna i enlighet med bokslutet, ökat med de premienedsättningar, vilka beviljats såsom i 13 kap. 3 § avsedd förmån, med 5 procent av ansvarsskulden vid räkenskapsårets början, med premieansvaret vid räkenskapsårets början och med livförsäkringsbolags ansvar för

1 §

Med ett försäkringsbolags verksamhetskaptal avses det belopp varmed bolagets tillgångar med beaktande av deras art och uppskattade enligt de grunder som bestäms av social- och hälsovårdsministeriet skall anses överstiga försäkringsbolagets skulder.

Om de poster som skall hänföras till verksamhetskaptalet stadgas närmare genom förordning.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

utgående tids- och livräntor vid räkenskapsårets början samt minskat med premieansvaret vid årets slut och livförsäkringsbolags ansvar för utgående tids- och livräntor vid årets slut. Vid beräkandet av försäkringsinkomst beaktas icke försäkringsrörelse enligt lagen om pension för företagare (468/69), såframt försäkringsrörelsen icke grundar sig på 11 § 1 mom. av sagda lag, och av försäkringsrörelse som avses i nämnda lagrum samt av försäkringsrörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare (395/61) beaktas endast en tredjedel. I fråga om sjöförsäkring och beviljad återförsäkring beaktas vid beräkning av försäkringsinkomst endast bolagets försäkringsrörelse på eget ansvar, likväl så, att vardera försäkringsgrenens andel i försäkringsinkomsten är minst hälften av vad den vore, om vardera försäkringsgrenens hela rörelse lades till grund för beräkningen.

2 §

Försäkringsbolag skall genom återförsäkring eller på annat sätt ordna sin verksamhet så, att mellan riskutgifternas sannolika växlingar och verksamhetskapalet uppstår ett förhållande, som tryggar de försäkrade förmånerna.

2 §

(Se 7 §)

Minimibelopp av ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskapalet är det största av de två belopp som uträknats enligt 1 och 2 punkten:

1) Uträknas 18 procent av den närmast föregående räkenskapsperiodens premieinkomst. Om premieinkomsten överstiger 60 000 000 mark skall tillägget för den överskjutande delen dock vara 16 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det tal som erhålls, när bolagets eget andel av ersättningskostnaden för den närmast föregående räkenskapsperioden jämförs med motsvarande ersättningskostnad före avdrag av återförsäkringsgivarnas andel. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

2) Uträknas 26 procent av de tre närmast föregående räkenskapsperiodernas genomsnittliga ersättningskostnad. Om den genomsnittliga ersättningskostnaden överstiger 42 000 000 mark skall tillägget för den överskjutande delen dock vara 23 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det enligt andra meningen i 1 punkten uträknade talet. Relationstalet får inte vara mindre än 0,5.

Om försäkringarna huvudsakligen består av kredit-, storm-, hagel- eller frostförsäkringar, skall den i 2 punkten nämnda genomsnittliga ersättningskostnaden beräknas för sju räkenskapsperioder.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 och 2 mom.

Ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskapi-
tal skall alltid uppgå till minst det minimigarantibelopp som avses i 3 § 2 mom.

3 §

Ett skadeförsäkringsbolags garantibelopp utgörs av en tredjedel av det i 2 § 1 och 2 mom. föreskrivna minimibeloppet av verksamhetskapi-
talet.

Minimigarantibeloppet är

1) 8 400 000 mark, om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklass 14 och om försäkringsbolagets premieinkomst inom denna försäkringsklass under var och en av tre närmast föregående räkenskapsperioderna har överstigit 15 000 000 mark eller 4 procent av försäkringsbolagets totala premieinkomst,

2) 2 400 000 mark, om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklassen 10—15, såframt något annat inte följer av 1 punkten,

3) 1 800 000 mark, om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklassen 1—8, 16 eller 18,

4) 1 200 000 mark, om någon av de försäkrade riskerna hör till skadeförsäkringsklassen 9 eller 17.

Återförsäkringsverksamhet jämställs med skadeförsäkringsklass 13. Om ett skadeförsäkringsbolags försäkringsverksamhet täcker flera olika risker eller försäkringsklasser, skall endast den risk eller försäkringsklass som förutsätter det högsta minimibeloppet beaktas.

4 §

Den andel som skall hänföras till minimibeloppet av ett livförsäkringsbolags verksamhetskapi-
tal skall i fråga om försäkringar som hör till livförsäkringsklasserna 1 och 2, med undantag av sådana tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, bestämmas genom sammanräkning av de belopp som avses i 1 och 2 punkterna.

1) Uträknas 4 procent av summan av premieansvaret och ersättningsansvaret för de pensioner som löper vid utgången av den närmast föregående räkenskapsperioden. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det tal som erhålls, när bolagets eget andel av summan av

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

den närmast föregående räkenskapsperiodens premieansvar och ersättningsansvaret för de pensioner som börjat löpa jämförs med motsvarande summa före avdrag av återförsäkringsgivarnas andel. Relationstalet får inte vara lägre än 0,85.

2) Uträknas 0,3 procent av risksumman vid utgången av den närmast föregående räkenskapsperioden av de försäkringar vilkas risksumma är större än noll. När det gäller dödsfallsförsäkring som tecknats för högst tre år är andelen i stället för 0,3 procent dock 0,1 procent och, när det gäller försäkring som tagits för flera än tre men för högst fem år, är andelen 0,15 procent. Det sålunda erhållna resultatet multipliceras med det tal som erhålls, när bolagets eget andel av risksumman av ifrågavarande försäkringar för den närmast föregående räkenskapsperioden jämförs med motsvarande risksumma före avdrag av återförsäkringsgivarnas andel. Relationstalet får inte vara lägre än 0,5.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 mom.

I fråga om andra försäkringar än sådana som hör till de livförsäkringsklasser som nämns i 1 mom. samt i fråga om de tilläggsförsäkringar som nämns i 1 mom. bestäms den andel som hänförs sig till minimibeloppet av ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital i enlighet med de föreskrifter som social- och hälsovårdsministeriet meddelar.

Minimibeloppet av ett sådant försäkringsbolags verksamhetskapital som bedriver lagstadgad pensionsförsäkringsrörelse beräknas enligt 1 mom. I fråga om invalid-, arbetslöshets- och familjepensionsförsäkringsrörelse enligt minimivillkoren i lagen om pension för arbetstagare (395/61) iakttas dock i stället för 1 mom. 2 punkten 2 § 1 mom. 1 punkten. Vid uträkningen av minimibeloppet av verksamhetskapital lämnas en sådan rörelse som avses i lagen om pension för företagare (468/69) i sin helhet obeaktad, och 10 procent beaktas av en sådan rörelse som avses i lagen om pension för arbetstagare.

Ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital skall alltid uppgå till minst det minimigarantibelopp som avses i 5 § 2 mom.

5 §

Ett livförsäkringsbolags garantibelopp utgörs av en tredjedel av det lägsta verksamhetskapitalet enligt 4 § 1, 3 och 4 mom.

Minimigarantibeloppet är 4 800 000 mark.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 §

Ett försäkringsbolags eget kapital skall utgöra minst hälften av dess i 3 och 5 §§ angivna garantibelopp.

Av ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital skall minst en andel som motsvarar det minimigarantibelopp som anges i 5 § 2 mom. utgöras av poster om vilka det stadgas genom förordning.

7 §

Ett försäkringsbolags verksamhetskapital, återförsäkring och övriga omständigheter som inverkar på bolagets solvens skall ordnas på ett sätt som tryggar de försäkrade förmånerna, med beaktande av sannolika växlingar i intäkterna och kostnaderna samt kalkylerbara övriga osäkerhetsfaktorer.

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av 1 mom.

8 §

De markbelopp som anges i detta kapitel kan genom förordning ändras så att de överensstämmer med den allmänna prisnivån och valutakursernas utveckling.

12 kap.

Vinstutdelning och annan användning av bolagets tillgångar

4 §

Bolagsstämman kan dock genom beslut, som biträts av delägare med minst två tredjedelar av det vid stämman företrädde röstetalet, av vinsten till allmännyttigt eller därmed jämförbart ändamål anslå belopp, som i förhållande till det i 11 kap. 1 § 2 mom. avsedda egna kapitalet icke är av nämnvärd betydelse.

5 §

Beviljande av penninglån åt medlem av styrelse eller förvaltningsråd eller verkställande direktör i försäkringsbolaget eller annat bolag i försäkringsbolagets koncern ävensom ställande av säkerhet för deras förpliktelser är tillåtet endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt fastställd balansräkning för den senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att gäldenären ställer en säkerhet som är jämförbar med en sådan investering

5 §

Penninglån får beviljas en medlem av styrelsen eller förvaltningsrådet eller verkställande direktören i försäkringsbolaget eller ett annat bolag i försäkringsbolagets koncern samt säkerhet ställas för deras förpliktelser endast inom gränserna för det fria egna kapitalet enligt den fastställda balansräkningen för den senaste räkenskapsperioden och endast under förutsättning att gäldenären ställer en säkerhet som är jämförbar med en sådan investering

Gällande lydelse

som avses i 10 kap. 3 § 1 mom. 1—4, 6 och 7 punkterna. Detsamma gäller lån till eller ställande av säkerhet för den som är make eller syskon till ovan nämnd person eller med honom i rätt upp- eller nedstigande skyldskap eller svågerlag eller i sådant svågerlag, att den ena är gift med den andras syskon.

Föreslagen lydelse

som avses i 10 kap. 3 § 2 mom. 1—4, 6 och 7 punkten. Detsamma gäller lån eller ställande av säkerhet för den som är make eller syskon till ovan nämnd person eller med honom i rätt upp- eller nedstigande *släktskap* eller svågerlag eller i sådant svågerlag, att den ena är gift med den andras syskon.

6 §

Sådana viktiga eller principiella beslut som gäller kredit till bolag som hör till samma koncern som försäkringsbolaget och investeringar i sådana skall fattas av försäkringsbolagets styrelse.

13 kap.

Livförsäkring och annan långtidsförsäkring

1 §

Bolag som bedriver livförsäkringsrörelse benämnes i denna lag livförsäkringsbolag.

Vad i denna lag är stadgat om livförsäkring och bolag som bedriver livförsäkringsrörelse gäller även pensionsförsäkring och bolag som bedriver pensionsförsäkringsrörelse.

(1 § upphävs)

2 §

Vid livförsäkring skall iakttagas av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder, i vilka bestämmes:

2 §

Vid livförsäkring, med undantag av sådana tilläggsförsäkringar för högst tio år som avses i livförsäkringsklass 1 c, skall iakttagas av social- och hälsovårdsministeriet fastställda grunder i vilka bestäms:

7 §

På beräkandet av ansvarsskulden och på försäkring som beviljats för längre tid än tio år skall vad i 1—6 §§ är stadgat om livförsäkring äga motsvarande tillämpning.

7 §

På beräkande av ansvarsskuld och på skadeförsäkring som beviljas för längre tid än tio år skall vad som i 2—6 §§ stadgas om livförsäkring tillämpas på motsvarande sätt.

8 §

Social- och hälsovårdsministeriet meddelar närmare föreskrifter om vilket slags egendom värdeutvecklingen för en fondförsäkring kan bindas till.

Vid fondförsäkring skall iakttagas en av ministeriet fastställda grund i vilken det bestäms på hurdana villkor ett investeringsobjekt som är anknutet till en försäkring kan ändras på yrkande av försäkringstagaren. Denna grund skall

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

i likhet med en grund som gäller återköp av en fondförsäkring göras upp med beaktande av att de försäkrade förmånerna tryggas och att grunden är skälig.

Ministeriet kan i fråga om fondförsäkring medge undantag från stadganden i 2—5 §§.

14 kap.

Tillsynen över försäkringsbolag

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet äger befogenhet att när som helst granska försäkringsbolags och dess sidobolags rörelse och övriga verksamhet samt att delta i de sammanträden, vid vilka beslutanderätten i försäkringsbolagsärenden utövas, dock icke i fattande av beslut. För granskningen kan vid ministeriet finnas två särskilda sakkunniga. Dessas löneförmåner fastställs av ministeriet och erläggs av vederbörande bolagsmedel på sätt ministeriet bestämmer.

4 §

Social- och hälsovårdsministeriet får när som helst granska ett försäkringsbolags och dess sidobolags rörelse och övriga verksamhet samt delta i de sammanträden vid vilka beslutanderätten i försäkringsbolagsärenden utövas, dock inte i beslutsfattandet. För granskningen kan vid ministeriet finnas särskilda sakkunniga. Deras löneförmåner fastställs av ministeriet och erläggs av vederbörande bolags medel på det sätt som ministeriet bestämmer.

5 §

Efterkommes icke i 1 mom. nämnd uppmaning, kan ministeriet förbjuda bolaget att bevilja nya försäkringar till dess saken rättats till, och statsrådet kan begränsa eller återkalla bolagets koncession.

Om den försäkringsrörelse som ett bolag driver har väsentligt mindre omfattning än vad koncessionen berättigar till eller om de förhållanden som rådde när koncessionen beviljades har förändrats så att koncession inte längre skulle beviljas, kan statsrådet begränsa eller återkalla koncessionen.

Ministeriet har rätt att förbjuda verkställigheten av bolagsstämmans, förvaltningsrådets eller styrelsens beslut i ett ärende som nämns i 1 mom. Om beslutet redan har verkställts, kan ministeriet ålägga bolaget att vidta åtgärder för att få en rättelse till stånd.

Ministeriet kan förena en uppmaning eller ett förbud som nämns i denna paragraf med vite. Vite döms ut av länsstyrelsen i Nylands län.

Om en uppmaning eller ett beslut som avses ovan i denna paragraf inte iakttas, kan ministeriet förbjuda bolaget att bevilja nya försäkringar till dess saken rättats till. Om det är fråga om grovt åsidosättande av förpliktelserna, kan statsrådet begränsa eller återkalla bolagets koncession.

Om bolaget inte inleder sin koncessionsenliga verksamhet inom 12 månader efter att koncessionen beviljades eller om bolaget lägger ner sin verksamhet för minst sex månader efter att koncessionen beviljats, kan statsrådet begränsa eller återkalla koncessionen.

Gällande lydelse

8 §
De sakkunniga skall avgiva yttrande angående förslag till ändring av lagstiftningen om försäkringsbolag och till dess utvecklande samt i ärende som enligt denna lag eller med stöd av den utfärdad förordning skall avgöras av statsrådet eller social- och hälsovårdsministeriet och som gäller:

- 1) beviljande, ändring eller återkallande av koncession;
- 2) åtgärd som oavsett besvär kan verkställas;
- 3) fusion av försäkringsbolag, överföring av försäkringsbestånd eller försäkringsaktiebolags ombildning till ömsesidigt försäkringsbolag eller tvärtom;
- 4) av ministeriet utfärdade allmänna anvisningar, samt såframt ärendet är av allmän betydelse;
- 5) bolagsordning;
- 6) grunderna för försäkring; och
- 7) i 11 kap. 1 § avsett kapital.

Av de i 1 mom. angivna ärendena skall de i 1—4 punkterna nämnda behandlas vid sammanträde med de sakkunniga och de övriga vid rådplägning med dessa. Ministeriet kan dock hänskjuta ärende, som eljest borde behandlas vid rådplägning, att handläggas vid sammanträde. Likaså äger vid rådplägning närvarande sakkunnig rätt att till behandling vid sammanträde hänskjuta ärende, angående vilket enligt

Föreslagen lydelse

Om de förhållanden som rådde när koncessionen beviljades har förändrats så att koncession inte längre skulle beviljas, eller om förutsättningarna för inledande av verksamheten inte längre uppfylls, kan statsrådet begränsa eller återkalla koncessionen.

5 a §
Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 2 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider minimibeloppet enligt 11 kap. 4 § skall utan dröjsmål överlämnas till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan för att återställa en sund finansiell ställning för bolaget.

8 §
De sakkunniga skall avge utlåtanden om förslag till ändring eller utvecklande av lagstiftningen om försäkringsbolag samt i ärenden som enligt denna lag eller en med stöd av den utfärdad förordning skall avgöras av statsrådet eller av social- och hälsovårdsministeriet och som gäller

- 1) beviljande, ändring eller återkallande av koncession,
- 2) åtgärder som trots besvär kan verkställas,
- 3) fusion av försäkringsbolag, överföring av försäkringsbestånd eller ändring av ett försäkringsbolags bolagsform,
- 4) av ministeriet meddelade allmänna föreskrifter,
- 5) principerna för omställning av sakkunniga som avses i 14 kap. 4 § samt, om ärendet är av allmän betydelse,
- 6) bolagsordningen,
- 7) grunderna för försäkring och
- 8) kapital som avses i 11 kap. 1 §.

Av de i 1 mom. angivna ärendena skall de i 1—5 punkterna nämnda behandlas vid sammanträde med de sakkunniga och de övriga vid rådplägning med dessa. Ministeriet kan dock överföra ett ärende som annars borde behandlas vid rådplägning för behandling vid sammanträde. Likaså har en vid rådplägning närvarande sakkunnig rätt att till sammanträde hänskjuta ett ärende angående vilket enligt

Gällande lydelse

nämnda moment yttrande av sakkunnig skall inhämtas. På samma sätt kan flertalet i sammanträde deltagande sakkunniga yrka, att ärende, angående vars avgörande flertalet är av annan mening än ministeriet, skall hänskjutas till statsrådet för avgörande.

Föreslagen lydelse

nämnda moment yttrande av sakkunniga skall inhämtas. På samma sätt kan majoriteten av de sakkunniga vid ett sammanträde yrka att ett ärende angående vars avgörande majoriteten är av annan mening än ministeriet skall hänskjutas till statsrådet för avgörande.

15 kap.

Likvidation och upplösning

1 §

Försäkringsbolag, som icke längre uppfyller i 11 kap. 1 § uppställda fordringar, skall träda i likvidation och upplösas, såframt icke nämnda fordringar uppfyllts inom sex månader efter det saken anmälts för bolagsstämman. Social- och hälsovårdsministeriet äger dock befogenhet att förlänga fristen till högst ett år, såvida icke de försäkrade förmånerna äventyras genom detta.

Ett skadeförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § och ett livförsäkringsbolag vars verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § samt ett försäkringsbolag vars eget kapital inte uppfyller minimikraven i 11 kap. 6 § skall utan dröjsmål överlämna till social- och hälsovårdsministeriet för godkännande en plan avseende kortfristig finansiering. Försäkringsbolaget skall träda i likvidation och upplösas, om ovan nämnda krav som uppställs i 11 kap. inte uppfyllts inom tre månader efter det saken meddelas bolagsstämman. Social- och hälsovårdsministeriet får dock förlänga fristen till högst ett år, om inte de försäkrade förmånerna därigenom äventyras.

2 §

Om det finns skäl att antaga, att försäkringsbolag icke uppfyller i 11 kap. 1 § uppställda fordringar, skall styrelsen och verkställande direktören utan dröjsmål uppgöra bokslut för den tid, för vilken bokslut ännu icke framlagts på bolagsstämma, och överlämna det till revisorerna för granskning. I tillämpliga delar skall iakttas vad ovan är stadgat om bokslut och revisionsberättelse. Omfattar tiden för bokslutet även föregående räkenskapsperiod, skall för denna räkenskapsperiod uppgöras särskilt bokslut.

2 §

Om det finns skäl att anta att ett skadeförsäkringsbolags verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 3 § eller att ett livförsäkringsbolags verksamhetskapital underskrider det garantibelopp som anges i 11 kap. 5 § eller att försäkringsbolagets eget kapital inte uppfyller det minimikrav som uppställs i 11 kap. 6 §, skall styrelsen och verkställande direktören utan dröjsmål uppgöra bokslut för den tid för vilken bokslut ännu inte framlagts vid bolagsstämman, och överlämna det till revisorerna för granskning. Härvid skall i tillämpliga delar iakttas vad som ovan stadgas om bokslut och revisionsberättelse. Omfattar tiden för bokslutet även föregående räkenskapsperiod, skall för denna räkenskapsperiod uppgöras ett särskilt bokslut.

Utvisar i 1 mom. avsett bokslut, att bolaget icke uppfyller i 11 kap. 1 § uppställda fordringar, skall bolagsstämma hållas inom två måna-

Om ett bokslut som avses i 1 mom. utvisar att försäkringsbolaget inte uppfyller de i 1 mom. nämnda kraven på verksamhetskapitalet eller

Gällande lydelse

der efter det revisorerne avgivit sitt utlåtande. Styrelsen skall underrätta social- och hälsovårdsministeriet om kallelsen till bolagsstämman.

Föreslagen lydelse

det egna kapitalet vilka uppställs i 11 kap., skall bolagsstämman hållas inom två månader efter det att revisorerne har avgivit sitt utlåtande. Styrelsen skall underrätta social- och hälsovårdsministeriet om kallelsen till bolagsstämman.

Har bolaget icke före utgången av den i 1 § 2 mom. angivna fristen eller förlängningen av denna uppfyllt i 11 kap. 1 § uppställda fordringar, skall bolagsstämman besluta att bolaget skall träda i likvidation och upplösas. Fattar bolagsstämman icke detta beslut, skall ministeriet förordna, att bolaget skall träda i likvidation och upplösas.

10 §

Har försäkringsbolag trätt i likvidation, äger de som tagit livförsäkring eller för längre tid än tio år gällande annan försäkring, för sin andel i premieansvaret gemensamt samma förmånsrätt till bolagets tillgångar som innehavare av handfången pant. Samma förmånsrätt äger innehavare av sådan av annat försäkringsavtal än återförsäkringsavtal härflytande fordran för vilken ansvarigheten skall bokföras såsom ersättningsansvar, förutsatt att fordran, såframt den icke grundar sig på livförsäkring eller för längre tid än tio år gällande annan personförsäkring, uppstått inom två månader räknat från klockan 24 den dag likvidationen inträdde. I detta moment stadgad förmånsrätt försämras icke den rätt som tillkommer innehavare av handfången pant eller i egendom beviljad in-teckning.

Ovan i 10 kap. 3 § avsedda tillgångar hör till ett särskilt administrationsbo. Till detta skall även utan dröjsmål överföras ett så stort belopp av bolagets övriga tillgångar, att administrationsboets tillgångar motsvarar i 1 mom. avsedd ansvarsskuld och beräknade likvidationskostnader. Till det särskilda administrationsboet övergår försäkringsgivarnas av livförsäkringar och för längre tid än tio år beviljade försäkringar härflytande rättigheter och skyldigheter, till dess med försäkringarna förfarits på sätt i 12—14 §§ är stadgat. Förslår

Har bolaget *inte* före utgången av den i 1 § 2 mom. angivna fristen eller förlängningen av denna uppfyllt de i 1 § 2 mom. nämnda fordringar som enligt 11 kap. ställs på verksamhetskapitalet eller det egna kapitalet, skall bolagsstämman besluta att bolaget skall träda i likvidation och upplösas. Fattar bolagsstämman *inte* detta beslut, skall ministeriet förordna att bolaget träder i likvidation och upplöses.

10 §

När ett försäkringsbolag har trätt i likvidation, har de som tagit livförsäkring, med undantag av sådana för högst tio år tagna tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, eller för längre tid än tio år gällande skadeförsäkring, för sin andel i premieansvaret gemensamt samma förmånsrätt till bolagets tillgångar som innehavare av handfången pant. Samma förmånsrätt har innehavare av sådan av annat försäkringsavtal än återförsäkringsavtal härflytande fordran för vilken ansvarigheten skall bokföras såsom ersättningsansvar, förutsatt att fordran, om den *inte* grundar sig på livförsäkring, med undantag av sådana för högst tio år tecknade tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, eller för längre tid än tio år gällande annan personförsäkring, har uppstått inom två månader från den dag då likvidationen började. Den förmånsrätt som stadgas i detta moment försämras *inte* den rätt som tillkommer innehavare av handfången pant eller i egendom beviljad in-teckning.

De tillgångar som avses i 10 kap. 3 § 2 mom. och 3 a § hör till ett särskilt administrationsbo. Till detta skall även utan dröjsmål överföras ett så stort belopp av bolagets övriga tillgångar, att administrationsboets tillgångar motsvarar den ansvarsskuld som avses i 1 mom. och de beräknade likvidationskostnaderna. Till det särskilda administrationsboet övergår de rättigheter och skyldighet för försäkringsgivarna som beror på livförsäkringar, med undantag av sådana för högst tio år tecknade tilläggsförsäkringar som avses i livförsäkringsklass 1 c, och på

Gällande lydelse

tillgångarna icke härtill, äger på personförsäkring och personskada grundade fordringar förmånsrätt framom andra fordringar.

Föreslagen lydelse

skadeförsäkringen som beviljats för längre tid än tio år, till dess att med försäkringarna har förfarits på *det sätt som stadgas* i 12—14 §§. Förslår tillgångarna *inte till detta har* fordringar som grundar sig på personförsäkring och personskada förmånsrätt framom andra fordringar.

14 §

Tillgångarna i ett livförsäkringsbolags särskilda administrationbo skall före den delning av tillgångar som avses i 1 mom. först fördelas mellan fondförsäkringsbeståndet och det övriga försäkringsbeståndet. Fördelningen skall göras så att även skälighetssynpunkter beaktas.

20 §

Vad i 1 mom. är stadgat äger motsvarande tillämpning om bolag, som trätt i likvidation på grund av att det icke längre uppfyller i 11 kap. 1 § angivna fordringar, åter uppfyller sagda krav.

Vad som stadgas i 1 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas, om ett bolag som trätt i likvidation på grund av att det inte längre uppfyller de krav som uppställs i 11 kap. 3, 5 eller 6 §, åter uppfyller sagda krav.

16 kap.

Fusion och överlåtelse av försäkringsbeståndet

5 a §

I de fall som stadgas genom förordning får ett försäkringsbolag med social- och hälsovårdsministeriets samtycke och på villkor fastställda av ministeriet helt eller delvis överlåta sitt försäkringsbestånd till ett utländskt försäkringsbolag eller helt eller delvis överta ett utländskt försäkringsbolags försäkringsbestånd. Härvid skall i tillämpliga delar iakttas vad 1, 3 och 5 §§ stadgar om överlåtelse av försäkringsbeståndet eller en del av det, om inte ministeriet beviljar undantag. Det överlåtande utländska försäkringsbolaget skall dock inte förpliktas att underätta delägarna i bolaget om den kungörelse som avses i 3 § 2 mom.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

18 kap.

Särskilda stadganden

3 §

Den som

1) bedriver försäkringsrörelse utan koncession eller i strid med stadgandena i 1 kap. 3 § 1 mom.; eller

skall, såframt gärningen ej är ringa, för olovligt bedrivande av försäkringsrörelse dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Den som

1) bedriver försäkringsrörelse utan koncession eller i strid med stadgandena i 1 kap. 3 § 1 och 2 mom.; eller

skall, såframt gärningen ej är ringa, för olovligt bedrivande av försäkringsrörelse dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

4 §

Den som

6) såsom medlem i ett försäkringsbolags styrelse underlåter att fullgöra vad 3 a kap. 4 och 5 §§ stadgar

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbolagsbrott dömas till böter eller till fängelse i högst ett år.

(6 punkten upphävs)

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbolagsbrott dömas till böter.

5 §

Den som

6) försummar att i fall som avses i 1 kap. 3 § 2 mom. anhålla om social- och hälsovårdsministeriets tillstånd eller förvärvar aktier eller garantiandelar i strid med 3 kap. 2 a §;

9) till en utlänning överlåter aktier, garantiandelar, interimisbevis eller talonger medveten om att mottagaren inte får äga sådana; eller

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbolagsförseelse dömas till böter.

6) försummar att i fall som avses i 1 kap. 3 § 4 mom. anhålla om social- och hälsovårdsministeriets tillstånd eller förvärvar aktier eller garantiandelar i strid med 3 kap. 2 a § 1 mom;

(9 punkten upphävs)

skall, såframt gärningen ej är ringa eller annorstädes i lag strängare straff ej är stadgat, för försäkringsbolagsförseelse dömas till böter.

6 a §

Utan hinder av stadganden i 6 § har social- och hälsovårdsministeriet rätt att överlämna uppgifter som omfattas av försäkringshemligheten till åklagar- och polismyndigheter för utredning av brott, till myndigheter som på annat ställe i lag berättigas att få ovan nämnda uppgifter samt till andra staters myndigheter som utövar tillsyn över försäkringsverksamhet, om uppgifterna i dessa stater är sekretessbelagda.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

6 b §

Utan hinder av 6 § skall ett försäkringsbolag, innan det slutför en affärstransaktion eller, om förhandsanmälan skulle medföra oskäligen be-
svär, utan dröjsmål efter det att affärstransak-
tion slutförts göra anmälan till social- och
hälsovårdsministeriet, om det har anledning att
betvivla det lagliga ursprunget hos de medel som
används till de tjänster som försäkringsbolaget
betts om. Den som anmälan gäller får inte
underrättas om saken.

Försäkringsbolaget skall dessutom uppbevara
och på begäran till ministeriet överlämna alla de
tillgängliga uppgifter och handlingar som kan
vara av betydelse då saken utreds.

Ministeriet skall informera den förundersök-
ningsmyndighet som saken gäller, om ministeriet
på basis av försäkringsbolagets anmälan eller de
uppgifter som det fått i samband med tillsyns-
verksamheten anser att det finns grundad anled-
ning att misstänka att försäkringsbolagets tjäns-
ter används eller planeras bli använda för att
dölja eller utplåna den verkliga arten, det verk-
liga ursprunget eller den verkliga förvaringsplat-
sen för medel som åtkommit genom brott eller
dispositioner eller rättigheter som gäller medlen.

Ministeriet har i det fall som avses i 3 mom.
rätt att meddela försäkringsbolaget ett för-
ordnande att under högst sju dagar avstå från att
utföra transaktionen, om en sådan åtgärd behövs
för förundersökningsåtgärderna.

För ministeriet, försäkringsbolaget eller för de
personer som i god tro har vidtagit åtgärder på
deras vägnar uppstår inte ansvar för den ekono-
miska skada som eventuellt föranleds av åtgär-
derna enligt denna paragraf.

Ministeriet meddelar närmare föreskrifter
som behövs för genomförande av EG-rådets
direktiv om åtgärder för att förhindra att det
finansiella systemet används för tvättning av
pengar (91/308/EEG).

8 a §

Social- och hälsovårdsministeriet har rätt att
föreskriva att försäkringsbolag skall föra regis-
ter över sina ombud och personer som handlar på
dessas vägnar. Utfärdandet av intyg angående
ombud och personer som handlar på dessas
vägnar kan genom ministeriets beslut helt eller
delvis åläggas försäkringsbolagens centralorga-
nisation, sedan denna har samtyckt därtill.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

9 §

Social och hälsovårdsministeriet kan i fråga om återförsäkring och utländsk direktförsäkring bevilja av rörelsens art föranledda undantag från stadgandena i denna lag.

Social- och hälsovårdsministeriet kan i fråga om återförsäkring, koassuransförsäkring, rättskyddsförsäkring, turistassistans och utländsk direktförsäkring meddela av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet följande närmare föreskrifter samt bevilja av försäkringsrörelsens art eller det ovan nämnda avtalet föranledda undantag från stadgandena i denna lag.

10 §

Från denna lag kan genom förordning stadgas sådana undantag som föranleds av internationella avtal eller ömsesidiga avtal med främmande stater.

1. Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

2. På försäkringsbolag som före ikraftträdandet har beviljats koncession för bedrivande av försäkringsrörelse skall efter nämnda datum tillämpas denna lag, om inte annat följer av vad som stadgas nedan.

3. En koncessionsansökan som är anhängig när denna lag träder i kraft skall kompletteras enligt de krav som denna lag ställer.

4. Ett försäkringsbolag som är verksamt när denna lag träder i kraft har rätt att bedriva försäkringsrörelse i enlighet med den koncession som införts i social- och hälsovårdsministeriets koncessionsregister. Inom två år efter att denna lag trätt i kraft skall ministeriet dock i sitt koncessionsregister, på basis av försäkringsbolagets tidigare verksamhet och efter att ha hört bolaget anteckna de försäkringsklasser och klassgrupper i enlighet med vilka försäkringsbolaget får bedriva verksamhet efter att ha fått vetskap om anteckningen. Om det uppstår oenighet om koncessionens innebörd skall saken avgöras av statsrådet.

5. Bolaget skall på basis av den registeranteckning som nämns i 4 mom., inom två år efter att anteckningen gjorts ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för denna lagstadgade ändring av bolagsordningen och göra registreringsanmälan om ändringen inom tre månader från ministeriets beslut om att fastställa bolagsordningen. Ministeriet får av särskilda skäl förlänga de i detta moment nämnda fristerna med högst sex månader.

6. Ett försäkringsbolag som när denna lag

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

träder i kraft har koncession att bedriva livförsäkringsrörelse får på grundval av denna koncession inom tre år från det denna lag trätt i kraft börja bedriva fondförsäkringsrörelse, förutsatt att social- och hälsovårdsministeriet har godkänt den verksamhetsplan som bolaget har insänt, att ministeriet på ansökan har fastställt grunderna för försäkringen och att den ändring av bolagsordningen som på bolagets ansökan har fastställts av ministeriet har registrerats.

7. Utan hinder av 1 kap. 3 § 4 mom. får ett eller flera försäkringsbolag eller försäkringsbolag och försäkringsföreningar tillsammans alltjämt äga de aktier eller andelar som de lagligen fick äga innan denna lag trädde i kraft. Om det antal aktier eller andelar som ett eller flera försäkringsbolag eller försäkringsbolag eller försäkringsföreningar äger tillsammans eller deras i lagen angivna bestämmanderätt när lagen träder i kraft överstiger den lagstadgade övre gränsen, får försäkringsbolagets, försäkringsbolagens eller försäkringsbolagens och försäkringsföreningarnas gemensamma andel av aktierna, andelarna eller bestämmanderätten i den sammanslutning som innehavet hänför sig till inte stiga från det den var när lagen trädde i kraft. Om försäkringsbolagets, försäkringsbolagens eller försäkringsbolagens och försäkringsföreningarnas gemensamma andel har minskat efter lagens ikraftträdande men alltjämt överstiger den lagstadgade övre gränsen, får andelen inte längre stiga från detta lägre belopp. Social- och hälsovårdsministeriet kan på ansökan bevilja undantag från vad som stadgas i detta moment.

8. Vad som i 2 kap. 5 § 1 mom. i denna lag stadgas om grundkapitalets minimibelopp skall inte tillämpas på försäkringsbolag som registrerats före ikraftträdandet. Grundkapitalet får dock inte genom bolagsstämmans beslut sänkas under det angivna beloppet.

9. Om det i bolagsordningen för ett försäkringsbolag som registrerats innan denna lag trätt i kraft ingår bestämmelser som står i strid med denna lag, skall i stället för dem iakttas stadgandena i denna lag.

Om bolagsordningen för ett försäkringsbolag som registrerats innan denna lag trätt i kraft enligt denna lag är bristfällig eller innehåller stadganden som strider mot denna lag, skall bolagets styrelse för bolagsstämman föreslå att bolagsordningen ändras i överensstämmelse med denna lag. För ändringar i bolagsordningen skall

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

inom två år från det denna lag trätt i kraft ansökas om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse och om dem skall göras anmälan för registrering inom tre månader från ministeriets beslut.

10. Efter ikraftträdandet skall denna lag iaktas vid val av styrelsemedlemmar och verkställande direktör. En styrelsemedlem som före ikraftträdandet har valts för obestämd tid kan kvarstå i uppdraget till dess att nyval har förrättats, dock högst i fyra år efter att lagen trätt i kraft.

11. En revisor som utsetts före ikraftträdandet får trots att han enligt denna lag inte skulle få sköta uppdraget kvarstå i detta till dess att nyval har förrättats, dock högst till den 1 januari 1997.

12. Även om det med stöd av denna lag inte längre är möjligt att fastställa grunder för försäkring, gäller fortfarande grunder som fastställts innan denna lag trätt i kraft, och vid ändring av dem skall iaktas denna lags stadganden om ändring av grunderna.

13. Sådana bestämmelser i ett försäkringsbolags bolagsordning samt anteckningar som tillåter utlänningarnas ägande i aktie- eller garantiandelsbok, aktieägar- eller garantiandelsägarförteckningar, aktie- eller garantiandelsbrev, interimsbevis, i talonger som hör till aktier eller garantiandelar samt i vänteförteckningar och på emissionkonton och som baserar sig på 3 a kap. vilket upphävts genom denna lag blir ogiltiga när denna lag träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av 3 § lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § 2 mom. lagen den 8 juli 1961 om pension för arbetstagare (395/61) som följer:*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

3 §

Försäkringsbolag, pensionskassor och pensionsstiftelser, som bedriva i denna lag förutsett verksamhet, benämns nedan pensionsanstalter. Försäkringsbolag bör för denna verksamhet innehava av statsrådet beviljad särskild koncession. Pensionsanstalternas gemensamma ärenden handhas, såsom nedan stadgas, av en pensionskyddscentral.

Försäkringsbolag, pensionskassor och pensionsstiftelser som *bedriver* verksamhet som avses i denna lag *benämns nedan pensionsanstalter*. Försäkringsbolag skall för denna verksamhet *innehava av statsrådet beviljad särskild koncession*. *Ett sådant försäkringsbolag får inte bedriva annan försäkringsrörelse än verksamhet som avses i denna lag och lagen om pension för företagare samt med den direkt förknippad återförsäkring*. Pensionsanstalternas gemensamma ärenden *skall i enlighet med vad som stadgas nedan handhas* av en pensionskyddscentral.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt varom stadgas genom förordning.

Ett sådant försäkringsbolag som avses i 3 § 2 mom. och som är verksamt när denna lag träder i kraft, skall anpassa sin verksamhet till denna lag inom två år efter ikraftträdandet. Bolaget skall före utgången av denna tid ansöka om social- och hälsovårdsministeriets fastställelse för den ändring av bolagsordningen som lagen förutsätter och göra en registreringsanmälan om ändringen inom tre månader efter att ministeriet givit sitt beslut. Ministeriet har rätt att av särskilda skäl förlänga de i detta moment nämnda fristerna med högst sex månader.

Om bolaget inte rättar sig efter vad som stadgas i 2 mom. förfaller en sådan särskild koncession som har beviljats bolaget enligt 3 § 2 mom. i denna lag.

I försäkringsbolagens koncessionsregister skall beträffande de försäkringsbolag som avses i 2 mom. göras en anteckning om att verksamheten begränsats på det sätt som stadgas i 3 § 2 mom. eller att den särskilda koncessionen har förfallit.

3.

Lag**om ändring av 5 § patientskadelagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 5 § 1 mom. patientskadelagen av den 25 juli 1986 (585/86) som följer:

Gällande lydelse

5 §

Försäkringsgivare. I denna lag nämnd försäkring kan beviljas av ett inhemskt försäkringsbolag som har koncession för ansvarsförsäkringsrörelse.

Föreslagen lydelse

5 §

Försäkringsgivare. I denna lag nämnd försäkring kan beviljas av ett sådant i lagen om försäkringsbolag (1062/79) eller lagen om utländska försäkringsbolags verksamhet i Finland (635/89) nämnt försäkringsbolag, som har koncession för ansvarsförsäkringsrörelse i Finland.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt varom stadgas genom förordning.

Utkast till förordningen

om poster som skall hänföras till försäkringsbolags verksamhetskapital

1 §

Till det verksamhetskapital som avses i 11 kap. 1 § lagen om försäkringsbolag (1062/79) skall i enlighet med de grunder som social- och hälsovårdsministeriet bestämmer hänföras

1) det betalda aktiekapitalet eller, i fråga om ett ömsesidigt bolag, garantikapitalet och grundfonden,

2) när 25 % av aktiekapitalet eller, i fråga om ett ömsesidigt bolag, av summan av garantikapitalet och grundfonden har betalats, hälften av det motsvarande obetalda kapitalbeloppet,

3) de av bundet och fritt eget kapital bestående fonderna, med avdrag av räkenskapsperiodens och de föregående räkenskapsperiodernas förlust samt, med undantag av skillnaden mellan gjorda och planenliga avskrivningar, de reserveringar som inte svarar mot de försäkrade ansvarigheterna,

4) transitoriska vinstmedel,

5) skillnaden mellan gängse egendomsvärden och balansräkningens bokföringsvärden, till den del den inte kan anses vara exceptionell till sin karaktär,

6) på ansökan av försäkringsbolaget och med social- och hälsovårdsministeriets samtycke det till fullo betalda kapitalet av ett sådant av bolaget taget lån som avtalats ha sämre förmånsrätt än alla de övriga lånen och de ersättningar som skall betalas, dock så att det belopp som skall hänföras till verksamhetskapitalet minskas med successivt för varje begynnande år, om lånets återstående löptid understiger fem år. Det belopp som beaktas får dock utgöra högst 25 % av verksamhetskapitalet,

7) den i ett verksamt ömsesidigt skadeförsäkringsbolags i bolagsordningen bestämda och i enlighet med 10 kap. 7 § lagen om försäkringsbolag för det ifrågavarande året uttaxerbara tilläggsavgiften, från vilken dock kan beaktas högst hälften av skillnaden mellan maximiv-

gifterna och de uppburna avgifterna. Det belopp som beaktas får utgöra högst 50 % av verksamhetskapitalet,

8) ett livförsäkringsbolags i balansräkningen ingående och för vinstutdelning avsedda fonder eller reserveringar, vilka kan användas för att täcka vilken eventuell förlust som helst och vilka inte har reserverats för att ge försäkrings-tagarna redan besluta tilläggsförmåner,

9) på ansökan av ett livförsäkringsbolag och med social- och hälsovårdsministeriets samtycke högst 50 % av bolagets blivande överskott, vilket beräknas till ett belopp som är högst tio gånger större än det aritmetiska medelvärdet av bolagets överskott för de fem senaste åren, beroende på försäkringarnas återstående, genomsnittliga giltighetstid.

10) på ansökan av ett livförsäkringsbolag och med social- och hälsovårdsministeriets samtycke en mot periodiseringen av anskaffningsutgifterna svarande post, till den del som periodiseringen i samband med att premieansvaret bestämdes, med beaktande av bolagets rörelsekostnadsgrunder, inte kan anses ha gjorts till fullt belopp. Vid bestämmandet av posten måste de transitoriska anskaffningsutgifter beaktas, vilka i stället för att beaktas i premieansvaret har aktiverats i balansräkningen.

Som en post som minskar verksamhetskapitalet skall beaktas i balansräkningen aktiverade andra anskaffningsutgifter än sådana som redan beaktats i 10 punkten samt den icke avskrivna andelen av sådana utgifter med lång verkningstid som beror på annat än förvärv av egendom.

2 §

De poster av verksamhetskapitalet som enligt 11 kap. 6 § lagen om försäkringsbolag skall utgöra ett livförsäkringsbolags garantibeloppet, är de som nämns i 1 § 1—4 och 8 punkterna.

DE AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN FASTSTÄLLDA FÖRSÄKRINGSKLASSERNA**Skadeförsäkringsklasserna**

1. **Olycksfall** (inklusive arbetsskador och yrkessjukdomar)
  - fasta försäkringsbelopp
  - skadeersättningar
  - kombinationer av båda ovanstående
  - passagerarskada
2. **Sjukdom**
  - fasta försäkringsbelopp
  - skadeersättningar
  - kombinationer av båda ovanstående
3. **Landfordon** (andra än spårbundna)
  - All skada på eller förlust av
  - motordrivna landfordon
  - andra landfordon
4. **Spårbundna fordon**
  - All skada på eller förlust av spårbundna fordon.
5. **Luftfartyg**
  - All skada på eller förlust av luftfartyg.
6. **Fartyg** (högsjöfartyg, fartyg för insjö-, flod- och kanaltrafik)
  - Alla skada på eller förlust av
  - fartyg för flod- och kanaltrafik
  - fartyg för insjötrafik
  - högsjöfartyg
7. **Godstransport** (varor, bagage, och allt annat gods)
  - All skada på eller förlust av gods under transport eller bagage, oberoende av transportmedel.
8. **Brand och naturkrafter**
  - All skada på eller förlust av egendom (annan än egendom som omfattas av klasserna 3, 4, 5, 6 och 7) som orsakas av
  - brand
  - explosion
  - storm
  - annan naturkraft än storm
  - atomenergi
  - jordskred
9. **Annan skada på egendom**
  - Alla skada på eller förlust av egendom (annan än egendom som omfattas av klasserna 3, 4, 5, 6 och 7) som orsakas av hagel eller frost eller av någon annan händelse, som t.ex. stöld, med undantag för dem som nämnts under 8.

10. **Motorfordonsansvar**
All ansvarighet som uppkommer genom användning av motordrivna landfordon (inklusive fraktförarens ansvar)
11. **Luftfartygsansvar**
All ansvarighet som uppkommer genom användning av luftfartyg (inklusive fraktförarens ansvar).
12. **Fartygsansvar (högsjö-, insjö-, flod- och kanalfartyg)**
All ansvarighet som uppkommer genom användning av fartyg, skepp eller båtar i högsjöfart, på insjöar, floder eller kanaler (inklusive fraktförarens ansvar)
13. **Allmän ansvarighet**
All ansvarighet annan än sådan som anges under 10, 11 och 12.
14. **Kredit**
  - insolvens (allmän)
  - exportkredit
  - avbetalningskredit
  - hypotekskredit
  - lantbrukskredit
15. **Borgen**
  - borgen (direkt)
  - borgen (indirekt)
16. **Ekonomiska förluster av olika slag**
  - arbetslöshetsrisker
  - inkomstförlust (allmän)
  - dåligt väder
  - förlust av förmån
  - fortlöpande allmänna omkostnader
  - oförutsedda handelsomkostnader
  - förlust till följd av nedgång i marknadsvärde
    - hyres- eller intäktsförlust
    - indirekt handelsförlust annan än vad som nämnts ovan
    - ekonomisk förlust ej förenad med handel
    - annan ekonomisk förlust
17. **Rättsskydd**
Rättegångskostnader och andra kostnader i rättsliga angelägenheter
18. **Turistassistans**
Assistans för personer som hamnar i svårigheter under resor, när de befinner sig annorstädes än i sitt hem eller på sin stadigvarande bostadsort.

Livförsäkringsklasserna 1—4

1. Följande försäkringsformer, när dessa grundar sig på avtal:

(a) Livförsäkring, dvs. försäkring som omfattar särskilt kapitalförsäkring för livsfall och/eller dödsfall, livförsäkring med återbetalning av erlagda premier.

(b) Pensionsförsäkringar.

(c) Annan personförsäkring som livförsäkringsföretag har beviljat vid sidan av liv- eller pensionsförsäkringsrörelse, dvs. särskilt försäkring mot personskada inklusive arbetsoförmåga, försäkring mot dödsfall på grund av olyckshändelse, försäkring mot invaliditet förorsakad av olyckshändelse eller sjukdom.

2. Försäkring som utfaller vid äktenskaps ingående och försäkring som utfaller vid födelsen.

3. Försäkring som avses i klassen 1. a och b och där till försäkrings anslutna förmåner är genom försäkringsavtal anknutna till vissa investeringars utveckling.

4. Permanent sjukförsäkring.